

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

ปริญญา

รัฐศาสตร์

รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมือง
เขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

People's Participation in Community Without Bins Project of Khosamyod Town
Municipality, Amphoe Mueang, Changwat Lop Buri

นามผู้วิจัย นายธนวัฒน์ มานะติกานนท์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์เชี่ยวชาญ อาศุวัฒน์กุล, พบ.ม.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์วัชรินทร์ ชาญศิลป์, Ph.D)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์วัชรินทร์ ชาญศิลป์, Ph.D)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา วีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

สิงสิงจิ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอ
อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

People's Participation in Community Without Bins Project of Khosamyod Town
Municipality, Amphoe Mueang, Changwat Lop Buri

โดย

นายธนวัฒน์ มานะติกานนท์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ธนวัฒน์ มานะติกานนท์ 2556: การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขารัฐศาสตร์ ภาควิหารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์เชี่ยวชาญ อาศุวัฒน์กุล, พบ.ม. 159 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 3) เพื่อศึกษาปัจจัยการที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอกกับผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 354 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและหาสัดส่วน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และค่าความสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับสูง 2) ผลลัพธ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ อยู่ในระดับสูง 3) เพศ อายุ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ ความรู้เกี่ยวกับโครงการ และตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Tanawat Manatikanoon 2013: People's Participation in Community Without Bins Project of Khosamyod Town Municipality, Amphoe Mueang, Changwat Lop Buri. Master of Arts (Political Science), Major Field: Political Science, Department of Political Science and Public Administration. Thesis Advisor: Associate Professor Chiocharn Arsuwattanakul, M.P.A. 159 pages.

The objectives of the research were 1) to study people's participation in People's Participation in Community Without Bins Project of Khaosamyod Town Municipality, Amphoe Mueang, Changwat Lop Buri, 2) to study the result of People's Participation in Community Without Bins Project of Khaosamyod Town Municipality, Amphoe Mueang, Changwat Lop Buri and people's satisfaction toward the project, 3) to study factors relating with people's participation in the project, and to study the relationship between people's participation and the result of the project including people's satisfaction. The sample composed of 354 persons selected from people participated in the project by proportional stratified random sampling. Questionnaires were used for data collection and analyzed by statistical software. Statistical tools used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, stepwise multiple regression, and Pearson product moment correlation coefficient, at the .05 level of significance.

The results of the research found that 1) people's participation in People's Participation in Community Without Bins Project of Khaosamyod Town Municipality was at high level, 2) the result and people's satisfaction toward the project were at high level, 3) factors concerning sex, age, time of living in community, people's expectation, knowledge of project, and community position had and 4) people's participation had relationship with the result and people's satisfaction toward the project at the .05 level of significance.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์เชี่ยวชาญ อาศุวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแก้ไขและให้คำปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา รวมทั้งผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อนๆ ทุกคนในสาขารัฐศาสตร์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ธนวัฒน์ มานะติกานนท์
มีนาคม 2556

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	14
แนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน	24
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	31
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	37
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชน	42
แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล	48
บริบทของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	64
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	81
กรอบแนวคิดในการวิจัย	85
สมมติฐานในการวิจัย	86

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	87
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	87
การสุ่มตัวอย่าง	88
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	93
การเก็บรวบรวมข้อมูล	94
การวิเคราะห์ข้อมูล	95
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	96
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	98
ผลการวิจัย	98
ผลการทดสอบสมมติฐาน	114
ข้อวิจารณ์	124
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	128
สรุปผลการวิจัย	128
ข้อเสนอแนะ	131
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	135
ภาคผนวก	143
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	144
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	153
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	159

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนหมู่บ้านและประชากร	66
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	88
3	ข้อมูลปัจจัยด้านสังคม	99
4	ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	101
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังของประชาชนใน ประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับ โครงการชุมชนไร้ถังขยะของ เทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	102
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้เกี่ยวกับ โครงการชุมชนไร้ถัง ขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	103
7	ข้อมูลปัจจัยด้าน โอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม	105
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	106
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในการวางแผน	107

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในการตัดสินใจ	108
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	109
12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในผลประโยชน์	110
13	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	111
14	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	112
15	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	113
16	ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามโดยรวม	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพเข้าสมการณั หรืออธิบายระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	117
18	รูปสมการพหุคูณและตัวแปรที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	120
19	ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เป็นรายด้าน และ โดยรวม	122
20	ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เป็นรายด้าน และ โดยรวม	123

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	หลักการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม	18
2	กระบวนการวัดผลการปฏิบัติงาน	39
3	หลักการพื้นฐานของการวัดผลการปฏิบัติขององค์กร	40
4	โครงสร้างการบริหารงานเทศบาล	57
5	โครงสร้างขององค์กร	77
6	กรอบแนวคิดในการวิจัย	85

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตั้งแต่ พ.ศ. 2475 โดยความหมายหลักการสำคัญคือการปกครองประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการปกครอง (อันวา แดง โกเมน, 2550: 1) โดยมีการจัดระเบียบราชการบริหารแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วนคือ การบริหารราชการส่วนกลาง (แบบรวมอำนาจการปกครอง) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค (แบบการแบ่งอำนาจการปกครอง) และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหรือที่เรียกว่าแบบการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย เพราะประเทศไทยมีพื้นที่กว้างขวางยากที่รัฐบาลจะเข้าไปดูแลได้ทั่วถึง จึงต้องมีการบริหารราชการที่จะต้องกระจายอำนาจ เพื่อให้ท้องถิ่นได้สามารถช่วยเหลือตนเอง คือ ให้ท้องถิ่นยอมเข้าถึงปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นดี การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รู้จักแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง รู้แนวทางในการที่จะนำทรัพยากรมาใช้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่นของตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีสิทธิ มีเสรีภาพ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อันจะส่งผลให้เกิดความต้องการในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น (ลิขิต ชีรวะกิน, 2530: 306)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นฉบับปัจจุบันที่ได้บัญญัติไว้ในหลายมาตราเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่างๆ อาทิ มาตรา 57 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาเรื่องดังกล่าว การกำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรา 78(3) รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจ ในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

และระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชากรในจังหวัดนั้น มาตรา 87 (1) รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของประชาชนและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น รัฐจึงได้เพิ่มเพิ่มบทบาทอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการบริหารจัดการแทนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว และทั่วถึง แต่เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการกระจายอำนาจดังกล่าวประสบผลสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะเข้าร่วมคิดวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการกิจและร่วมตรวจสอบองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างโปร่งใสเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน โดยมี “คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (ก.ก.ถ.) ทำหน้าที่กำหนดอำนาจและหน้าที่การจัดสรรภาษีอากรระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้กับท้องถิ่น เป็นสำคัญ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550, 2550: 2)

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ ที่กฎหมายกำหนดไว้ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลาง ซึ่งมีโครงสร้างหลายฝ่ายประกอบด้วย ข้าราชการฝ่ายการเมืองที่มาจากการเลือกตั้ง และข้าราชการประจำ นับเป็นองค์กรภาครัฐที่ใกล้ชิดประชาชนและ โอกาสที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้มากกว่าองค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดแนวทางและเป็นแกนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในชนบทของประเทศ ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ถือเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน โดยมีภารกิจในการจัดสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนั้น การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต้องบริหารงานให้ประชาชนสามารถรับรู้ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนถือว่าเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การบริงงานงาน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ตามแนวนโยบายกระจายอำนาจ ตลอดจนทั้งสนับสนุนให้การพัฒนาท้องถิ่นมีความยั่งยืน (พรบ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2542: 7)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นระบอบการปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน โดยหลักการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนทุกๆ คน ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้า

มามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงจุดมากที่สุด จึงจำเป็นต้องสร้างระบบกลไกความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องบทบาทและหน้าที่ให้ประชาชนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น สามารถรวมพลังในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และแก้ปัญหาตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นรูปธรรม และเพื่อส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนสร้างกระบวนการเรียนรู้สำหรับการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน (อรทัย ก๊กผล, 2548: 7)

เทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 1.5 กิโลเมตร ตั้งอยู่เลขที่ 259/4-6 หมู่ที่ 1 ถนนนเรศวร ตำบลเขาสามยอก อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เดิมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก จัดตั้งเป็นเทศบาลเมืองเขาสามยอก เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2550 มีหมู่บ้านในการปกครองของเทศบาลตำบลเมืองเขาสามยอก 7 หมู่บ้าน 34 ชุมชน 10,388 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 28,389 คน ซึ่งการปกครองของเทศบาลเมืองเขาสามยอกมีประสบกับสภาพปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาเรื่องขยะมูล เนื่องจากเทศบาลเมืองเขาสามยอกได้ทำการจัดหาถังขยะไว้รองรับตามชุมชนต่างๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการของชาวบ้าน ทำให้เทศบาลเมืองเขาสามยอกมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก ซึ่งปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ปัญหาที่ถังขยะ ในปัจจุบันนี้เทศบาลเมืองเขาสามยอกยังไม่มีที่ทิ้งขยะเป็นของตนเอง จึงต้องเช่าที่ทิ้งขยะของเทศบาลเมืองลพบุรีเป็นรายเดือนอยู่ทุกเดือน (เทศบาลเมืองเขาสามยอก, 2555)

จากสภาพปัญหาข้างต้นดังกล่าวภาคประชาชนตระหนักถึงปัญหาค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บขยะแต่ละปีจำนวนมาก ประกอบกับเทศบาลประสบปัญหาไม่มีสถานที่ทิ้งขยะและในอนาคตอันใกล้จะไม่มีสถานที่ทิ้งขยะ ทางเทศบาลจึงได้นำชุมชนไปศึกษาดูงาน ณ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว และได้ปฏิญาณร่วมกันว่า จะไม่มีถังขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองเขาสามยอก ประกอบกับการศึกษาดูงานการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร จึงได้นำมาปรับใช้ในเขตเทศบาล โดยชุมชนได้ร่วมกันคัดแยกขยะ ลดปริมาณการเกิดขยะ เกิดเครือข่ายชุมชนในรูปแบบวิทยาการชุมชน แลกเปลี่ยนความรู้ในการจัดการขยะซึ่งกันและกัน เช่น การทำปุ๋ยชีวภาพ การลดถังขยะในชุมชน ปัจจุบันมีชุมชนจำนวน 11 ชุมชน จาก 34 ชุมชน เป็นชุมชนปลอดถังขยะและทุกชุมชนได้เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ผลการดำเนินงานส่งผลให้ปริมาณขยะจากเดิมวันละ 19 ตัน เหลือประมาณ 12 ตัน รอบการจัดเก็บนานขึ้น ผลการดำเนินการมีความก้าวหน้าไปได้ด้วยดี ใน 3 ปีที่ผ่านมา เทศบาลมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อถังขยะ ประชาชนมีรายได้จากการคัดแยกขยะสิ่งแวดล้อมสวยงาม และที่สำคัญเกิดความรักและความสามัคคีในชุมชน (สถาบันพระปกเกล้า,

2555) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนและเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตลอดจนสามารถตอบสนองการบริหารงานของเทศบาลให้บรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่จนสามารถบรรลุถึงเป้าหมายโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวทางแห่งรัฐ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดนโยบาย การตัดสินใจ การวางแผนพัฒนาชุมชน รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของเทศบาลเมืองเขาสยามขยดได้ จึงต้องการศึกษาเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการชุมชนชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเขาสยามขยด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาระบบการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงไร้ขยะต่อไปในอนาคต และสามารถนำไปจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลในการแก้ไขปัญหาและการจัดทำโครงการอื่นๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการชุมชนชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามขยด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามขยด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามขยด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามขยดกับผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามขยด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นำผลจากการศึกษาวิจัยเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนากระบวนการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการไว้ถึงขยะต่อไปในอนาคต และทำให้เทศบาลเมืองเขาสามยอดสามารถนำไปจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลในโครงการอื่นๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไว้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไว้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 3,094 ครัวเรือน

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมโครงการชุมชนไว้ถึงขยะ หมายถึง ปัจจัยที่ซึ่งนำพาให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไว้ถึงขยะในเขตเทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอ จังหวัดลพบุรี เข้าไปมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านความรู้ และปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม ซึ่งมีความหมายดังนี้

1. ปัจจัยด้านสังคม หมายถึง ปัจจัยด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ขนาดของครอบครัว ระยะเวลาในการอยู่อาศัยของประชาชน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับโครงการชุมชนไว้ถึงขยะในเทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี

1.1 เพศ หมายถึง รูปลักษณะที่แสดงให้รู้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไว้ถึงขยะในเทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เป็นเพศชายหรือเพศหญิง โดยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1.1 เพศชาย

1.1.2 เพศหญิง

1.2 อายุ หมายถึง ระยะเวลาที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีดำรงชีวิตอยู่ นับเวลาเป็นปี ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งถึง พ.ศ. 2556 โดยได้แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1.2.1 20 – 30 ปี

1.2.2 31 – 40 ปี

1.2.3 41 – 50 ปี

1.2.4 51 – 60 ปี

1.3 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับตามระบบการศึกษาศาสนาของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ

1.3.1 ประถมศึกษา

1.3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น

1.3.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

1.3.4 อนุปริญญา/ปวส.

1.3.5 ปริญญาตรี

1.4 สถานภาพสมรส หมายถึง สภาพในการสมรสปัจจุบันของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1.4.1 สถานภาพโสด

1.4.2 สถานภาพสมรส

1.4.3 สถานภาพสมหม้าย,หย่าร้างแยกทางกัน

1.5 ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน หมายถึง ช่วงเวลาที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีอาศัยอยู่ในชุมชน ตั้งแต่วันแรกจนถึง พ.ศ. 2556 นับเวลาเป็น ปี โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

1.5.1 1 – 5 ปี

- 1.5.2 6 – 10 ปี
- 1.5.3 11 – 15 ปี
- 1.5.4 16 – 20 ปี
- 1.5.5 ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยด้าน อาชีพ รายได้ของประชาชนซึ่งมีความสัมพันธ์กับโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี

2.1 อาชีพ หมายถึง แหล่งที่ทำงานซึ่งเป็นแหล่งที่มาของรายได้หลัก ดูจากปริมาณและความคงเส้นของรายได้ ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม คือ

- 2.1.1 รับราชการ
- 2.1.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2.1.3 พนักงานบริษัทเอกชน
- 2.1.4 ธุรกิจส่วนตัว
- 2.1.5 รับจ้างทั่วไป
- 2.1.6 เกษตรกร

2.2 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง ผลตอบแทนจากการประกอบอาชีพหลักทั้งหมดในครอบครัวของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

- 2.2.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท
- 2.2.2 10,001 – 20,000 บาท
- 2.2.3 20,001 – 30,000 บาท
- 2.2.4 30,001 – 40,000 บาท

3. ปัจจัยด้านจิตวิทยา หมายถึง ปัจจัยทางด้านความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับความสำเร็จของโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี

3.1 ความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับความสำเร็จของโครงการชุมชนขยะ หมายถึง การที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด มีความคาดหวังประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับความสำเร็จของโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอดเกี่ยวกับ

3.1.1 การคาดหวังให้โครงการชุมชนไร้ถังขยะแก้ไขปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยได้อย่างยั่งยืน

3.1.2 ความคาดหวังให้โครงการชุมชนไร้ถังขยะ สามารถแก้ไขปัญหาปริมาณขยะในชุมชนให้ลดลงร้อยละ 50 ของปริมาณขยะทั้งหมด

3.1.3 ความคาดหวังให้ทุกครัวเรือนได้รับประโยชน์จากโครงการชุมชนไร้ถังขยะทุกครัวเรือนในเขตเทศบาล

3.1.4 ความคาดหวังให้ถนนในชุมชนปราศจากถังขยะ

3.1.5 ความคาดหวังให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้ประโยชน์จากการมีคุณภาพชีวิตที่ดี จากการจัดการขยะของชุมชน

4. ปัจจัยด้านความรู้ หมายถึง ปัจจัยด้านความรู้ของประชาชนที่มีต่อโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรีเกี่ยวกับ

4.1 โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด มีคำขวัญในการรณรงค์โครงการคือ “ชุมชนเขาสามยอด ปลอดถังขยะ รณรงค์ลดภาวะโลกร้อน”

4.2 แนวคิดและความเป็นมาของโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด เกิดจากปัญหาภาวะโลกร้อน ปัญหาขยะในพื้นที่ที่มีปริมาณมาก ไม่มีสถานที่ทิ้งขยะในอนาคต

4.3 พิธีลงนามข้อตกลงระหว่างเทศบาลเมืองเขาสามยอดและชุมชนในการลดปริมาณขยะและส่งคืนถังขยะให้กับเทศบาลเมืองเขาสามยอด จัดขึ้นเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2552

4.4 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด เริ่มตั้งแต่ปี 2550 – 2556

4.5 งบประมาณในการดำเนินโครงการเป็นเงินทั้งสิ้น 500,000 บาท

5. ปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม หมายถึง ปัจจัยด้านพื้นฐานของประชาชนที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี เช่น การเข้าร่วมกิจกรรม การเป็นผู้นำชุมชน สมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น

5.1 ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน หมายถึง หน้าที่และความรับผิดชอบที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้รับมอบหมายจากสังคม โดยแบ่งเป็น 6 กลุ่ม คือ

- 5.1.1 ประธานชุมชน
- 5.1.2 เจ้าหน้าที่เทศบาล
- 5.1.3 สมาชิกภาพเทศบาล
- 5.1.4 คณะกรรมการชุมชน
- 5.1.5 ไม่มีตำแหน่ง

5.2 การเข้าร่วมกิจกรรมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ หมายถึง การที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 5.2.1 เคยเข้าร่วมกิจกรรม
- 5.2.2 ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ หมายถึง การที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้แก่ ส่วนร่วมในการวางแผน ส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ส่วนร่วมในผลประโยชน์ และส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ซึ่งมีความหมายดังนี้

1. ส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เกี่ยวกับ

1.1 การร่วมฟังบรรยายสรุปปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนที่เทศบาลจัดขึ้น

1.2 การร่วมสำรวจและค้นหาสาเหตุของปัญหาขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมากขึ้นไปพื้นที่

1.3 การร่วมกับเทศบาลในการวางแผนเพื่อจัดทำโครงการในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นและปัญหาไม่มีสถานที่ทิ้งขยะในอนาคต

1.4 การร่วมประชุมเพื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของแผนตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล

1.5 การร่วมรับฟังบรรยายนำเสนอนโยบายและแผนงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล

2. ส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เกี่ยวกับ

2.1 การร่วมตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล

2.2 การร่วมตัดสินใจเลือกแนวทางในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล

2.3 การร่วมตัดสินใจพิจารณางบประมาณค่าใช้จ่ายตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะ

2.4 การร่วมตัดสินใจเพื่อพิจารณาเลือกชุมชนนำร่องในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะ

2.5 การร่วมการตัดสินใจเพื่อพิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล

3. ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ หมายถึง การที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เกี่ยวกับ

3.1 การร่วมพิธีลงนามข้อตกลงระหว่างเทศบาลเมืองเขาสยามขยดและชุมชนในการลดปริมาณขยะและส่งคืนถังขยะให้กับเทศบาล

3.2 การร่วมรับฟังคำบรรยายการให้ความรู้การจัดการน้ำหมักชีวภาพการทำขยะหอมจากวิทยาของเทศบาล

3.3 การร่วมทำกิจกรรมการสร้างเครือข่ายลดปริมาณลดขยะลดภาวะโลกร้อนของเทศบาล

3.4 การร่วมจัดการขยะในบ้านของตนเองตามขั้นตอนที่เทศบาลกำหนด

3.5 การร่วมดำเนินกิจกรรมตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ

4. ส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เกี่ยวกับ

4.1 การร่วมได้รับความรู้การจัดการขยะภายในบ้านเรือน

4.2 การร่วมมีรายได้จากการคัดแยกขยะไปจำหน่าย

4.3 การร่วมนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4.4 การร่วมได้รับแนวคิดในการจัดการขยะในครัวเรือนและในชุมชน

4.5 การร่วมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากกิจกรรมและโครงการชุมชนไร้ถังขยะ โดยปราศจากปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษจากกลิ่นขยะเหม็นเน่า

5. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีเกี่ยวกับ

5.1 การร่วมในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ

5.2 การร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่เทศบาลเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะ

5.3 การร่วมเสนอความคิดเห็นต่อเจ้าหน้าที่ของโครงการว่าขั้นตอนดำเนินงานขั้นตอนใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข

5.4 การร่วมพูดคุยกับกรรมการชุมชนถึงผลการดำเนินการของโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ

5.5 การร่วมศึกษาผลการดำเนินงานของโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ หมายถึง ผลสำเร็จของโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีเกี่ยวกับ

1. การที่ชุมชนสามารถส่งคืนถังขยะใบใหญ่แก่เทศบาลได้ทั้งหมดทุกชุมชน
2. สามารถลดความถี่ในการเก็บขยะมาเป็นอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 วันตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้

3. สามารถลดปริมาณขยะของแต่ละชุมชนได้ร้อยละ 33
4. สามารถลดค่าใช้จ่ายการดำเนินงานจัดการขยะได้ร้อยละ 30
5. สามารถสร้างรายได้จากการขยะในปี 2555 จำนวน 238,032 บาทเกินเป้าหมายของรายได้ที่ตั้งไว้

ความพึงพอใจของประชาชน หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ต่อผลสัมฤทธิ์ของโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรีเกี่ยวกับ

1. ความพึงพอใจต่อปริมาณขยะที่ลดลงหลังการดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ
2. ความพึงพอใจต่อรายได้ที่ได้รับจากการจัดการขยะ
3. ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล
4. ความพึงพอใจต่อผลลัพธ์จากการทำน้ำหมักชีวภาพและการทำขยะหอมไว้ใช้ในครัวเรือน
5. ความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชนหลังจากการดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอมืองสามขอยด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี มีแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. แนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
5. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
6. แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล
7. บริบทของเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. ความหมายการมีส่วนร่วม

Keith (1972: 136) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตใจและอารมณ์ (Mental and Emotional Involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (Group Situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำใ้บรรลุดมมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

Reder (1974: 15) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการปะทะสังสรรค์ทางสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

Erwin (2000: 12) กล่าวถึงการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการให้บุคคล กลุ่มคนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ

United Nations (1981: 123) ได้อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการในการพัฒนา การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังในด้านต่างๆ ได้แก่

1. ด้านตัดสินใจเพื่อเป้าหมายของสังคมและการจัดการทรัพยากรเพื่อ ให้บรรลุเป้าหมาย
2. แผนการหรือโครงการต่างๆ ด้วยความตั้งใจ

White (1982: 243) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 3 มิติ มิติที่หนึ่ง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะไรควรทำและทำอย่างไร มิติที่สองมีส่วนร่วมในการเสียดสีในการลงมือปฏิบัติการตามที่ได้ตัดสินใจ และมิติสาม มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน

International Labour Office (1997: 7) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า “การมีส่วนร่วม” หมายถึงความร่วมมือ (Cooperating) การมีส่วนร่วมในบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งรวมถึงความรับผิดชอบ

อकिन รพีพัฒน์ (2547: 25) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นปัญหา เป็นผู้ที่ทำทุกอย่างซึ่งไม่ใช่การกำหนดภายนอกแล้วให้ประชาชนเข้ามาร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหากแต่ทุกอย่างจะต้องเป็นเรื่องของประชาชน ที่จะคิดขึ้นมา

ถวิลวดี บุรีกุล (2551: 100) กล่าวว่า เงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนมี 3 ประการ คือ

1. ต้องมีอิสรภาพ หมายถึง ประชาชนมีอิสระที่จะเข้าร่วมหรือไม่ก็ได้ การเข้าร่วมต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ การถูกบังคับให้ร่วมไม่ว่าจะในรูปแบบใดไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วม
2. ต้องมีความเสมอภาค ประชาชนที่เข้าร่วมในกิจกรรมใดจะต้องมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้เข้าร่วมคนอื่นๆ
3. ต้องมีความสามารถ ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายจะต้องมีความสามารถพอที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมนั้นๆ หมายความว่า ในบางกิจกรรมแม้จะกำหนดว่าผู้เข้าร่วมมีเสรีภาพและเสมอภาคแต่

กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความซับซ้อนเกินความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย การมีส่วนร่วมย่อมเกิดขึ้นไม่ได้

ดังนั้น จากการศึกษาความหมายของการมีส่วนร่วม สามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม เป็นการให้ความสนใจและตกลงที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมโดยความสมัครใจ ในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อกัน และระหว่างกลุ่มต่อกัน ซึ่งผลของความเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำบรรลุมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันกับกลุ่มดังกล่าว

2. ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

Erwin (2000: 12) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาร่วมคิดร่วมตัดสินใจ แก้ไขปัญหาของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ความชำนาญร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

International Labour Office (1997) ได้อธิบายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ และเกี่ยวข้องกับมวลชนในระดับต่างๆ ดังนี้

1. ในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งตัดสินใจเกี่ยวกับ จุดประสงค์ทางสังคมและการจัดสรรทรัพยากร

2. ในการกระทำโดยสมัครใจต่อกิจกรรมและโครงการ

สถาบันพระปกเกล้า (2545: 2) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ตลอดจนการร่วมควบคุมโดยตรงจากประชาชน

ศิริกุล กสิวิวัฒน์ (2546: 20) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึงการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมการพัฒนาด้วยความสมัครใจตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด เพื่อการพัฒนา

ชุมชนของตนเองด้วยความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกัน

ถวิลวดี บุรีกุล (2551: 100) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) เป็นกระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน

กล่าวโดยสรุป การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง พฤติกรรมการร่วมกันของประชาชน ในกิจกรรมต่างทั้งทางตรงและทางอ้อม ในลักษณะร่วมการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมลงมือปฏิบัติเพื่อบำเนินกิจกรรมในชุมชน ร่วมติดตามและประเมินผล และการร่วมรับผลประโยชน์ ในอันที่จะมุ่งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของตนเองหรือสังคม โดยการกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กรด้วยความสมัครใจมิได้ถูกบังคับ

3. ลักษณะและระดับการมีส่วนร่วม

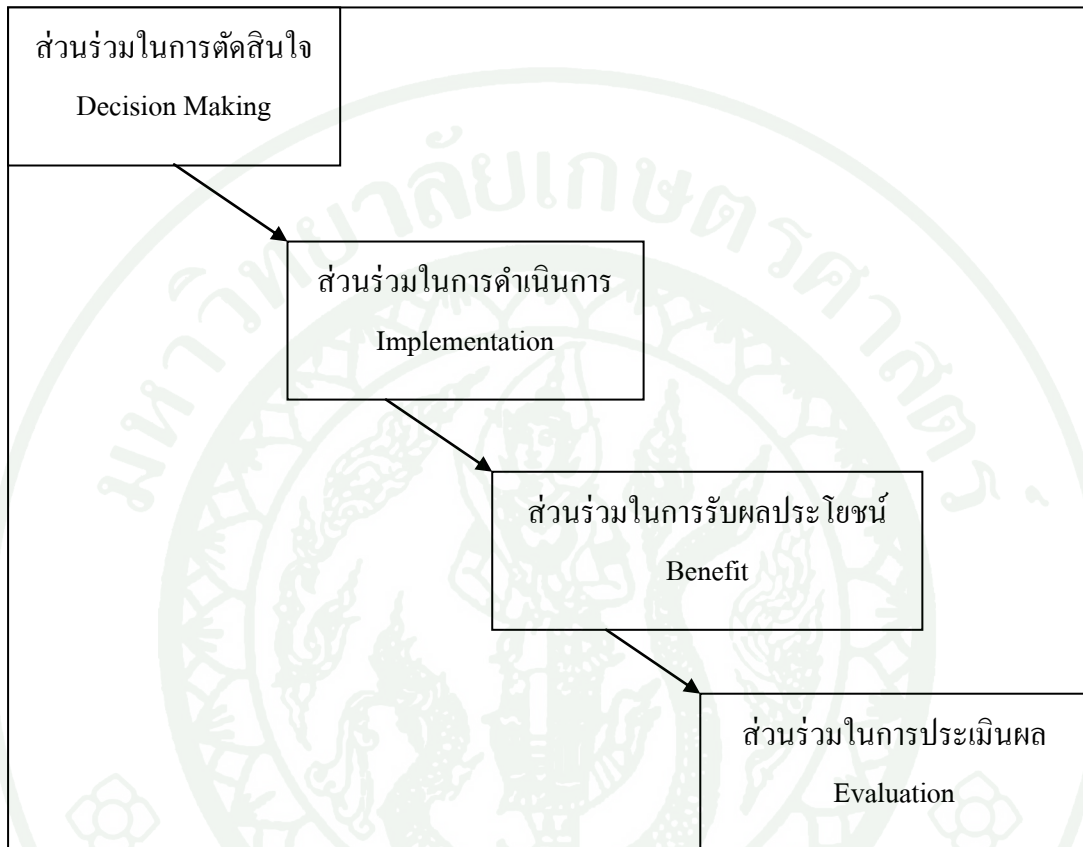
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอาจมีส่วนร่วมในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง หรือหลายขั้นตอนหรือทุกขั้นตอนก็ได้ โดยแบ่งเป็นขั้นตอนต่างๆ ตามประเภท ของกิจกรรมไว้แตกต่างกัน ตามความคิดเห็นของนักวิชาการต่างๆ ดังนี้

ระดับขั้นของการมีส่วนร่วมมีหลายระดับ และนักวิชาการต่างๆ ได้กำหนดไว้หลากหลาย แต่ในสาระสำคัญมีความคล้ายกันซึ่งจะขอนำเสนอโดยสังเขป ดังนี้

Cohen and Uphoff (1980: 219-222) ได้จำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ระดับ คือ

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
- 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation)
- 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit)
- 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

เพื่อช่วยให้เข้าใจระดับขั้นของการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff ได้ง่ายขึ้น จึงขอนำเสนอวงจรของการมีส่วนร่วมดังปรากฏในรูปต่อไปนี้

ภาพที่ 1 หลักการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

ที่มา: Cohen and Uphoff (1980: 219-222)

จากการศึกษาลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายระดับ โดยเริ่มจาก การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ซึ่งการมีส่วนร่วมแต่ละขั้นตอนนี้รายละเอียดดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเริ่มต้นจากการวางแผนในการกำหนดแนวทางในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมตาม โครงการที่จัดตั้งขึ้น โดยมีการสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชน

2. การมีส่วนร่วมในการในการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อจากขั้นการวางแผน โดยร่วมกันตัดสินใจจัดทำโครงการหรือกิจกรรมกรรม โดยการกำหนดวัตถุประสงค์การวางแผนและแนวทางในการปฏิบัติและร่วมกันตัดสินใจให้มีทิศทางการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนและแนวทางที่กำหนดของโครงการที่จัดตั้งขึ้น โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามขั้นตอนของโครงการที่จัดทำขึ้น

4. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการในผลประโยชน์ที่เกิดจากการจัดทำโครงการที่จัดทำขึ้น

5. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลจากโครงการที่จัดทำขึ้นดำเนินการไปในทิศทางใดมีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรบ้างจากการดำเนินตามโครงการ

4. ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

Lowdermilk and Robert (1984 อ้างใน อนงค์ พัฒนจักร, 2535: 34) ได้เสนอขั้นตอนของยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาชนบทไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การสำรวจขั้นต้น (Preliminary Reconnaissance)
- 2) การศึกษาเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Priority problem identification studies)
- 3) การแสวงหาแนวทางแก้ไข (Search for solution)
- 4) การกำหนดแนวทางแก้ไข (Assessment of solution)
- 5) การปฏิบัติตามโครงการ (Project implementation)

6) การประเมินโครงการ (Formal Project evolution)

7) การพิจารณาทบทวนโครงการเพื่อดำเนินการให้เสร็จสมบูรณ์ (Project reconsideration of completion)

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2539: 41) แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา
- 2) การมีส่วนร่วมในการค้นวางแผนดำเนินกิจกรรม
- 3) การมีส่วนร่วมในการค้นการวางแผนกิจกรรม
- 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 214 แบ่งระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจแบ่งได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความละเอียดของการแบ่งเป็นสำคัญ การแบ่งระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจแบ่งได้จากระดับต่ำสุดไปหาระดับสูงสุด ออกเป็น 7 ระดับและจำนวนประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมในแต่ละระดับจะเป็นปฏิภาคกับระดับของการมีส่วนร่วม กล่าวคือถ้าระดับการมีส่วนร่วมต่ำ จำนวนประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมจะมาก และยิ่งระดับการมีส่วนร่วมสูงขึ้นเพียงใด จำนวนประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมก็จะลดลงตามลำดับ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนเรียงตามลำดับจากต่ำสุดไปหาสูงสุด ได้แก่ (1) ระดับการให้ข้อมูล (2) ระดับการเปิดรับความคิดเห็นของประชาชน (3) ระดับการปรึกษาหารือ (4) ระดับการวางแผนร่วมกัน (5) ระดับการร่วมปฏิบัติ (6) ร่วมติดตามตรวจสอบ และ (7) ระดับการควบคุมโดยประชาชน

1) ระดับการให้ข้อมูล เป็นระดับต่ำสุดและเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายหรือผู้วางแผนโครงการกับประชาชน เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้กำหนดนโยบายหรือผู้วางแผนโครงการ แต่ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องกับใดๆวิธีการให้ข้อมูลอาจกระทำได้หลายวิธี เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าว การแสดงนิทรรศการ และการทำหนังสือพิมพ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ตลอดจน การใช้สื่ออื่นๆ

เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สื่อบุคคล และหอกระจายข่าว เป็นต้นอย่างไรก็ดี เพื่อป้องกันมิให้รัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจดุลพินิจในการให้หรือไม่ให้ข้อมูลดังกล่าวแก่ประชาชน จึงควรมีข้อกำหนดให้รัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องกระทำและกระทำอย่างทั่วถึงด้วย ยกเว้นข้อมูลบางประเภท เช่น เรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ เป็นต้นนอกจากนี้ การให้ข้อมูลแก่ประชาชนจะต้องให้อย่างทั่วถึง ถูกต้อง เทียบตรง ทันการณ์ เข้าใจได้ง่ายและไม่มีค่าใช้จ่ายมาเป็นอุปสรรค ในการได้รับข้อมูลนั้นๆ

2) ระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าระดับแรก กล่าวคือผู้กำหนดนโยบายหรือผู้วางแผนโครงการเชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้นและประเดิมในการประเมินข้อดีข้อเสียชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการริเริ่มโครงการต่างๆ และการบรรยายให้ประชาชนฟังเกี่ยวกับโครงการต่างๆ แล้วขอความคิดเห็นจากผู้ฟัง เป็นต้นอนึ่ง การรับฟังความคิดเห็นนี้ จะกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก็ต่อเมื่อประชาชน ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ได้มีข้อมูลที่ถูกต้องและพอเพียง

3) ระดับการปรึกษาหารือ เป็นระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สูงกว่าการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นการเจรจกันอย่างเป็นทางการระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้วางแผนโครงการและประชาชน เพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือระบุประเด็นหรือข้อสงสัยต่างๆ เช่น การจัดประชุม การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ตลอดจน การเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น โดยใช้รูปแบบต่างๆ อาทิ การสนทนากลุ่ม และประชาเสวนา เป็นต้น

4) ระดับการวางแผนร่วมกัน เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าการปรึกษาหารือ กล่าวคือ เป็นเรื่องการมีส่วนร่วมที่มีขอบเขตกว้างมากขึ้น มีความรับผิดชอบร่วมกันในการวางแผนเตรียมโครงการ และผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ เหมาะสมที่จะใช้สำหรับการพิจารณาประเด็นที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมาก เช่น การใช้กลุ่มที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องการให้อนุญาตโครงการเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง และการเจรจาเพื่อหาทางประนีประนอมกัน

5) ระดับการร่วมปฏิบัติ เป็นระดับขั้นที่สูงถัดไปจากระดับการวางแผนร่วมกัน คือ เป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบนโยบายหรือโครงการกับประชาชนร่วมกันดำเนินการตามนโยบายหรือ

โครงการ เป็นขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติร่วมกันดำเนินตามหรือโครงการร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

6) ร่วมติดตามตรวจสอบ ประเมินผล เป็นระดับการมีส่วนร่วมที่มีผู้เข้าร่วมน้อย แต่มีประโยชน์ที่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบสามารถคอยติดตามการดำเนินกิจกรรมนั้นๆได้ รูปแบบของการติดตามตรวจสอบหรือประเมินผล อาจอยู่ในรูปแบบของการจัดตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลที่มาจากหลายฝ่าย การสอบถามประชาชน โดยการทำการสำรวจเพื่อให้ประชาชนประเมิน การประเมินผลนี้มีความสำคัญมาก เพราะ จะมีผลต่อการพิจารณาจัดสรรประโยชน์ การยุติ หรือคงไว้ ตลอดจนปรับปรุงนโยบายหรือโครงการ

7) ระดับการควบคุมโดยประชาชน เป็นระดับสูงสุดของการมีส่วนร่วมโดยประชาชน เพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่มีอยู่ทั้งหมด เช่น การลงประชามติ เป็นต้น ข้อสังเกตเกี่ยวกับการลงประชามติ มี 2 ประการ คือ ประการแรกการลงประชามติจะสะท้อนถึงความต้องการของประชาชนได้ดีเพียงใดอย่างน้อยขึ้นอยู่กับความชัดเจนของประเด็นที่จะลงประชามติและการกระจายข่าวสารเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสียของประเด็นดังกล่าวให้ประชาชนเข้าใจอย่างสมบูรณ์และทั่วถึงและประการที่สองในประเทศที่มีการพัฒนาทางการเมืองแล้ว ผลของการลงประชามติจะมีผลบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตาม แต่สำหรับกรณีของประเทศไทย เคยปรากฏ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ผลของการลงประชามติ เป็นเพียงข้อเสนอแนะสำหรับรัฐบาลเท่านั้น ไม่มีผลบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตามแต่อย่างใด

สัมพันธ์ อุปลลา (2541: 19) ได้จำแนกการมีส่วนร่วมไว้ 5 ขั้นตอน คือ

- 1) การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ
- 2) การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนโครงการ
- 3) การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการตามโครงการ
- 4) การมีส่วนร่วมในขั้นรับผลที่เกิดจากโครงการ
- 5) การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ พฤติกรรมการร่วมกันของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในลักษณะร่วมในการวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมลงมือปฏิบัติเพื่อดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ร่วมติดตามและประเมินผล และการร่วมรับผลประโยชน์ ด้วยความสมัครใจมิได้ถูกบังคับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ส่วนร่วมการวางแผน หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมืองลพบุรี โดย ค้นหาสาเหตุของปัญหาขยะ สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน รวมประชุมปรึกษาหารือในการจัดทำโครงการ และร่วมกันวางแผนและกำหนดแนวทางในการจัดทำโครงการ

2. ส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมืองลพบุรี โดยร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางในการจัดทำโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำโครงการ ร่วมกันพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ร่วมกันทำประชาพิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็นในการจัดทำโครงการ และร่วมกันประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับทิศทางในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของโครงการชุมชนไร้ถังขยะ

3. ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมืองลพบุรี โดยร่วมกันในการจัดทำโครงการตามแผนและแนวทางของโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่กำหนดไว้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้

4. ส่วนร่วมในการร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนได้ร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมืองลพบุรี โดยที่ปฏิบัติตามจุดประสงค์และแนวทางที่กำหนด สามารถทำให้ประชาชนร่วมในประโยชน์จากโครงการที่จัดตั้งขึ้น

5. ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมืองลพบุรี โดยร่วมกันติดตาม

ประเมินผลในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสงาขอมอด อำเภอลพบุรี ผลจากการดำเนินตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และแนวทางในการจัดทำโครงการหรือไม่ มีการดำเนินงานในลักษณะใดบ้าง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลในการจัดทำโครงการที่จัดตั้งขึ้น

แนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

Adler (1929: 56) ได้ศึกษาถึงทฤษฎี ERG เป็นทฤษฎีการจูงใจที่ให้ความสำคัญกับความ ต้องการ โดยได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ไว้ 3 ประเภทคือ

- 1) ความต้องการในการดำรงชีวิต
- 2) ความต้องการความสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น เพื่อนร่วมงาน ครอบครัว เพื่อน
- 3) ความต้องการการเจริญเติบโต เช่น ต้องการพัฒนาตนเอง

Koufman (1949: 13) ได้ศึกษาเรื่อง Participation Organized Activities in Selected Kentucky Localities พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้ และความ ยาวนานในการอาศัยอยู่ในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน

Hay (1951: 57) ได้วิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของบุคคลนั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ สถานภาพทางสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางอาชีพและที่อยู่อาศัย คือ สถานภาพทางสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจสถานภาพทางอาชีพและที่อาศัย โดยบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนน้อยกว่าบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้มีสถานภาพทางเศรษฐกิจดีจะมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้มาก อาทิ การสละทรัพย์ เงินทอง หรือวัสดุอื่นๆ การแสดงความคิดเห็นตลอดจนวางแผนโครงการ

Beal (1956: 249) พบว่าปัจจัยที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วม คือความรู้และความเข้าใจในหลักของงานที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม

McClosky (1968: 12) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วมในทางการเมืองของบุคคล โดยใช้ปัจจัยแวดล้อมในด้านต่างๆ 3 ด้าน คือ

1) ปัจจัยแวดล้อมทางสังคม (Social Environment) ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ศาสนา เพศ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ถิ่นที่อยู่และการเคลื่อนไหวฐานะทางสังคม (Social Mobility)

2) ปัจจัยแวดล้อมทางจิตวิทยา (Psychological Variables) ได้แก่ การคาดหวังในประโยชน์ หรือผลตอบแทนที่จะได้รับหรือการได้รับการตอบสนองความต้องการของตนเอง เช่น ความต้องการมีอำนาจ ต้องการแข่งขัน ต้องการความสำเร็จ ต้องการความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ต้องการทรัพย์สินเงินทอง ต้องการมีศักดิ์ศรี ต้องการสถานภาพที่สูงขึ้น ต้องการยอมรับนับถือจากสังคม เป็นต้น

3) ปัจจัยทางการเมือง (Political Factors) เช่น ระบบการเมือง พรรคการเมือง กฎหมาย การเลือกตั้ง ตลอดจนเหตุการณ์ทางการเมืองต่างๆ (Political Situational Factors) เป็นต้น

Reeder (1974: 38) ได้สรุปปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 11 ประการ

1) การปฏิบัติตนให้คล้ายตามความเชื่อพื้นฐาน คือ บุคคลและกลุ่มบุคคลดูเหมือนจะเลือกแบบวิธีปฏิบัติซึ่งสอดคล้องและคล้ายคลึงกับความเชื่อพื้นฐานของตนเองถ้าความเชื่อหรือกิจกรรมที่จะกระทำไม่สอดคล้องกับความเชื่อพื้นฐานของตนเองแล้ว ก็จะทำให้บุคคลนั้นไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ

2) มาตรฐานคุณค่าบุคคลและกลุ่มบุคคลดูเหมือนจะปฏิบัติในลักษณะที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณค่าของตนเอง หมายความว่า งานหรือกิจกรรมที่ไม่มีมาตรฐานหรือคุณค่าที่สอดคล้องกับมาตรฐานของบุคคลนั้นก็ทำให้เขาไม่เข้าไปมีส่วนร่วม

3) เป้าหมายบุคคลและกลุ่มบุคคล ดูเหมือนจะส่งเสริมป้องกันและรักษาเป้าหมายของตนเอง นั่นคือ เป้าหมายของการมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามกิจกรรมจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายในการดำเนินงานของบุคคลนั้นด้วย

4) ประสานการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา พฤติกรรมของบุคคล หรือกลุ่มบางครั้งมีรากฐานมาจากประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา ถ้าประสบการณ์นั้นๆ ผิดปกติไปจากการปฏิบัติของบุคคลทั่วไปแล้ว ก็จะทำให้บุคคลนั้นไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วย

5) ความคาดหวังที่ผิดปกติธรรมดา พฤติกรรมของบุคคล จะประพฤติตามแบบที่ตนคาดหวังว่าต้องประพฤติในสถานการณ์เช่นนั้น ทั้งยังชอบปฏิบัติต่อผู้อื่นในลักษณะที่ตนคาดหวังจากผู้อื่นด้วย และถ้ากิจกรรม/การดำเนินงานขององค์การตรงกับความคาดหวังของบุคคลนั้นก็ เป็นผลให้เขาเข้าไปมีส่วนร่วม

6) การมองแต่ตนเอง บุคคลและกลุ่มบุคคล มักจะทำการต่างๆ ซึ่งคิดว่าตนเองควรต้องกระทำเช่นนั้น

7) การบีบบังคับบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำการต่างๆ ด้วยความรู้สึกว่าตนถูกบังคับให้ทำ

8) นิสัยและประเพณี บุคคลและกลุ่มบุคคลมักทำการต่างๆ ซึ่งคนมีนิสัยชอบกระทำเมื่ออยู่ในประสบการณ์นั้นๆ

9) โอกาส บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามีส่วนร่วมในรูปแบบการปฏิบัติงานของสังคม โดยเฉพาะในทางที่เกี่ยวข้องกับจำนวนและชนิดโอกาส ซึ่งโครงการของสังคมเอื้ออำนวยให้เข้ามีส่วนร่วมในการกระทำเช่นนั้นเท่าที่พวกเขาได้รับรู้มา

10) ความสามารถ บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมทำในการกิจกรรมบางอย่างที่ตนเห็นว่าสามารถทำในสิ่งที่ต้องการให้เขากระทำในสถานการณ์เช่นนั้น

11) การสนับสนุน บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเริ่มปฏิบัติเมื่อเขาารู้สึกว่าเขาได้รับการสนับสนุนที่ดีพอให้กระทำเช่นนั้น

Hamston and Webber (1975: 14-15) กล่าวว่าเงินเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้ให้บุคคลมีแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วม

Cohen and Uphoff (1980: 219-222) เสนอบริบทของการมีส่วนร่วมว่าในการพิจารณาการมีส่วนร่วมจะต้องคำนึงถึงปัจจัยสภาพแวดล้อม ซึ่งมีความซับซ้อนอย่างมากด้วย ได้แก่

- 1) ปัจจัยทางด้านกายภาพและชีวภาพ
- 2) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ
- 3) ปัจจัยทางการเมือง
- 4) ปัจจัยทางด้านสังคม
- 5) ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม
- 6) ปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์

นอกจากนี้ ยังได้เสนอเพิ่มอีกว่า มีบุคคล 4 ฝ่ายที่มีส่วนสำคัญในการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชนบท ประกอบด้วยประชาชนในท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ และบุคคลภายนอก สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชน มีปัจจัยหลายอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ได้แก่

- 1) อายุและเพศ
- 2) สถานภาพในครอบครัว
- 3) ระดับการศึกษา
- 4) สถานภาพทางสังคม
- 5) อาชีพ
- 6) รายได้และทรัพย์สิน

7) พื้นที่ดินถือครอง และสถานภาพการทำงาน

Cohen and Uphoff (1980: 219-222) ได้จำแนกปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคคลได้ 8 ประการ ดังนี้

1) อายุและเพศ ปัจจัยนี้ เป็นตัวแปรที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคล ซึ่งอาจมีปัญหาอยู่บ้างในการกำหนดอายุของคนกลุ่มต่างๆ กล่าวคือ จะกำหนดอายุตามปีปฏิทินหรือตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ผลการศึกษาที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านนี้หลายชิ้นพบว่า โครงการปรับปรุงพื้นที่เลี้ยงสัตว์ต้องใช้คนทำงานระดับอายุปานกลาง ส่วนในเรื่องเพศพบว่า เพศหญิงมีแนวโน้มเข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนามากขึ้น

2) ฐานะครอบครัว เป็นปัจจัยในเชิงโครงสร้างทางสังคม เหตุที่ฐานะของครอบครัวนับเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดการมีส่วนร่วมนั้นเป็นเพราะว่า การเข้ามีส่วนร่วมมิได้เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยมิต้องแลกกับสิ่งใด อย่างน้อยที่สุดก็เป็นการเสียโอกาสในการกระทำสิ่งอื่นเมื่อพิจารณาในทางเศรษฐศาสตร์ ดังนั้น โดยทั่วไปแล้ว ครอบครัวที่มีฐานะในเชิงรายได้และในทางสังคมสูงก็มักจะมีส่วนร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะต่ำกว่าและหัวหน้าครอบครัวจะมีอำนาจในการกำหนดหรือการตัดสินใจมากกว่าสมาชิกคนอื่นๆ ของครอบครัว การศึกษาหลายชิ้นจึงมุ่งทำการศึกษาที่หัวหน้าครอบครัว เป็นหลัก

3) การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ทางด้านเทคนิคหรือบางทีเกี่ยวข้องกับความสะดวกของคนในการเข้าถึงกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ เช่น การอ่านออกเขียนได้ของคนในชุมชนนั้นจะวัดจากจำนวนปีที่เข้าศึกษาต่อในระบบโรงเรียน และโดยทั่วไปการพิจารณาตัวแปรด้านการศึกษานี้มักจะคู่ประกอบไปกับปัจจัยหรือตัวแปรด้านเพศและอายุด้วย เนื่องจากในความเป็นจริงนั้น คนไม่รู้หนังสือที่มีอายุน้อย ย่อมได้รับความช่วยเหลือมากกว่าคนไม่รู้หนังสือในวัยเกษียณการทำงาน เป็นต้น

4) การแบ่งแยกทางสังคม เชื้อชาติ ศาสนา ชุมชนและถิ่นกำเนิด ปัจจัยด้านนี้มีความซับซ้อนมากในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของบุคคลในทางปฏิบัตินักพฤติกรรมศาสตร์จึงมักจะศึกษาเฉพาะบริเวณที่ประชากรซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างการศึกษามีความแบ่งแยกในเรื่องต่างๆ ดังกล่าวที่เห็นได้ชัด อย่งไรก็ดี ปัจจัยบางตัวเช่นความแตกต่างทางสังคมและความแตกต่างทางวัฒนธรรมก็

ยากที่จะจำแนกได้อย่างชัดเจนว่าสิ่งใดที่มีความสำคัญมากกว่ากัน นอกจากนี้แล้ว ปัจจัยด้านนี้พบว่า จะมีความสัมพันธ์ต่อความแตกต่างของระดับการศึกษาและรายได้ของบุคคลด้วย

5) อาชีพ การกำหนดลักษณะของอาชีพนี้ จะช่วยให้เกิดความสะดวกต่อการระดมกลุ่ม ประชากรเป้าหมายที่จะได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนา โดยทั่วไปแล้วเรามักจะแบ่งอาชีพ ออกเป็นอาชีพในภาคเกษตรกรรมและอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม

6) ระดับและแหล่งรายได้ นักวิชาการกล่าวกันว่า การพิจารณาศึกษาการมีส่วนร่วมของ กลุ่มผู้ยากจนในชนบทนั้น โดยทั่วไปมักจะวิเคราะห์ระดับของรายได้และแหล่งที่มาของรายได้ของ ผู้เข้ามีส่วนร่วม ข้อมูลเรื่องรายได้ในแหล่งที่มาในบางครั้งจะไม่มี ความต่อเนื่องและอาจจะมีการ ปกปิดเนื่องจากเกรงจะต้องเสียภาษีมากขึ้น

7) ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานในท้องถิ่น

8) การถือครองที่ดินและสภาพการได้รับการว่าจ้าง

World Health Organization (1978: 59-68) เสนอว่า ปัจจัยพื้นฐานในการระดมการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ

1. ปัจจัยของสิ่งจูงใจ หมายถึง การที่ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ นั้นจะมี เหตุผลที่สำคัญอยู่ 2 ประการคือ

1.1 การมองเห็นว่าตนจะได้รับประโยชน์ตอบแทนในสิ่งที่ตนทำไป

1.2 รับคำบอกกล่าวหรือชักชวนจากเพื่อนบ้านให้เข้าร่วม โดยมีสิ่งจูงใจเป็นตัวนำ

2. ปัจจัยโครงสร้างของโอกาสหรือช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม หมายถึง การมองเห็น ช่องทาง ในการมีส่วนร่วมและมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับหลังการมีส่วนร่วม ดังนั้น ปัจจัยพื้นฐานทางด้านโครงสร้างของช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม จึงควรมีลักษณะ ดังนี้

2.1 เปิดโอกาสให้ทุกคนและทุกกลุ่มชนมีโอกาสเข้าร่วมในการพัฒนารูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง โดยการเข้าร่วมอาจอยู่ในรูปของการมีส่วนร่วมโดยตรงหรือโดยมีตัวแทนก็ได้

2.2 ควรมีกำหนดเวลาที่แน่ชัด เพื่อผู้ที่เข้าไปมีส่วนร่วมจะสามารถกำหนดเงื่อนไขตามสภาพเป็นจริงของตนได้

2.3 การกำหนดลักษณะของกิจกรรมที่แน่นอนว่าจะทำอะไร

3. ปัจจัยอำนาจในการส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนสามารถกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และประโยชน์ของกิจกรรมได้

Reven and Rubin (1983: 13) ได้กล่าวถึง ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อบุคคล กลุ่ม หรือโครงการ มีความสำคัญอย่างมากที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมขึ้นมา อย่างไรก็ตามความรู้ความเข้าใจที่จะนำไปสู่การเกิดความร่วมมือขึ้นมาต้องเป็นความรู้ความเข้าใจที่ผู้ให้ความร่วมมือตระหนักว่ามีเหตุผลในการเข้าไปมีส่วนร่วม กล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการที่บุคคลหนึ่งจะให้ความร่วมมือได้นั้น ต้องมีความเข้าใจว่า สิ่งที่เขาจะเข้าไปมีส่วนร่วมนั้นมีเหตุผลและเป็นประโยชน์ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ทั้งส่วนตัวหรือส่วนรวมก็ได้ นอกจากนี้การที่จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและนำไปสู่การมีส่วนร่วมนั้น ผู้ที่ขอความร่วมมือจะต้องให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆที่ทำให้เขาเกิดความรู้ความเข้าใจ

Bryant and White (1984: 39) ได้เสนออุทกศาสตร์ที่จะระดมการมีส่วนร่วมและเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมไว้ว่า ลักษณะของโครงการจะต้องเป็นโครงการที่ง่ายและสามารถทำให้สำเร็จ มีขนาดเล็ก และมีภาระงานง่าย ไม่ซับซ้อน ไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะละเอียดลออ

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้าไปร่วมในโครงการชุมชนไว้ถึงขะ ในเทศบาลเมืองเขาสถาขอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านด้านความรู้ และปัจจัยด้าน โอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ปัจจัยด้านสังคม หมายถึง ปัจจัยด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ขนาดของครอบครัว ระยะเวลาในการอยู่อาศัยของประชาชน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ โครงการชุมชนไร้ถังขยะ ในเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี

2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยด้าน อาชีพ รายได้ของประชาชนซึ่งมีความสัมพันธ์กับ โครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี

3) ปัจจัยด้านจิตวิทยา หมายถึง ปัจจัยทางด้านความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะ ได้รับความสำเร็จของโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี

4) ปัจจัยด้านความรู้ หมายถึง ปัจจัยด้านความรู้ของประชาชนที่มีต่อโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี

5) ปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม หมายถึง ปัจจัยด้านพื้นฐานของประชาชนที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี เช่น การเข้าร่วมกิจกรรม การเป็นผู้นำชุมชน สมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ

1. ความหมายของความรู้

นักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของคำว่า “ ความรู้ ความเข้าใจ”โดยสรุปความหมายได้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจำและเข้าใจรายละเอียดของ ข้อมูลต่างๆที่บุคคลได้สะสมไว้และถ่ายทอดต่อกันมาตลอดจนสามารถที่จะสื่อความหมาย แปลความ ตีความขยายความ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ หลังจากที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆแล้ว (สุภกนิษฐ์ พลไพรินทร์, 2540: 15; เกศินี จุฑาวิจิตร, 2540: 39)

The Modern American Dictionary ได้ให้คำจำกัดความของความรู้ที่แตกต่างกัน 3 ลักษณะ (Wikstrom and Normann, 1994: 98) ดังนี้

1) ความรู้ คือ ความคุ้นเคยกับข้อเท็จจริง (Fact) ความจริง (Truths) หรือหลักการ โดยทั่วไป (Principles)

2) ความรู้ คือ รู้ (Known) หรืออาจจะรู้ (May be Known)

3) ความรู้ คือ จิตสำนึก ความสนใจ (Awareness)

Bloom (1975: 68) ได้ทำการ ศึกษาและจำแนกพฤติกรรมด้านความรู้ออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงตามลำดับชั้นความสามารถจากต่ำไปสูง ดังนี้

1) ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำหรือรู้สึกได้ แต่ไม่ใช่การใช้ความเข้าใจไปตีความหมายในเรื่องนั้นๆ แบ่งออกเป็น ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องซึ่งเป็นข้อเท็จจริง วิธีดำเนินงาน แนวคิด ทฤษฎี โครงสร้าง และหลักการ

2) ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่างๆ ได้ทั้งใน ด้านภาษา รหัส สัญลักษณ์ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม แบ่งเป็นการ แปลความ การตีความ การขยายความ

3) การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถนำเอาสิ่งที่ได้ประสบมา เช่น แนวคิด ทฤษฎี ด้านต่างๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่างๆ ได้

4) การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราว ออกเป็นส่วนประกอบย่อย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบส่วนย่อย และหลักการ หรือทฤษฎี เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวต่างๆ

5) การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาเรื่องราว หรือส่วนประกอบย่อย มาเป็นเรื่องราวเดียวกัน โดยมีการดัดแปลง ริเริ่ม สร้างสรรค์ ปรับปรุงของเก่าให้มีคุณค่า ขึ้น

6) การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณา ตัดสินคุณค่าของความคิด อย่างมีหลักเกณฑ์ เป็นการตัดสินว่าอะไรดีไม่ดียังไรใช้หลักเกณฑ์เชื่อถือได้โดยอาศัยข้อเท็จจริง ภายในและภายนอก

พิมพ์ใจ สายวิภู (2541: 9) ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำ และ เข้าใจรายละเอียดของข้อมูล ในด้านต่างๆ เช่นเหตุการณ์ บุคคล กฎเกณฑ์ ที่บุคคลได้สะสมไว้สามารถเรียกเอาสิ่งที่จำหรือเข้าออกมาให้ปรากฏและสามารถวัดสิ่งที่จำและเข้าใจนั้นได้

จำเนียร ไหมปิยะ (2543: 22) ความรู้ หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงกฎเกณฑ์เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเฉพาะเรื่อง หรือเรื่องทั่วๆ ไปที่มนุษย์รับรู้จากประสาทสัมผัสทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสิ่งเร้า และการรับรู้เหล่านั้นต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา

อรญาณี สุนทรซ์ (2546: 33) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ในผู้ใหญ่ นั้นเกิดจากประสบการณ์ 3 ประการ คือ

1) การเรียนรู้ที่เกิดจากสภาพการณ์ทางธรรมชาติ (natural setting) คือ การเรียนรู้จากสภาพธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว

2) การเรียนรู้จากสภาพทางสังคม (Society setting) มีอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น

3) การเรียนรู้ จากสภาพการณ์ของการจัดการเรียนรู้การสอน (formal institutional setting) คือ มีผู้แทนจากสถาบัน จัดลำดับการเรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมายและต่อเนื่อง

สรุปความรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่คนเราได้มาจากการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับในอดีต และตั้งสมมาในลักษณะของการจำ

2. ประเภทความรู้

อุทุมพร ทองอุไทย (2533: 53) ได้จำแนกความรู้ออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยเรียงลำดับจากที่ซับซ้อนน้อยที่สุดไปหาที่ซับซ้อนมากที่สุด

1. ความรู้เฉพาะสิ่ง (knowledge of specifics) คือ การระลึกถึงสิ่งเฉพาะและชิ้นส่วนของสารที่อยู่โดดเดี่ยว การเน้นอยู่ที่สัญลักษณ์ที่มีความหมายเชิงรูปธรรม เรื่องนี้จัดอยู่ในระดับต่ำสุด

ของความเป็นธรรมชาติเรื่องนี้ อาจได้รับการคิดว่าเป็นหน่วยของสิ่งที่ซับซ้อน และเป็นนามธรรมของความรู้ที่สร้างขึ้นได้แก่

1.1 ความรู้เฉพาะ (Knowledge of terminology) เป็นความรู้ในเรื่องสัญลักษณ์จำเพาะบางอย่าง (ทั้งภาษาและมีใช้ภาษา) รวมทั้งความรู้ทางสัญลักษณ์ที่ยอมรับกันแล้ว ความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ประเภทต่างๆ ซึ่งอาจเคยใช้เพียงครั้งเดียว หรือความรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ของสัญลักษณ์นั้นๆ

1.2 ความรู้เท็จจริงเฉพาะ (knowledge of specific facts) เป็นความรู้ในเรื่องที่เหตุการณ์บุคคล สถานที่ ฯลฯ ซึ่งอาจรวมสาระที่ถูกต้องและเฉพาะเจาะจง เช่น วันที่แน่นอน หรือปรากฏการณ์ที่มากหรือน้อยอย่างชัดเจน อาจรวมสาระเชิงประมาณ เช่น ช่วงเวลาโดยประมาณหรือลำดับความมากน้อยโดยทั่วไปของปรากฏการณ์

2. ความรู้เรื่องวิถีและวิธีการจัดการกระทำกับสิ่งเฉพาะ (knowledge of way and means of dealing with specifics) คือความรู้ในเรื่องวิถีทางในการจัดระเบียบในการศึกษาในการตัดสินใจในการวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งวิธีการค้นคว้าลำดับผลที่ได้ตามเวลา และมาตรฐานของการตัดสินใจในแต่ละสาขา และรูปแบบของการจัดระเบียบตามที่สาขากำหนดและดำเนินการ ความรู้นี้จัดอยู่ในระดับกลางของความเป็นนามธรรมอยู่ระหว่างความรู้เฉพาะสิ่งกับความรู้สิ่งต่างๆ ไป ไม่ต้องการให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ต้องอาศัยเนื้อหา แต่ต้องการให้นักเรียนเกิดความสำนึกอย่างเจียบๆ ตามธรรมชาติ ได้แก่ นามธรรมมากที่สุดและได้รับการนำมาใช้แสดงความสัมพันธ์และการจัดระเบียบของสิ่งจำเพาะต่างๆ จำนวนมาก

ดังนั้นสรุปได้ว่าประเภทของความรู้ จะมีการเรียงลำดับเริ่มตั้งแต่ซับซ้อนน้อยที่สุดไปจนถึงซับซ้อนมากที่สุด ได้แก่ ความรู้เฉพาะสิ่ง รู้วิถีและวิธีการจัดการกระทำสิ่งเฉพาะ และรู้เรื่องสากลและเรื่องนามธรรมในสาขาต่างๆ

3. การวัดความรู้

ซูมาลี จันทร์ชะลอ (2542: 45) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในแต่ละชั้น ตามแนวคิดโครงสร้างของความรู้ 6 ชั้น จากชั้นตอนที่ง่ายที่สุดไปยังชั้นตอนที่ยากและซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) วิธีการวัดระดับของความรู้ ความจำเป็นการวัดความสามารถขั้นต่ำสุด การถามเพื่อวัดสิ่ง เกี่ยวข้องกับการให้ระลึกถึง (Recall) ทั้งในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงและทั่วไป คำถามที่ใช้วัดระดับนี้ ได้แก่ ข้อคำถามวัดความจำเนื้อเรื่อง ข้อคำถามวัดความจำวิธีการดำเนินการ และข้อคำถามวัด ความจำ ความรู้รวบยอด

2) วิธีวัดระดับความเข้าใจ เป็นการวัดความสามารถที่สูงกว่าความรู้ความจำ แต่ผู้ตอบยังคง มีความรู้ความจำเป็นพื้นฐานมาก่อนจึงจะมีความเข้าใจ คำถามจะไม่ถามตรงจากตำราหรือสิ่งที่สอน ไว้ แต่โยงความรู้ที่เรียนมาสัมพันธ์กับคำถามแล้วเปลี่ยนเป็นคำตอบใหม่ ภาษาหรือสำนวนใหม่ รูปแบบใหม่ๆ คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ ได้แก่ ข้อคำถามวัดความสามารถในการแปลความข้อ คำถามวัดความสามารถในการตีความ และข้อคำถามวัดความสามารถในการขยายความ

3) วิธีการวัดระดับการนำไปใช้ เป็นการวัดความสามารถในการนำเอาความรู้ ความเข้าใจ มาประยุกต์ใช้ หรือแก้ปัญหาในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม คำถามที่ใช้วัดใน ระดับนี้ ได้แก่ ข้อคำถามวัดการนำไปใช้

4) วิธีวัดระดับวิเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะ หรือแจกแจงรายละเอียด ของเรื่องราว ความคิด การปฏิบัติออกเป็นระดับย่อยๆ โดยอาศัยหลักการหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อ ค้นพบข้อเท็จจริง และคุณสมบัติบางประการ คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ ได้แก่ ข้อคำถามวัดการ วิเคราะห์ความสำคัญ ข้อคำถามวัดการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และข้อคำถามวัดวิเคราะห์หลักการ

5) วิธีการวัดระดับสังเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการรวบรวมและผสมผสาน รายละเอียดปลีกย่อยของข้อมูล สร้างเป็นสิ่งที่แตกต่างไปจากเดิม ความสามารถดังกล่าวเป็น พื้นฐานของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ ได้แก่ ข้อคำถามวัดการสังเคราะห์ ข้อความ ข้อคำถามวัดการสังเคราะห์แผนงาน และข้อคำถามวัดการสังเคราะห์ความสัมพันธ์

6) วิธีการวัดระดับประเมินค่า เป็นการวัดความสามารถในการสรุปคุณค่าหรือตีราคา เกี่ยวกับเรื่องราว ความคิด พฤติกรรม ว่าดี-เลว เหมาะ-ไม่เหมาะสม เพื่อจุดประสงค์บางประการ คำถามที่ใช้วัดระดับนี้ ได้แก่ ข้อคำถามวัดการประเมินโดยเกณฑ์ภายใน และข้อคำถามวัดการ ประเมินโดยเกณฑ์ภายนอก

สรุปวิธีการวัดความรู้ ความเป็นข้อมูล ข้อจริงที่ทำให้บุคคลมีความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง และเป็นการแนะนำให้บุคคลทราบว่า สิ่งใดควรกระทำหรือไม่ควรกระทำเมื่อบุคคลมีความรู้มากขึ้นทำให้เลือกปฏิบัติหรือเลือกกระทำที่เหมาะสมมากขึ้น

ดังนั้นงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกวิธีการวัดระดับวิธีวัดระดับประเมินค่า เป็นการวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะ เพื่อให้ทราบว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและข้อมูลที่ถูกต้องหรือไม่

4. ความหมายของความเข้าใจ

สงวน พรชัยศิริอรุณ (2543: 11) ได้ให้ความหมายความเข้าใจว่า ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นพฤติกรรมในขั้นที่ต่อความรู้ เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความสามารถทางสมอง และทักษะที่สูงขึ้นจนถึงระดับของ “การสื่อความหมาย” อาจทำได้ทั้งการใช้ปากเปล่าเขียน ภาษาหรือการใช้สัญลักษณ์มักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคล ได้รับทราบข่าวสารต่างๆ แล้วโดยการฟัง เห็น อ่าน หรือเขียนก็ได้

Bloom (1956: 63) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจว่า หมายถึง ความสามารถทางปัญญา และทักษะอันได้แก่

- 1) ความสามารถที่จะให้ความหมายของคำ (การแปล)
- 2) ความสามารถในการเข้าใจความหมายของความคิด (การตีความ)
- 3) ความสามารถในการคาดคะเนถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้จากกระทำ (ประเมินค่า)

กิริติ บุญเจือ (2525: 35) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจว่า หมายถึง ความรู้ที่สามารถเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาการต่างๆ กล่าวคือ ความเข้าใจแต่ละอย่างถือว่าเป็นญาณส่วน การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องราวต่างๆ ถือว่าเป็นปรีชาญาณ

Rosenberg and Hovland (1960: 1) อธิบายว่า ความเข้าใจ ได้แก่ ความเชื่อหรือความนึกคิด (concept) หรือการสำเนียง (conception) ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งเป็นได้ทั้งดีและทางไม่ดี และความเข้าใจไม่เข้าใจนี้เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดจากกลุ่มสังคมสู่ตัวบุคคล

ไพศาล หวังพนิช (2526: 105) ให้ความหมายว่า ความเข้าใจ หมายถึงความสามารถที่จะนำเอาความรู้ไปตัดแปลง เพื่อสามารถที่จะจับความ อธิบาย เปรียบเทียบย่อเรื่อง ความคิด และข้อเท็จจริงต่างๆ ได้

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2545: 147) กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นความสามารถของบุคคลในการแปลความหรืออธิบายสิ่งที่เป็นความรู้ จนเกิดเป็นความเข้าใจ ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกในรูปของการแปลความ ตีความและการคาดคะเน

จากแนวคิดต่างๆ จึงสรุปได้ว่าความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ไปขยายความของเดิม เพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งนั้นๆ ได้อย่างสมเหตุผล ความเข้าใจจึงมีความหมายกว้างและครอบคลุมยิ่งกว่าความรู้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

1. ความหมาย

Canadian International Development Agency ; CIDA (1999) กล่าวว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นวิธีการในการปรับปรุงการบริหารให้เกิดประสิทธิผล (Effectiveness) และโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ (Accountability) โดยที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ประเมินความเสี่ยง กำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อการบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางบริหารและการรายงานผลการปฏิบัติงาน

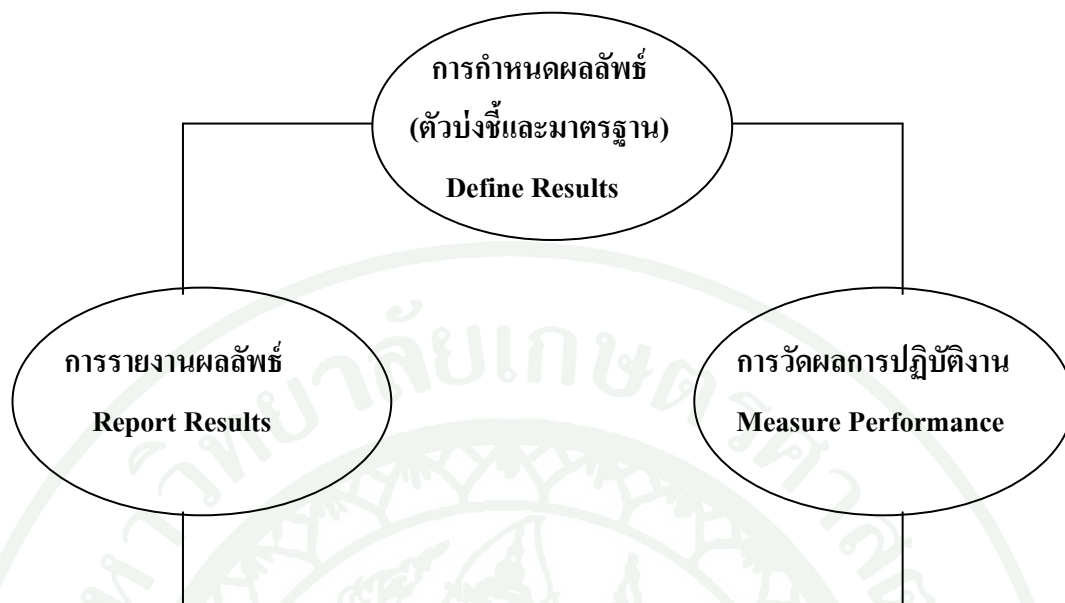
ทศพร สิริสัมพันธ์ (2543: 146) กล่าวว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นการบริหารที่เน้นการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกลยุทธ์การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารในแต่ละระดับขององค์กรต้องยอมรับและคำนึงถึงผลงาน รวมทั้งต้องให้ความสำคัญกับจัดวางระบบการตรวจสอบผลงานและการให้รางวัลตอบแทนผลงาน (Performance Related Pay)

ทิพาวดี เมฆสวรรค์ (2543: 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ว่าเป็น การบริหารโดยมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์หรือความสัมฤทธิ์ผลเป็นหลัก ใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัย ตัวบ่งชี้เป็นตัวสะท้อนผลงานให้ออกมาเป็นรูปธรรม เพื่อการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการ ปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นและแสดงผลงานต่อสาธารณะ

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญต่อผลการดำเนินงานและการตรวจวัดผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร ทั้งในแง่ ของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดตัวบ่งชี้วัดผลการ ดำเนินงาน รวมทั้งการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ไว้ล่วงหน้า โดยอาศัยการมีส่วนร่วม ระหว่างผู้บริหาร สมาชิกขององค์กร และตลอดถึงผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กร

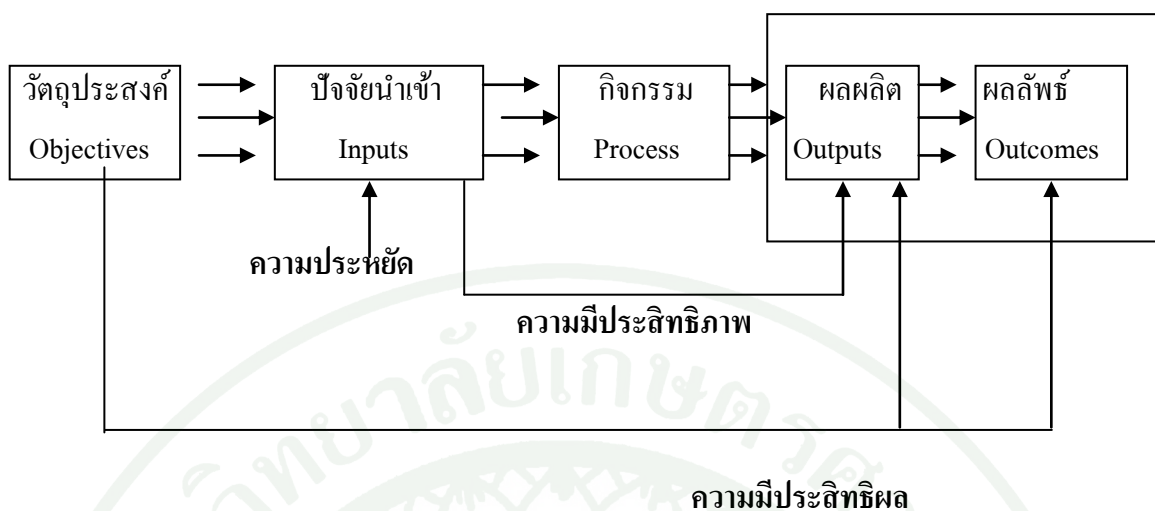
2. การวัดผลการปฏิบัติงานตามแนวทางการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

การวัดผลการปฏิบัติงานเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย ตัวบ่งชี้วัดผลสำเร็จ ของกิจกรรม การจัดเก็บข้อมูลและเปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า การวัดผล การปฏิบัติงานจะช่วยให้องค์กร/ผู้ปฏิบัติงาน ได้รับข้อมูลและสารสนเทศย้อนกลับที่แสดงถึง ผลสำเร็จของการดำเนินงาน ปัญหาหรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การแสดงถึงการมี พันธ์ะ หน้าที่และความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ผู้กำหนดนโยบาย แหล่งสนับสนุนงบประมาณ ฯลฯ การเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่บุคลากรและองค์กรเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการบริหาร การ พัฒนาองค์กร การออกแบบ/ทบทวน โปรแกรม กระบวนการดำเนินงานขององค์กรหรือของ ทีมงานที่รับผิดชอบกิจกรรมการดำเนินงาน รวมทั้งช่วยให้การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการสนับสนุน การดำเนินงานให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การวัดผลการปฏิบัติงานเป็นกระบวนการที่ พึ่งต้องดำเนินการคู่ขนานหรือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการผลงาน มีกิจกรรม, กระบวนการที่สำคัญ สรุปได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 กระบวนการวัดผลการปฏิบัติงาน

การกำหนดผลลัพธ์ (ตัวบ่งชี้วัดผลงานและมาตรฐาน) ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการวัดผลการปฏิบัติงาน ผู้ดำเนินการ/องค์กรจะต้องระบุหรือคัดเลือกกิจกรรมหลักที่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ และพันธกิจขององค์กร พร้อมทั้งระบุหรือกำหนดตัวบ่งชี้วัดผลงานและมาตรฐานที่ต้องการบรรลุถึงของแต่ละกิจกรรม การกำหนดตัวบ่งชี้วัดผลงานเพื่อดำเนินการวัดผลการปฏิบัติงานจะดำเนินการภายใต้กรอบของระบบการดำเนินงานทั่วไป โดยมีจุดเน้นในการดำเนินการสรุปได้ตามแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 3 หลักการพื้นฐานของการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร

จากแผนภาพจะเห็นได้ว่าการดำเนินกิจกรรมจะมีจุดเริ่มต้นที่วัตถุประสงค์การดำเนินงาน ซึ่งได้แก่ การระบุถึงรายละเอียดของผลงาน (ผลผลิตและผลลัพธ์) ที่คาดหวัง ที่ส่วนใหญ่จะต้องพัฒนามาจากวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งมีปัจจัยนำเข้า อันได้แก่ ทรัพยากรที่จะเป็นสำหรับการดำเนินกิจกรรมที่จะเปลี่ยนแปลงปัจจัยนำเข้าให้เป็นผลผลิตและผลลัพธ์ การวัดผลการปฏิบัติงานโดยทั่วไปจะมีจุดเน้นของการดำเนินการ 3 ด้าน อันได้แก่

1. ความประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดในการผลิตหรือการดำเนินกิจกรรม

2. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การสร้างผลผลิตในระดับที่สูงกว่าปัจจัยนำเข้า ความมีประสิทธิภาพสามารถวัดได้โดยนำปัจจัยนำเข้าจริงหารด้วยผลผลิตจริง หากได้ค่าน้อย แสดงว่ามีผลผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าการเพิ่มขึ้นของปัจจัยนำเข้า ซึ่งหมายถึงการดำเนินกิจกรรม/องค์กรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

3. ความมีประสิทธิภาพผล (Effectiveness) หมายถึง ระดับการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ว่าได้ก่อให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด

ตัวบ่งชี้วัดผลงานตามแนวทางการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ จะประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่สำคัญดังต่อไปนี้ (ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2543: 148-150 และสุพจน์ ทราญแก้ว, 2543: 137-138)

1. ตัวบ่งชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicators) ได้แก่ จำนวนทรัพยากรโดยรวมที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมหรือบริการ เพื่อก่อให้เกิดผลผลิตผลลัพธ์ เช่น จำนวนเงินที่ใช้ จำนวนบุคลากรที่จำเป็นในการให้บริการ จำนวนวัตถุดิบและอุปกรณ์การผลิต เป็นต้น

2. ตัวบ่งชี้วัดผลผลิต (Output Indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปริมาณ จำนวนสิ่งของที่ผลิตได้จากการดำเนินกิจกรรม เช่น จำนวนผู้เข้ารับอบรมการพัฒนาอาชีพ จำนวนนักเรียนที่รับเข้าเรียน จำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษา เป็นต้น

3. ตัวบ่งชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome Indicators) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรม เช่น จำนวนผู้จบการศึกษาที่มีงานทำ จำนวนกิโลเมตรของทางด่วนที่มีสภาพอยู่ในเกณฑ์ดี และยังรวมถึงตัวบ่งชี้วัดผลลัพธ์คุณภาพของการบริการ (Quality Indicators) เช่น จำนวนสินค้าที่บกพร่อง จำนวนใบแจ้งหนี้ที่ผิดพลาด จำนวนหนี้ค้างชำระ ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำงานขององค์กร เป็นต้น

4. ตัวบ่งชี้วัดประสิทธิภาพ (Efficiency Indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้วัดผลงานที่แสดงค่าใช้จ่ายต่อหน่วยของผลผลิต หรือระยะเวลาในการให้บริการต่อรายการ เช่น ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียนสำเร็จการศึกษา เวลาการทำงานในการปรับสภาพพื้นผิวถนน 1 กิโลเมตร

5. ตัวบ่งชี้วัดความคุ้มค่า (Cost-Effectiveness) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่แสดงค่าใช้จ่ายของผลลัพธ์ที่แสดงถึงความคุ้มค่า (Value for money) ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรม เช่น ต้นทุนเฉลี่ยในการช่วยให้ผู้ว่างงานได้งานภายหลังการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซ่อมบำรุงรถยนต์ให้พร้อมใช้งาน

6. ตัวบ่งชี้วัดปริมาณงาน (Workload Indicators) หมายถึง ข้อมูลที่แสดงถึงความต้องการในการให้บริการ หรือภาระงานในหน้าที่ของบุคลากร เช่น จำนวนแพทย์ต่อประชากร จำนวนพยาบาลต่อคนไข้ใน จำนวนใบสมัครงานที่ได้รับในแต่ละวัน เป็นต้น

7. ตัวบ่งชี้สารสนเทศเชิงอธิบาย (Explanatory Information) หมายถึง ข้อมูลที่อธิบายถึงองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานขององค์กร ซึ่งอาจจะอยู่ภายใต้หรืออยู่นอกเหนือการควบคุมขององค์กรก็ได้ เช่น อัตราส่วนของนักเรียนต่อครู อายุการใช้งานของอุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมถนน ร้อยละของนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ เป็นต้น

ดังนั้น จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสำเร็จตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ในเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี โดยวัดปัจจัยการนำเข้า (Input) ได้แก่ จำนวนทรัพยากร โดยรวมที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ก่อให้เกิดผลผลิตผลลัพธ์ เช่น จำนวนเงินงบประมาณที่ใช้ในการจัดทำโครงการ จำนวนประชาชนที่จำเป็นในการได้รับผลประโยชน์จากโครงการ จำนวนวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดทำโครงการ เป็นต้น และ วัดจากปัจจัยการเป็นตัวบ่งชี้ (Output) ที่แสดงถึงจำนวนประชาชนเข้าร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ และประสพผลสำเร็จต่อโครงการที่จัดตั้งขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชน

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายประการ ซึ่งพอจะรวบรวมได้ดังนี้

Cormick (1947: 19) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพความต้องการต่างๆที่ได้รับการตอบสนอง

Good (1973: 81) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพคุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งที่ทำอยู่

Hinshaw and Atwood (1982: 53) อธิบายว่า ความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นของบุคคลต่อการตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สอดคล้องกับความคาดหวังของตนเอง

Morse (1955: 16) ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความเครียดของบุคคลให้น้อยลง ถ้ามีความเครียดมากก็จะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำกิจกรรมนั้นๆ

Aday and Anderson (1981: 56) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของตน ที่เกิดจากประสบการณ์ที่ผู้รับบริการเข้าไปใช้บริการในสถานที่ให้บริการนั้นๆ และประสบการณ์นั้นได้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับบริการ มากน้อยเพียงใดขึ้นกับปัจจัยต่างๆ ที่แตกต่างกัน

สุริรัตน์ โรจน์ประทีภย์ (2539: 18) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติหรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านวัตถุประสงค์และด้านจิตใจก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจ

อมร รักษาสัตย์ (2529: 20) ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นมาตรฐานอย่างหนึ่งที่ใช้วัดประสิทธิภาพของการใช้บริการได้ เพราะการจัดบริการของรัฐไม่ใช่สักแต่ทำให้เสร็จๆ ไป แต่หมายถึงการให้บริการอย่างดีเป็นที่พอใจแก่ประชาชน

พิน คงพูน (2542: 42) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ หรือเจตคติของบุคคลที่ดีต่องานที่ปฏิบัติ ความพึงพอใจเกิดจากการได้รับตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

จากนิยามของความพึงพอใจที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติ ความรู้สึกของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อสิ่งเร้า โดยสิ่งเร้านั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังของบุคคลนั้นๆ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือความคาดหวังที่ตั้งไว้

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

Maslow (1968: 95) เป็นนักจิตวิทยาชาวอังกฤษ ได้สร้างทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้น มีสมมติฐานอยู่ 3 ประการ คือ

- 1) มนุษย์มีความต้องการตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุด ทรานไคที่ยังมีชีวิตอยู่
- 2) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะไม่เป็นแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมนั้นอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นจึงจะมีอิทธิพลจูงใจต่อไป

3) ความต้องการของคนมีลักษณะเป็นลำดับขั้น จากต่ำไปสูงตามลำดับความสำคัญ ในเมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการขั้นสูงก็จะตามมา

ทฤษฎีของ Maslow แบ่งตามลำดับความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ลำดับขั้นคือ

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัยและการพักผ่อน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย (Security or Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะป้องกันตนเองให้พ้นจากอันตรายหรือถูกแย่งชิงสิ่งของที่เป็นเจ้าของ

ขั้นที่ 3 ความต้องการทางสังคม (Social or Belongingness Needs) เป็นความต้องการที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นและมีสถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น

ขั้นที่ 4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem or Status Needs) เป็นความต้องการมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะเข้าใจและรู้จักตนเอง หรือความต้องการประจักษ์ในตนเอง (Self-Relation) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ที่อยากจะทำอะไรให้สำเร็จตามความนึกคิดของตนเอง กล่าวได้ว่า ทฤษฎีของ Maslow นี้ให้เห็นว่า มนุษย์มีความต้องการ 5 ขั้น เมื่อความต้องการขั้นพื้นฐานขั้นหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วขั้นอื่นๆก็จะเกิดตามมา ซึ่งจะมีความสำคัญกับบุคคลมากน้อย เพียงใดขึ้นกับว่าความพึงพอใจที่ได้รับนั้นสนองตอบตามความต้องการของบุคคลนั้นๆเพียงใด

Shelly (1975: 89) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึก 2 แบบของมนุษย์ คือความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วมีความสุข ความสุขเป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่เป็นระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มมากขึ้นอีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ

จากแนวคิดนี้ อาจกล่าวได้ว่า ความพึงพอใจของบุคคลจะเกิดขึ้น เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองในระดับหนึ่ง เมื่อเกิดความต้องการแล้วบุคคลจะตั้งเป้าหมายเพื่อให้บรรลุความต้องการ ความพึงพอใจของบุคคลจะแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมทางกายภาพและลักษณะส่วนบุคคล

Aday and Anderson (1981: 56) ทำการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการรักษาในสหรัฐอเมริกา โดยสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนต่อศูนย์บริการสุขภาพ พบว่า เรื่องที่ประชาชนไม่พอใจมากที่สุด คือ ความไม่สะดวกในการรับบริการและค่าใช้จ่ายในการรับบริการ ซึ่งเกิดจากพื้นฐาน 6 ประการที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจและความรู้สึกของผู้ใช้บริการ ดังนี้

1. ความพึงพอใจต่อความสะดวกที่ได้รับจากบริการ (Convenience) แบ่งออกเป็น
  - 1.1 การใช้เวลารอคอยในสถานบริการ (Office waiting time)
  - 1.2 การได้รับการดูแลเมื่อมีความต้องการ (Availability of care when needs)
  - 1.3 ความสะดวกสบายที่ได้รับในบริการ (Ease of getting to care)
2. ความพึงพอใจต่อการประสานงานของการบริการ (Coordination) แบ่งออกเป็น
  - 2.1 การได้รับบริการทุกประเภทในสถานที่หนึ่ง (Getting all needs met at one place)
  - 2.2 ผู้ให้บริการให้ความสนใจผู้รับบริการอย่างครอบคลุมทุกองค์ประกอบ
3. ความพึงพอใจต่ออหยาตย์ความสนใจที่ได้รับจากผู้ให้บริการ (Courtesy) ได้แก่ การแสดง อหยาตย์เป็นกันเองของผู้ให้บริการ
4. ความพึงพอใจต่อข้อมูลต่างๆที่ได้รับจากบริการ (Information)
5. ความพึงพอใจต่อคุณภาพของบริการ (Quality of care)
6. ความพึงพอใจต่อค่าใช้จ่ายเมื่อใช้บริการ (Out-of-pocket cost)

จากทฤษฎีของ Aday, L.A. and Anderson, R. M. สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการ เกิดจากปัจจัยพื้นฐานทั้ง 6 ประการที่ผู้ให้บริการต้องจัดให้กับผู้รับบริการอย่างทั่วถึง หากขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งไปก็จะทำให้ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจต่อบริการนั้นๆ ได้

ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์ (2538:47) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริการลูกค้าให้พึงพอใจไว้ 7 ประการ คือ

- 1) การให้บริการด้วยความเท่าเทียมกัน (Equitable Service) มีความยุติธรรม
- 2) การให้บริการที่รวดเร็วทันเวลา (Time Service) คือการให้บริการตามลักษณะความจำเป็นรีบด่วน
- 3) ความเสมอภาค (Equality)ความเสมอหน้า ไม่ว่าจะเป็นใคร ใครมาก่อนได้ก่อน ไม่ดูฐานะ ยศศักดิ์ คุณวุฒิ หรือวัยวุฒิ
- 4) การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service) คือ ความต้องการเพียงพอในมีสิ่งอำนวยความสะดวก สถานบริการไปมาสะดวก สามารถใช้บริการได้ง่าย สะอาด ปลอดภัย
- 5) การบริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) จนกว่าจะบรรลุผลสำเร็จ ไม่ละทิ้ง กลางคัน
- 6) การให้บริการที่มีความก้าวหน้า (Progressive Service) คือ การพัฒนางานบริการให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ให้มีความเจริญยิ่งขึ้นไป ทั้งในด้านผลงานและการใช้เทคโนโลยี พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เป็นต้น
- 7) ให้บริการอย่างสุภาพอ่อนน้อม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอัธยาศัยดี พุดไพเราะถูกกาลเทศะ ไม่ใช่อารมณ์

มณีวรรณ ตันไทย (2533) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจหลังจากประชาชนได้รับการบริการในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ความสะดวกที่ได้รับบริการ
- 2) ตัวเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
- 3) คุณภาพของบริการที่ได้รับ
- 4) ระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 5) ข้อมูลที่ได้รับจากการดำเนินงาน

วัลลภา ชายหาด (2533: 19) ได้กล่าวถึง ความหมายความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะ พอสรุปได้ว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการได้รับบริการในลักษณะต่างๆ ดังนี้

- 1) การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน
- 2) การให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันเวลา
- 3) การบริการอย่างต่อเนื่อง
- 4) การบริการอย่างก้าวหน้า

3. การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจ เป็นการวัดความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะหนึ่งลักษณะใด เทคนิคของ Likert เป็นแบบหนึ่งที่สามารถใช้กับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง ได้แก่ การสร้างประโยคหรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่ต้องการวัด โดยวัดทัศนคติในประเด็นต่างๆ ครอบคลุมประเด็นแล้วนำคะแนนที่ได้ในแต่ละประเด็นมาหาค่าเฉลี่ยเป็นค่าทัศนคติ ซึ่งวิธีการ

วัดของ Likert สามารถวัดได้อย่างกว้างขวางกว่าแบบอื่นๆ และสามารถวัดทัศนคติได้เกือบทุกเรื่อง และให้ค่าความเที่ยงตรงสูง

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535: 42) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดความพึงพอใจไว้ ดังนี้คือ

- 1) เพื่อจะได้เข้าใจถึงปัจจัยต่างๆ ทั้งด้านส่วนบุคคล ด้านงาน ด้านการจัดการที่เกี่ยวกับความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการทำงาน
- 2) เพื่อจะได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานกับการปฏิบัติงานว่า อะไรเป็นสาเหตุให้คนทำงานได้ดี
- 3) เพื่อให้เข้าใจถึงหน่วยงานลักษณะใดที่คนพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ รวมทั้งเกี่ยวกับการจัดและการบริหารหน่วยงานนั้น
- 4) เพื่อให้ได้เข้าใจถึงผลการไม่พึงพอใจงาน เช่น การขาดงาน การลางาน และการออกจากงาน

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจข้างต้น ในการศึกษาครั้งนี้ ความพึงพอใจหมายถึงทัศนคติ ความรู้สึกของบุคคลใดประชาชนหนึ่งที่มีโครงการชุมชนไว้ถึงขยะ โดยโครงการชุมชนไว้ขะนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังของประชาชนนั้นๆ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือความคาดหวังที่ตั้งไว้ โดยการวัดความพึงพอใจโดยการวัดออกมาเป็นค่าเฉลี่ยโดยตั้งเกณฑ์การวัดไว้ เป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล

ในปี พ.ศ. 2470 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดตั้งคณะกรรมการจัดการประชาธิปไตย หรือเทศบาล (Municipality) เพื่อศึกษาระบบเทศบาลของต่างประเทศและคณะกรรมการได้ทูลเกล้าฯ เสนอรายงานสนับสนุนให้มีการจัดตั้งประชาธิปไตย (ซึ่งต่อมา ได้เปลี่ยนชื่อเป็นเทศบาล) และในปี พ.ศ. 2473 ได้มีการร่างพระราชบัญญัติเทศบาลขึ้นฉบับหนึ่ง แต่ก็มีได้ประกาศใช้ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองเสียก่อนเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2575 ในปี พ.ศ.2476

ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 และได้กำหนดให้เทศบาลเป็นองค์กรบริหารรูปแบบหนึ่งของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ยังได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารการปกครองตนเองของเทศบาล

หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 แล้ว ก็ได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ขึ้น โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งเทศบาล 3 ระดับคือ

1. เทศบาลนคร
2. เทศบาลเมือง
3. เทศบาลตำบล

โดยแบ่งโครงสร้างการบริหารออกเป็น 2 ส่วนคือ สภาเทศบาลซึ่งทำหน้าที่นิติบัญญัติและคณะเทศมนตรีทำหน้าที่บริหาร โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีงบประมาณ ทรัพย์สิน เจ้าหน้าที่และมีอิสระในการทำงาน โดยมีอำนาจหน้าที่หลักในการรักษาความเป็นระเบียบ การรักษาความสะอาด การควบคุมป้องกันโรค ตลอดจนการสร้างและบำรุงทาง

ต่อมา พ.ศ. 2496 มีพระราชบัญญัติเทศบาล กำหนดให้เทศบาลเป็นทบวงการเมืองมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีการแบ่งเทศบาลออกเป็น 3 ระดับเช่นเดิม คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล แต่กำหนดการแบ่งระดับโดยใช้เกณฑ์ประชากร ความหนาแน่น และรายได้สมาชิก สภามาจากการเลือกตั้งเท่านั้น และมีวาระ 4 ปี

1. การจัดตั้งเทศบาล และรูปแบบการบริหารงานเทศบาล

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. 2546 เทศบาลเป็นทบวงการเมืองมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จัดแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลนครเทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ดังนี้

เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา ๕)

เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๑๐)

เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไปทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา ๑๑)

โครงสร้างการบริหารงานของเทศบาล

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปี พ.ศ. 2546 ได้แบ่งโครงสร้างของเทศบาลออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ฝ่ายนิติบัญญัติคือ สภาเทศบาลและ ฝ่ายบริหารคือคณะเทศมนตรี โดยการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของเทศบาลแล้วจะมีโครงสร้างเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งส่วนคือข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปี พ.ศ.2546 ระบบการบริหารงานเทศบาลในรูปแบบเทศมนตรีได้ยกเลิกมาเป็นระบบนายกเทศมนตรี โครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตามกฎหมายจึงประกอบไปด้วย สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี

1. สภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามจำนวนดังต่อไปนี้

- 1) เทศบาลตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน
- 2) เทศบาลเมือง ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 18 คน
- 3) เทศบาลนคร ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 24 คน

สภาเทศบาล เป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติของเทศบาล จึงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจนิติบัญญัติของท้องถิ่น กล่าวคือ มีอำนาจตราเทศบัญญัติ อนุมัติงบประมาณประจำปีของเทศบาล และควบคุมการบริหารกิจการของเทศบาล โดยแต่เดิมนั้น สภาเทศบาลมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบตั้งคณะเทศมนตรี การตั้งกระฎุมภ์คณะเทศมนตรี การเปิดอภิปรายเพื่อยื่นคำร้องขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีลาออกจากตำแหน่ง แต่ต่อมาเมื่อมีการนำระบบการบริหารงานแบบนายกเทศมนตรีมาใช้ สภาเทศบาลก็มีหน้าที่ในลักษณะดังกล่าวที่กระทำต่อนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรีและฝ่ายการเมืองอื่นที่ได้รับการแต่งตั้งตามอำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรีที่กฎหมายกำหนด

2. นายกเทศมนตรี แต่เดิมนั้น ตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาล ได้วางข้อกำหนดไว้ในมาตรา 36 ให้คณะเทศมนตรีทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารกิจการของเทศบาล ในกรณีที่ประชาชนในเขตเทศบาลออกเสียงประชามติให้มีการบริหารเทศบาลในรูปแบบคณะเทศมนตรี โดยแต่ละเทศบาลจะมีองค์ประกอบในเชิงจำนวนของคณะเทศมนตรีตามรูปแบบเทศบาล กล่าวคือ ในกรณีที่เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล ให้มีเทศมนตรีได้ 2 คน ซึ่งเมื่อรวมนายกเทศมนตรีเป็นคณะเทศมนตรีแล้วมีจำนวน 3 คน (สำหรับเทศบาลเมืองที่มีรายได้จากการจัดเก็บปีละ 20 ล้านบาทขึ้นไป ให้มีเทศมนตรีเพิ่มขึ้นอีก 1 คน) ส่วนกรณีที่เทศบาลนครให้มีเทศมนตรีได้ 4 คน ซึ่งเมื่อรวมนายกเทศมนตรีเป็นคณะเทศมนตรีแล้วมีจำนวน 5 คนภายหลังเมื่อมีการแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ได้มีบทบัญญัติให้ยกเลิกความ ในมาตรา 36 ดังกล่าว พร้อมกับยกเลิกเงื่อนไขให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เป็นนายกเทศมนตรี และเทศมนตรีโดยความเห็นชอบของสภาเทศบาล ตามมาตรา 37 โดยสร้าง บทที่ 2 ทวิ ว่าด้วยนายกเทศมนตรี ในมาตรา 48 ทวิ ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งมีเนื้อความในลักษณะ ที่ให้ใช้รูปแบบการบริหารงานเทศบาลเป็นแบบนายกเทศมนตรี ซึ่งได้รับการเลือกตั้งมาจากราษฎรในเขตเทศบาล แทนระบบคณะเทศมนตรี โดยนายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาล ตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้ตามเกณฑ์ดังนี้

1. เทศบาลตำบล ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 2 คน
2. เทศบาลเมือง ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 3 คน
3. เทศบาลนคร ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 4 คน

นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลได้ โดยในกรณีเทศบาลตำบลให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกิน 2 คน ในกรณีเทศบาลเมืองให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกิน 3 คน และในกรณีเทศบาลนครให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกิน 5 คน นอกจากองค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 2 ส่วน คือ สภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารงานเทศบาลใหม่แล้ว ยังมีส่วนหนึ่งที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าองค์ประกอบทั้ง 2 ส่วนก็คือ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น เป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของเทศบาลที่ปฏิบัติงานอันเป็นภารกิจประจำสำนักงาน หรืออาจจะนอกสำนักงานก็ได้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างใกล้ชิด เพราะหน้าที่ของเทศบาลนั้นต้องติดต่อและให้บริการแก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนตายทั้งในเรื่องงานด้านการทะเบียน การสาธารณสุข โภค การศึกษา การรักษา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งนับว่าเป็นภาระหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมาก โดยการทำงานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะมีปลัดเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณและคุณภาพของงาน ส่วนการบรรจุแต่งตั้งการให้มีความดีความชอบ ตลอดจนการออกจากตำแหน่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ระเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ.2519 เป็นสำคัญ

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าหน้าที่ประจำ มีการแบ่งหน่วยงานของเทศบาลออกเป็น 6 ส่วน (ระเบียบคณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.) ว่าด้วยการกำหนดส่วนการบริหารของเทศบาลการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519) เพื่อที่จะให้บริการแก่ประชาชนได้ ดังนี้

สำนักปลัดเทศบาล มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนและนโยบายของเทศบาล ทั้งมีหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรีในปัจจุบันเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานธุรการ งานประชาสัมพันธ์ งานนิติการ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานทะเบียน ตลอดจนงานอื่นๆ ที่มีได้กำหนดไว้เป็นงานของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ เช่น สถานธนาบาลของเทศบาล (โรงรับจำนำ)

ส่วนคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและการบัญชี การจัดเก็บภาษีต่างๆ เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ฯลฯ งานจัดทำงบประมาณ งานผลประโยชน์ของเทศบาล ควบคุมดูแลพัสดุและ

ทรัพย์สินของเทศบาล ตลอดจนงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงินที่มีได้กำหนดไว้เป็นงานของส่วนใดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนสาธารณสุข มีหน้าที่แนะนำช่วยเหลือด้านการเจ็บป่วยของประชาชนการป้องกันและระงับโรค การสุขาภิบาล การรักษาความสะอาด งานสัตวแพทย์ ตลาดสาธารณะสื่อสาร และฌาปนสถานสาธารณะ ตลอดจนควบคุมการประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของประชาชน เช่น การแต่งผม การจำหน่ายอาหาร เป็นต้น ซึ่งรวมเรียกว่า การประกอบการค้าอันอาจจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมทั้งงานสาธารณสุขอื่นๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรืองานที่ได้รับมอบหมาย เทศบาลบางแห่งที่มีรายได้เพียงพอก็จัดตั้งโรงพยาบาลขึ้นเอง เช่น โรงพยาบาลของเทศบาลนครเชียงใหม่ นอกจากนี้แล้วเทศบาลเล็กๆ ก็จะจัดให้มีสถานอนามัย ศูนย์บริการสาธารณสุข

ส่วนช่าง มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานโยธา งานบำรุงรักษาทางบก ทางระบายน้ำ สวนสาธารณะ งานสำรวจและแบบแผน งานสถาปัตยกรรม และผังเมือง และงานสาธารณสุขปโภค งานควบคุมการก่อสร้างอาคารเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองงานเกี่ยวกับไฟฟ้าหรืองานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนการประปา มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการ และจำหน่ายน้ำสะอาด ตลอดจนจัดเก็บผลประโยชน์ในการนี้

ส่วนการศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านการศึกษาระดับประถมศึกษาของเทศบาล งานด้านการสอน การนิเทศ การศึกษางานสวัสดิการสังคม และนันทนาการ ตลอดจนการปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนต่างๆ เหล่านี้ อาจจัดให้มีฐานะเป็นสำนัก กอง ฝ่าย แผนก หรืองานก็ได้ โดยคำนึงถึงลักษณะงานในหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงานได้ตามความเหมาะสมของแต่ละเทศบาล แต่หากงานใดยังไม่มีความจำเป็นจะต้องแยกจัดเป็นส่วนการบริหารงานต่างหาก ก็ให้รวมกิจการนั้นเข้ากับส่วนอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ หรือเทศบาลใดมีงานอื่นเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ และไม่อาจรวมไว้กับส่วนใด ได้ก็อาจจัดเป็นส่วนต่างหากก็ได้ตามหลักเกณฑ์ข้างต้น โดยอนุโลมในแง่การวางโครงสร้างเทศบาลกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบว่าด้วยการกำหนดส่วนราชการของเทศบาล พ.ศ. 2541 โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งกองหรือฝ่ายขึ้นได้ถึง 12 หน่วย ดังต่อไปนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล มีส่วนราชการประกอบด้วย

1.1 ฝ่ายบริหารงานทั่วไป แบ่งออกเป็นงานการเจ้าหน้าที่และงานควบคุมเทศาภิบาล

1.2 ฝ่ายปกครอง แบ่งออกเป็นงานทะเบียนราษฎร งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง และงานธุรการ

2. กองการหรือฝ่ายการประปา มีส่วนราชการประกอบด้วย ฝ่ายผลิตและบริการแบ่งออกเป็น งานผลิต งานจำหน่ายและบริการ งานมาตรวัดน้ำ ฝ่ายการเงินและบัญชีแบ่งออกเป็นงานการเงินและบัญชี งานจัดเก็บรายได้ งานพัสดุ และงานธุรการ

3. กองการหรือฝ่ายการแพทย์ มีส่วนราชการประกอบด้วยฝ่ายการบริการการแพทย์แบ่งออกเป็นงานวิชาการและแผนงาน งานเภสัชกรรม งานทันตสาธารณสุข และงานชั้นสูตรและรังสีวิทยา

3.1 ฝ่ายการพยาบาล แบ่งออกเป็นงานเวชกรรมสังคม งานผู้ป่วยนอกและอุบัติเหตุ งานผู้ป่วยและห้องคลอด และงานห้องผ่าตัดและวิสัญญี

3.2 ฝ่ายศูนย์บริการสาธารณสุข แบ่งออกเป็นงานศูนย์บริการสาธารณสุขงานธุรการ และงานการเงินและบัญชี

4. สำนักหรือกองการศึกษา มีส่วนราชการประกอบด้วยส่วนหรือฝ่ายบริหารการศึกษา งานการเจ้าหน้าที่ งานบริหารวิชาการ งานการเงิน งานโรงเรียน

4.1 ส่วนส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมหรือฝ่ายพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วยหน่วยงานย่อยคือ งานนิเทศการศึกษา งานกิจการนักเรียน งานกิจกรรมเด็กเยาวชน และการศึกษานอกโรงเรียน

4.2 ฝ่ายบริหารทั่วไปหรืองานธุรการ

5. สำนักการคลัง กองคลังหรือฝ่ายคลัง มีส่วนราชการประกอบด้วย ส่วนพัฒนารายได้หรือฝ่ายพัฒนารายได้ แบ่งออกเป็น งานพัฒนารายได้ งานผลประโยชน์และงานเร่งรัดรายได้ ส่วนบริหารงานคลังหรือฝ่ายบริหารงานคลัง แบ่งออกเป็น งานการเงินและบัญชี งานพัสดุและทรัพย์สิน และงานสถิติการคลัง

5.1 ส่วนแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินหรือฝ่ายแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน แบ่งออกเป็นงานแผนที่ภาษี งานทะเบียนทรัพย์สิน งานบริการข้อมูลแผนที่ และทะเบียนทรัพย์สิน

5.2 ฝ่ายบริหารงานทั่วไปหรืองานธุรการ

6. สำนักการช่าง กองช่าง หรือฝ่ายช่าง มีส่วนราชการประกอบด้วยส่วนควบคุมการก่อสร้าง หรือฝ่ายควบคุมการก่อสร้าง แบ่งงานออกเป็น งานวิศวกรรมงานสถาปัตยกรรม และงานผังเมือง ส่วนการโยธา หรือฝ่ายการโยธา แบ่งงานออกเป็นงานสาธารณูปโภค งานสวนสาธารณะ งานศูนย์เครื่องจักรกล และงานสถานที่และไฟฟ้าสาธารณะกับฝ่ายบริหารงานทั่วไป หรืองานธุรการ

7. กองช่างสุขาภิบาล หรือฝ่ายช่างสุขาภิบาล มีหน้าที่กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลบำบัดน้ำเสีย มีส่วนราชการประกอบด้วย ฝ่ายกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล แบ่งออกเป็น งานกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล งานเครื่องจักรกลและซ่อมบำรุง และงานโรงงานกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลฝ่ายบำบัดน้ำเสีย แบ่งออกเป็น งานแบบแผนและก่อสร้าง งานควบคุมและตรวจสอบการบำบัดน้ำเสีย งานบำรุงรักษาและซ่อมแซม งานวิเคราะห์คุณภาพน้ำ งานการคลังและงานธุรการ

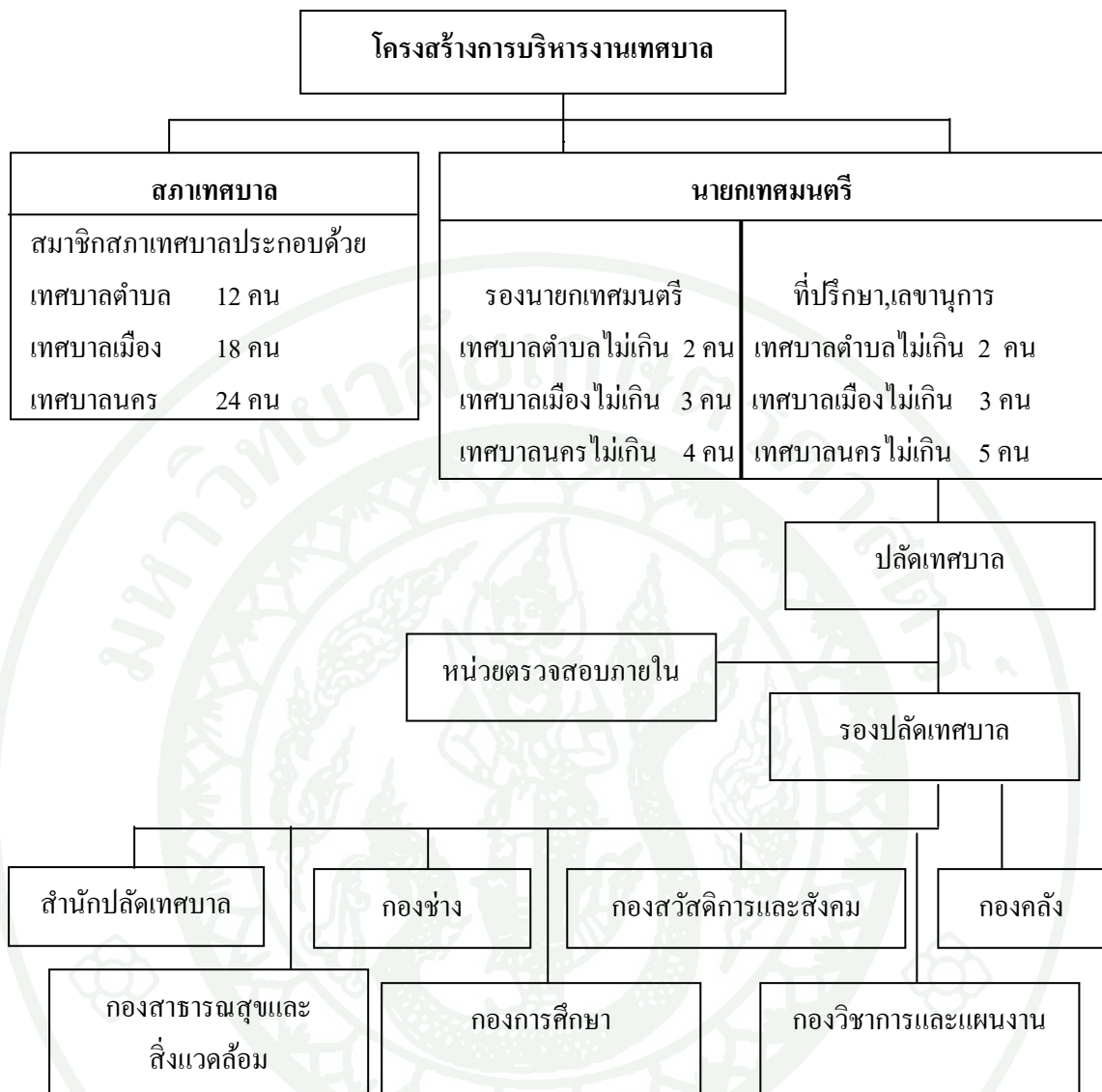
8. กองวิชาการและแผนงานหรือฝ่ายวิชาการและแผนงาน มีหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและการวางแผน มีส่วนราชการประกอบด้วยงานวิเคราะห์นโยบายและแผน งานวิจัยและประเมินผล งานนิติการ งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำงบประมาณ และงานธุรการ

9. กองสวัสดิการสังคมหรือฝ่ายสวัสดิการสังคม มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนการสังคมสงเคราะห์ มีส่วนราชการประกอบด้วยงานสังคมสงเคราะห์ งานสวัสดิการเด็กและเยาวชน งานพัฒนาชุมชน และงานธุรการ

10. สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หรือฝ่ายสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่เกี่ยวกับงานสาธารณสุข มีส่วนราชการประกอบด้วยฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข แบ่งออกเป็นงานแผนงานสาธารณสุข งานสุขภาพภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อมงานรักษาความสะอาด และงานเผยแพร่และฝึกอบรม ฝ่ายบริการและส่งเสริม การอนามัย แบ่งออกเป็นงานส่งเสริมสุขภาพ งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ งานสัตวแพทย์ และงานธุรการ

11. หน่วยงานตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ตรวจสอบและกลั่นกรองให้ความเห็นชอบและให้ข้อเสนอแนะแก่ปลัดเทศบาลเกี่ยวกับงานการเงิน และควบคุมตรวจสอบด้านอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย มีส่วนราชการประกอบด้วยงานตรวจสอบบัญชี ทะเบียน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง งานตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงิน งานตรวจสอบเอกสารการรับเงินทุกประเภท งานตรวจสอบภาษีภายนอกและภายใน งานตรวจสอบการเก็บรักษาหลักฐานการเงินการบัญชี การจัดเก็บรายได้งานตรวจสอบพัสดุและการเก็บรักษา งานตรวจสอบทรัพย์สินของเทศบาล งานตรวจสอบการทำประโยชน์ทรัพย์สินของเทศบาล

12. แขวง เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของเทศบาลในอนาคต หรือกรณีที่เป็นเทศบาลขนาดใหญ่จะสามารถแบ่งเป็นแขวง มีส่วนราชการประกอบด้วย สำนักงานแขวง งานการศึกษา งานคลัง งานสวัสดิการสังคม งานช่าง งานประปา งานสาธารณสุข ของพื้นที่แขวงได้โดยงานแต่ละงานจะทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากเทศบาล ดังนั้นจึงสามารถสรุปโครงสร้างการบริหารงานเทศบาล ได้ดังนี้

ภาพที่ 4 โครงสร้างการบริหารงานเทศบาล

2. อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. 2546 กำหนดให้เทศบาลมีหน้าที่ ดังนี้

1. เทศบาลตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังนี้ (มาตรา 50)

- 1.1 รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

1.2 ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

1.3 รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

1.4 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

1.5 ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

1.6 ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

1.7 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

1.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

1.9 หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

2. เทศบาลเมือง มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังนี้ (มาตรา 53)

2.1 รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

2.2 ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

2.3 รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

2.4 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

2.5 ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

- 2.6 ให้ราษฎร ได้รับการศึกษาอบรม
  - 2.7 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
  - 2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
  - 2.9 ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
  - 2.10 ให้มีโรงฆ่าสัตว์
  - 2.11 ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
  - 2.12 ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
  - 2.13 ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
  - 2.14 ให้มีและบำรุงไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
  - 2.15 ให้มีการดำเนินกิจการ โรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น
  - 2.16 หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล
3. เทศบาลนคร มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังนี้ (มาตรา 56)
    - 3.1 รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
    - 3.2 ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
    - 3.3 รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

- 3.4 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- 3.5 ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
- 3.6 ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- 3.7 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 3.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 3.9 ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- 3.10 ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- 3.11 ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
- 3.12 ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- 3.13 ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
- 3.14 ให้มีและบำรุงไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3.15 ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น
- 3.16 ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
- 3.17 กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
- 3.18 การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพและสถานบริการอื่น
- 3.19 จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม

3.20 จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ

3.21 การผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง

3.22 การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว

3.23 หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาลนอกจากนี้กฎหมายยังให้โอกาสเทศบาลที่จะจัดตั้ง “สหการ” ขึ้นได้อีก สหการเป็นองค์การที่ดำเนินกิจการภายใต้อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปที่จะร่วมกันทำ เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง สหการมีสภาพเป็นทบวงการเมือง การจัดตั้งจะต้องระบุชื่อ และตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และระบุอำนาจหน้าที่พร้อมทั้งระเบียบการดำเนินงานไว้มีคณะกรรมการบริหารที่จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของเทศบาลที่เกี่ยวข้อง ส่วนขุบเล็กให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเช่นเดียวกันกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งตราขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2542 ยังได้มอบหมายภารกิจในการจัดบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของเทศบาลอันเกี่ยวข้องกับเรื่องการค้าขาย โอนภารกิจในการจัดบริการสาธารณะจากรัฐบาลกลางไปให้เทศบาล ไว้รวม 31 ภารกิจเท่ากับ องค์การบริหารส่วนตำบลและเมืองพัทยา ดังต่อไปนี้

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- 2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- 3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- 4) การสาธารณสุข โภคและการก่อสร้างอื่นๆ
- 5) การสาธารณสุขการ
- 6) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- 7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน

- 8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 9) การจัดการศึกษา
- 10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- 11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- 13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 14) การส่งเสริมกีฬา
- 15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- 19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- 20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- 21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- 22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยโรงพยาบาล และสาธารณสุขสถานอื่นๆ

24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

25) การผังเมือง

26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

28) การควบคุมอาคาร

29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นจากรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบของเทศบาลที่กล่าวมาข้างต้น

จะเห็นได้ว่าเทศบาลเป็นองค์กรภาครัฐที่มีโครงสร้างการบริหาร 2 ฝ่าย ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ โดยเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะเพื่อบริการประชาชน โดยการบริหารงานนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุน และทำให้การตรวจสอบการบริหารงานมีประสิทธิภาพ และมีผลให้การจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

บริบทของเทศบาลเมืองเขาสامยออด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

1. ข้อมูลทั่วไปเทศบาลเมืองเขาสامยออด

1.1 สภาพโดยรวมทั่วไป สภาพทางเศรษฐกิจและสภาพทางด้านสังคม

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อเขตกองบิน 2 กองพลบินที่ 1 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ ฐานบิน โศกกะเทียม ตำบลเขาพระงาม
ทิศใต้	ติดกับถนนพหลโยธิน ตั้งแต่วงเวียนเทพสตรี (ที่ตั้งพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช) จนถึงทางแยกนิคมสร้างตนเอง ตำบลท่าศาลา
ทิศตะวันออก	ติดกับถนนสายยุทธศาสตร์ สายลพบุรี-พัฒนานิคม ตั้งแต่สามแยก นิคมสร้างตนเอง จนถึงสนามทดลองอาวุธ ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ กองทัพบกบ้านท่ามะเดื่อ ตำบลนิคมสร้างตนเอง
ทิศตะวันตก	ติดกับถนนพหลโยธิน ตั้งแต่วงเวียนเทพสตรี กิโลเมตรที่ 155 จนถึง เขตกองบิน 2 กองพลบินที่ 1 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ กิโลเมตร ที่ 162 เขตติดต่อกับตำบลท่าแค ตำบลถนนใหญ่ ตำบลทะเลชุบศร และศาลากลางจังหวัดลพบุรี โดยมีถนนพหลโยธินเป็นเส้นแบ่งเขต

2. ความเป็นมา

เดิมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยออด จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 111 ตอนที่ 53 ก ลงวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2537 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2538 และได้ทำการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ครั้งแรกเมื่อวันที่ 21

พฤษภาคม พ.ศ.2538 เป็น อบต.ชั้น 2 ปรับเป็น อบต.ขนาดกลาง และปรับเป็น อบต.ขนาดใหญ่ ตามมติประชุม ก.อบต.จังหวัดลพบุรี ครั้งที่ 1/2547 ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ.2547 ด้วยความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การขยายตัวของเมืองและชุมชน ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ถึงแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 42 และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 ถึงแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 12 พ.ศ.2546 มาตรา 7 และ 10 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2550 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด เป็นเทศบาลเมืองเขาสามยอด ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2550 เป็นต้นไป

1. สภาพทั่วไป

1.1 ที่ตั้งของเทศบาลเมืองเขาสามยอด

สำนักงานใหญ่เทศบาลเมืองเขาสามยอด อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 1.5 กิโลเมตร ตั้งอยู่เลขที่ 259/4-6 หมู่ที่ 1 ถนนนเรศวร ตำบลเขาสามยอด อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วยสำนักปลัด กองคลัง กองการศึกษา กองวิชาการและแผนงาน กองช่าง และกองประปา

ส่วนแยกเทศบาลเมืองเขาสามยอด อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 3 กิโลเมตร ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 104/17-19 หมู่ที่ 1 ถนนนเรศวร ตำบลเขาสามยอด อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย กองสวัสดิการสังคม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.2 ตำบลเขาสามยอด มีเนื้อที่ประมาณ 32.50 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 20,148 ไร่

1.3 ภูมิประเทศ เป็นที่ราบ มีแนวภูเขาอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแนวยาว

1.4 จำนวนหมู่บ้าน มีทั้งหมด 7 หมู่บ้าน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนหมู่บ้านและประชากร

ลำดับ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
1	หมู่บ้านสระมะเกลือ	5,375	7,570	5,606	13,176
2	หมู่บ้านน้ำจั้น	134	238	218	459
3	หมู่บ้านน้ำจั้น	68	163	158	321
4	หมู่บ้านหนองบัวขาว	1,673	2,021	2,300	4,321
5	หมู่บ้านหนองบัวขาว	716	1,425	1,063	2,488
6	หมู่บ้านดงสวอง	1,855	2,881	2,644	5,525
7	หมู่บ้านโนนหัวช้าง	565	986	1,093	2,079
รวม		10,388	15,299	13,090	28,389

1.5 มีทั้งสิ้น 28,389 คน แยกเป็น ชาย 15,299 คน และหญิง 13,090 คน จำนวนหมู่บ้าน
ในเขตเทศบาลเมืองเขาสามขยอต 7 หมู่บ้าน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2554)

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหาร

การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและการจัดกระบวนการบริหาร นับเป็นองค์ประกอบ
สำคัญที่ผลักดันให้กิจการด้านต่างๆ ของเทศบาลประสบผลสำเร็จ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าว
เทศบาลเมืองเขาสามขยอตจึงกำหนดนโยบายไว้ ดังนี้

1) ดำเนินการบริหารงานของเทศบาล โดยยึดหลักประชาธิปไตยและการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี โดยเน้นหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลัก
สำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และเกิดความคุ้มค่า

2) ปรับปรุงอาคารและสำนักงานให้สง่างาม ร่มรื่น ทันสมัย นำระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศเข้ามาใช้เพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

3) มีการฝึกอบรม สัมมนา พัฒนาพนักงานและลูกจ้างของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขีดความรู้ ความสามารถ เพื่อให้ทุกคนเกิดจิตสำนึกที่ดีในงานด้านบริหาร

4) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและมีความเข้าใจในระบบการเมืองทุกระดับ

5) นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อช่วยให้การดำเนินงานของเทศบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

โครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชน จึงเป็นภาระและหน้าที่โดยตรงของเทศบาลเมืองเขาสอม จะต้องเข้าไปดำเนินการ โดยมีนโยบายดังนี้

- 1) จัดทำผังเมืองเฉพาะเพื่อรองรับแนวทางการพัฒนาเมืองอย่างเป็นระบบ
- 2) พัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อรองรับการขยายตัวของเทศบาลเมืองเขาสอม
- 3) สนับสนุนถนนโครงข่ายในเขตเทศบาลเมืองเขาสอม เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต
- 4) ผลักดันให้รัฐหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง มีการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวมแบบครบวงจร เพื่อความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 5) สนับสนุนโครงการ “ไฟสว่างทั่วทิศ ทุกชีวิตปลอดภัย” เพื่อให้ประชาชนมีความสุข มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอย่างทั่วถึง
- 6) จัดการจัดเก็บภาษีอย่างมีระบบและเป็นธรรม

3.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองเขาสามยอก เป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่ชาวเขาสามยอก ทุกคนจะต้องปกป้องรักษาและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นโดยมีนโยบาย ดังนี้

- 1) ดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของเมืองให้ร่มรื่นสวยงาม เพิ่มการปลูกต้นไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับ ทั้งในภาครัฐและเอกชน ริเริ่มโครงการหน้าบ้านนามอง เพื่อเพิ่มความสวยงามและสนับสนุนโครงการเขาสามยอกเมืองน่าอยู่
- 2) สนับสนุนโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนโครงการปลูกป่าเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการใช้ธรรมชาติร่วมกันอย่างยั่งยืน
- 4) สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมมือในการลดภาวะโลกร้อน โดยการใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า รักษาธรรมชาติให้คงอยู่กับท้องถิ่นตลอดไป

3.4 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การที่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเขาสามยอกมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นสิ่งที่คณะผู้บริหารชุดนี้ตระหนักถึง จึงได้กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตไว้ดังนี้

- 1) สนับสนุนโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจนของรัฐบาล โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายและขยายโอกาสให้แก่ประชาชน
- 2) สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชนมีรากฐานชีวิตที่ดี
- 3) สนับสนุนการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่บุคคลที่เป็นสตรี คนชรา คนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากจนให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

4) สนับสนุนชุมชนให้เป็นเกราะป้องกันปัญหายาเสพติดและบูรณาการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้ร่วมป้องกันปราบปรามและบำบัดผู้เสพติดอย่างจริงจัง

5) ส่งเสริมให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเขาสามขยด ได้มีโอกาสแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ประสบการณ์ และรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชนในรูปแบบต่างๆ อย่างถูกต้องและทั่วถึง

6) สนับสนุนโครงการบ้านพักอาศัย และกองทุนสัจจะเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย ได้มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพและมีที่พักอาศัยที่ถูกต้องสุขลักษณะ มั่นคงและปลอดภัย

3.5 ด้านการเกษตร

ประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองเขาสามขยด ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าขาย เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น การกำหนดแนวทางการพัฒนาในด้านดังกล่าว จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทางคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองเขาสามขยด จึงกำหนดนโยบายการดำเนินงาน ดังนี้

1) ส่งเสริมการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาของเกษตรกรในเขตเทศบาลเมืองเขาสามขยด อันจะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและเสริมสร้างคุณค่าการผลิตได้อย่างถูกต้อง

2) สนับสนุนและส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดสารพิษ พร้อมทั้งจัดหาตลาดและลานค้าชุมชนเพื่อรองรับผลผลิตจากเกษตรกร

3) ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าให้แก่เกษตรกร

4) เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งในและนอกจังหวัด เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพของตนเองได้อย่างมีคุณค่า สอดคล้องกับความเป็นจริงของพื้นที่

5) สนับสนุนโครงการตามแนวพระราชดำริ “ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงเขาสามขยด” เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ นันทนาการ และเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

3.6 ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการขยายตัวที่ถูกทิศทาง นอกจากจะเป็นการประชาสัมพันธ์เทศบาลเมืองเขาสามยอดทางอ้อมแล้ว ยังช่วยให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น บรรยากาศของเมืองมีความเคลื่อนไหวมากยิ่งขึ้น ทางเทศบาลเมืองเขาสามยอดจึงได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ ดังนี้

- 1) สนับสนุนกิจการค้า การลงทุน และโครงสร้างพื้นฐาน โดยอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการแก่นักลงทุนที่ประสงค์จะประกอบกิจการในพื้นที่
- 2) สนับสนุนเศรษฐกิจในระดับครัวเรือน จะมุ่งเน้นการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ส่งเสริมให้มีการออมในระดับชุมชน การผลิตและการตลาดของสินค้าจากชุมชน
- 4) สนับสนุนและผลักดันให้มีศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นทั้งแหล่งศึกษาทางวิชาการและนันทนาการ
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนรูปแบบการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างมีระบบและหลากหลายมากยิ่งขึ้น
- 6) สนับสนุนให้สถาบันการศึกษานำการแสดงด้านประเพณี และวัฒนธรรมมาเผยแพร่ให้แก่ผู้มาท่องเที่ยวและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวัฒนธรรมประเทศต่างๆ
- 7) ประสานกับสถานประกอบการในการสร้างงานให้แก่ประชาชนชาวเขาสามยอดเพื่อเพิ่มรายได้ เพื่อเพิ่มความสุขและความมั่นคงในชีวิตให้มากยิ่งขึ้น

3.7 ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น เป็นสิ่งที่บ่งบอกความเป็นมาของประวัติศาสตร์ของเมือง จึงจำเป็นต้องหาทางอนุรักษ์และธำรงไว้ซึ่งสิ่งดังกล่าว เพื่อเป็นสมบัติให้อนุชนรุ่นหลังสืบต่อไป โดยกำหนดนโยบายไว้ ดังนี้

- 1) ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนและเยาวชนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่กับชุมชนและมีศักยภาพในการดำเนินการให้เป็นที่ยอมรับ
- 4) ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชนและประชาชนมีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรมเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธาและปฏิบัติตามแนวทางของพุทธศาสนา
- 5) สนับสนุนให้มีการพัฒนาศาสนสถานให้สะอาด ร่มเย็นอันเป็นประโยชน์ด้านจิตใจของประชาชน
- 6) สนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนาทุกกิจกรรมให้ซึมซับเข้าสู่จิตใจของเยาวชนและประชาชน
- 7) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งวงดนตรีไทยในสถานศึกษาเพื่อรักษาและสืบสานคุณค่าของความเป็นไทยให้ดำรงอยู่สืบไป

3.8 ด้านการกีฬาและสาธารณสุข

สุขภาพและพลานามัยของประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองเขาสยามยอ เป็นสิ่งที่คณะผู้บริหารเทศบาลต้องดูแล สนับสนุนและส่งเสริมอย่างจริงจัง เพราะถ้าประชากรในท้องถิ่นมีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง จะเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศชาติต่อไป จึงกำหนดนโยบายไว้ ดังนี้

- 1) ปรับปรุงสนามกีฬาของโรงเรียนเขาสามยอดให้มีความพร้อมที่จะรองรับการกีฬาในประเภทต่างๆ นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้มีลาดกีฬา สอนกีฬาเพิ่มขึ้นตามชุมชนต่างๆ
- 2) จัดสร้างศูนย์สุขภาพที่ครบวงจร อันประกอบด้วยสนามออกกำลังกาย ห้องทดสอบสมรรถภาพ เพื่อเป็นแหล่งรองรับการออกกำลังกายของประชาชนในท้องถิ่น
- 3) สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ออกกำลังกายอย่างถูกวิธี โดยมีครูฝึกให้คำแนะนำในการออกกำลังกายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- 4) สนับสนุนและพัฒนากีฬาสากลและกีฬาพื้นเมือง ทั้งด้านการเล่น การฝึกซ้อม และการแข่งขันในทุกประเภทกีฬาที่เป็นที่สนใจของเด็ก เยาวชนและประชาชน
- 5) พัฒนางานสาธารณสุขเชิงรุก โดยเน้นการสร้างเสริมสุขภาพของคนในชุมชน เพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรง สนับสนุนกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬา พร้อมนำโครงการแพทย์เคลื่อนที่บริการประชาชนอย่างทั่วถึง
- 6) เร่งรัดและขยายงานสาธารณสุขมูลฐานลงสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตเมือง (อ.ส.ม.) ให้มีความรู้ สามารถปฏิบัติหน้าที่ลงสู่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 7) กำกับดูแลในเรื่องความสะอาดและสุขาภิบาลอาหารแก่ร้านค้าต่างๆ เพื่อให้เทศบาลเมืองเขาสามยอดเป็นศูนย์อาหารของจังหวัดและช่วยให้ผู้บริโภคเชื่อมั่น ไว้วางใจที่ได้บริโภคอาหารที่สะอาด ถูกหลักอนามัยและปลอดภัยจากสารพิษ
- 8) สนับสนุนให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยในครัวเรือนที่ถูกสุขลักษณะและมีภาพแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต
- 9) ป้องกันการระบาดของโรคติดต่อและระงับโรคติดต่อ โดยจัดให้มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่และคลินิกครอบครัวเข้าบริการในชุมชน และให้ความรู้การป้องกันขั้นพื้นฐาน

3.9 ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2550 ที่เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม เทศบาลเมืองเขาสามยอกจึงกำหนดนโยบายไว้ ดังนี้

- 1) สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตนเองตามโครงการต่างๆ ที่เทศบาลจัดขึ้น เช่น โครงการสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน โครงการหน้าบ้านนำมอง โครงการเมืองนำอยู่ โครงการปลูกต้นไม้เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลฯ เป็นต้น
- 2) สนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานของคณะกรรมการชุมชนให้สามารถเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในการนำปัญหาและความต้องการของประชาชนแจ้งแก่เทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นตัวแทนของเทศบาลในการนำข่าวสารและบริการของเทศบาลไปสู่ประชาชน

3.10 ด้านการศึกษา

การศึกษานับเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ดังนั้นหัวใจที่สำคัญในการพัฒนาประเทศจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนเป็นสำคัญ เทศบาลเมืองเขาสามยอกได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของสิ่งดังกล่าวจึงกำหนดนโยบายไว้ ดังนี้

- 1) สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลทุกระดับ เพื่อให้เด็กทุกคนในเขตเทศบาลได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน
- 2) ดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านกลุ่มนักเรียน เยาวชนและสมาชิกในชุมชน เช่น จัดตั้งห้องสมุดประชาชน ปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ห้องสมุดเคลื่อนที่ ฯลฯ เป็นต้น
- 3) สนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้ที่หลากหลายภาษา โดยจะริเริ่มโครงการความร่วมมือโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง กับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ

4) สนับสนุนและร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาในการจัดฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น เพื่อสร้างอาชีพให้แก่เยาวชนและประชาชนให้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูง

5) สนับสนุนนักเรียนเรียนดี แต่ยากจนให้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

6) สนับสนุนงบประมาณมาจัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัย และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ก้าวหน้าเท่าเทียมโรงเรียนชั้นนำ

7) สนับสนุนให้มีการพัฒนาคุณภาพบุคลากร คุณภาพของสถานศึกษาจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้ได้มาตรฐานทุกระดับ

8) จัดตั้งโครงการ “คืนปัญญาสู่มาตุภูมิ” โดยระดมบุคคลของท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมาเป็นคลังสมองให้ความช่วยเหลือบุตรหลานประชาชนและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเทศบาลเมืองเขาสามขอย

9) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเมืองลพบุรีอย่างแท้จริง

4. สภาพปัญหา

1) ปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย เนื่องจากเทศบาลเมืองเขาสามขอยได้ทำการจัดหาลังขยะไว้รองรับตามชุมชนต่างๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการของ ชาวบ้าน อีกทั้งยังได้จัดหารถจัดเก็บขยะขนาดใหญ่ จำนวน 4 คัน จัดเก็บขยะได้เที่ยวละประมาณ 15 ลูกบาศก์หลา เก็บขยะได้เที่ยวละประมาณ 6 เที่ยว/วัน ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการขยะต่อปีประมาณ 10 ล้านบาท ทำให้เทศบาลเมืองเขาสามขอยมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก ซึ่งปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ปัญหาที่ทิ้งขยะ ในปัจจุบันนี้เทศบาลเมืองเขาสามขอยยังไม่มีที่ ทิ้งขยะเป็นของตนเอง จึงต้องเช่าที่ทิ้งขยะของเทศบาลเมืองลพบุรีเป็นรายเดือนอยู่ทุกเดือน ซึ่งมีแนวโน้มที่บ่อขยะจะเต็มซึ่งต้องหาสถานที่ทิ้งขยะใหม่

2) สภาพปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน (การคมนาคม น้ำประปา ไฟฟ้าสาธารณะ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ยาเสพติดที่แพร่ระบาดและปัญหาความเป็นอยู่ของชาวบ้าน)

3) การคมนาคมในพื้นที่เทศบาลเมืองเขาสยามขดก่อนข้างสะดวก แต่ยังคงพบว่ามีถนนบางสายที่ยังรอการปรับปรุงอยู่ ซึ่งทางเทศบาลเมืองเขาสยามขดกำลังดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อนำเข้าไปพัฒนาในพื้นที่ให้ได้รับความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

4) ปัญหาเรื่องน้ำประปาไม่ว่าจะเป็นทางด้านการบริโภคและอุปโภค เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งเทศบาลเมืองเขาสยามขดมีแนวทางการพัฒนาให้ประชาชนมีน้ำประปาใช้กันอย่างทั่วถึง เช่น การขยายเขตประปาภูมิภาคและการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน เป็นต้น

5) ปัญหาน้ำท่วมขังก็ยังคงเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทางเทศบาลเมืองเขาสยามขดได้ประสบกับปัญหานี้อยู่ เพราะเขตพื้นที่ของตำบลเขาสยามขด เป็นเขตที่อยู่ติดแนวภูเขาและเมื่อฝนตกลงมาในปริมาณที่มากนั้นน้ำจะไหลบ่าลงมาในพื้นที่จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังอยู่เสมอ โดยเฉพาะพื้นที่ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 6 ประกอบกับท่อระบายน้ำในพื้นที่นั้นยังมีไม่เพียงพออีกทั้งยังมีถนนพลโยธินมากั้นการไหลของน้ำที่จะไหลระบายลงมาสู่แม่น้ำลพบุรี ส่วนทางด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวนั้น เทศบาลเมืองเขาสยามขด จึงได้ตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาดูทกภัยในเขตตำบลเขาสยามขดขึ้น ทั้งนี้เพื่อที่จะทำการศึกษาปัญหาและการออกแบบระบบระบายน้ำ โดยไม่ให้น้ำท่วมขังอยู่เป็นเวลานาน เพื่อลดปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นของประชากรในเขตตำบลเขาสยามขด

6) ปัญหาเรื่องน้ำเพื่อการเกษตร เนื่องจากคลองส่งน้ำในเขตพื้นที่ตำบลเขาสยามขดนั้นยังไม่มี จึงทำให้เกษตรกรในพื้นที่นั้นยังมีน้ำซึ่งก็ยังไม่เพียงพอสำหรับทำการเกษตร ดังนั้นเทศบาลเมืองเขาสยามขดจึงได้ประสานงานไปยังกรมชลประทานเพื่อทำการขุดคลองส่งน้ำต่อไป

7) ปัญหาเรื่องไฟฟ้าสาธารณะของตำบลเขาสยามขด ส่วนมากนั้นมักจะมีปัญหาเรื่องไฟฟ้าสาธารณะตามทางเข้าหมู่บ้านเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเทศบาลเมืองเขาสยามขด ได้ประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อทำการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะเพิ่มให้มากขึ้นกว่านี้

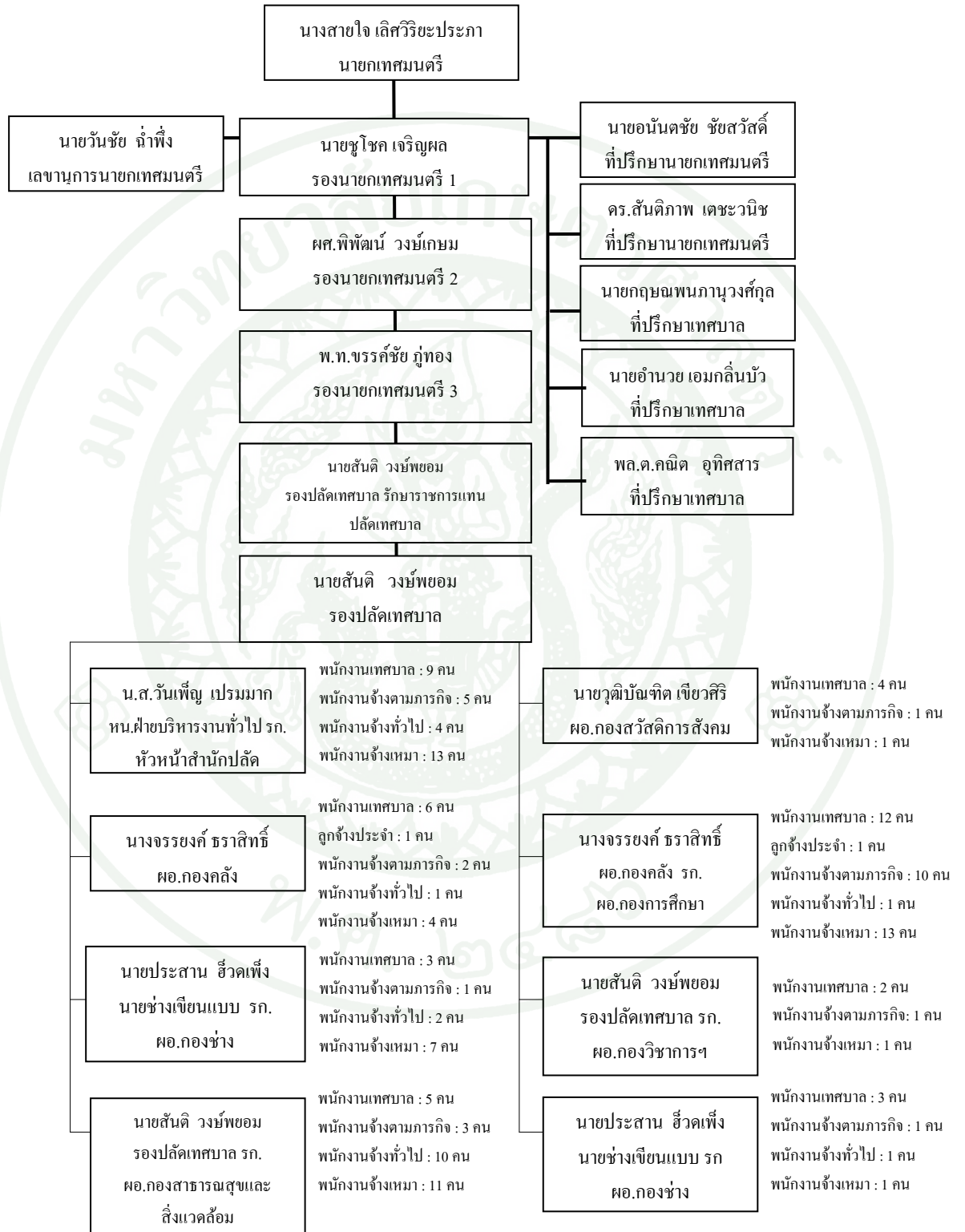
8) ปัญหาเรื่องความปลอดภัยในพื้นที่ตำบลเขาสยามขด พบว่ายังไม่มีสถานีตำรวจเป็นของตนเอง จึงก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นในหมู่บ้าน ดังนั้น เทศบาลเมืองเขาสยามขดจึงได้ประสานงานไปยังกองกำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองลพบุรี เพื่อดำเนินการจัดส่งเจ้าหน้าที่ สายตรวจ รวมทั้งหน่วยทหารในเขตพื้นที่ เข้ามาตรวจตราพื้นที่ในเขตตำบลเขาสยามขด

มากยิ่งขึ้น อีกทั้งได้รับความร่วมมือจากประชากรในเขตตำบลเขาสามยอดช่วย กันสอดส่องดูแล ความปลอดภัย ในหมู่บ้านอีกทางหนึ่งด้วย

9) ปัญหาเรื่องยาเสพติดแพร่ระบาด ปัญหานี้เกิดจากเยาวชนส่วนใหญ่ที่ยังคงว่างงานหรือ ตกงานอยู่ส่วนหนึ่ง ปัญหาการทะเลาะวิวาทกันภายในครอบครัวอยู่ส่วนหนึ่ง ดังนั้นเทศบาลเมือง เขาสามยอด จึงได้ทำการรณรงค์จัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ให้เห็นถึงปัญหาและ โทษที่ร้ายแรงของยาเสพติด อีกทั้งยังได้ให้ความรู้ การแนะนำ การส่งเสริมการเล่นกีฬา เพื่อให้ เยาวชนไม่พึ่งพาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีกทางหนึ่งด้วย

10) ปัญหาเรื่องความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ส่วนใหญ่ชาวบ้านนั้นจะมีความเป็นอยู่ที่ ค่อนข้างดี แต่ก็ยังพบว่าชาวบ้านอีกส่วนหนึ่งยังมีฐานะค่อนข้างที่จะยากจนเช่นกันดังนั้นเทศบาล เมืองเขาสามยอด จึงได้มีแนวทางการที่จะพัฒนาและส่งเสริม ให้ชาวบ้านได้มีการประกอบอาชีพ เสริมขึ้นมา ด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการประกอบอาชีพ อีกทั้งยังมีการส่งเสริมการเปิด กลุ่มอาชีพได้อีกทางหนึ่งด้วย

5. โครงสร้างขององค์กร

ภาพที่ 5 โครงสร้างขององค์กร

6. เกียรติประวัติของเทศบาลเมืองเขาสงาขอมอดสมัยเมื่อมีฐานะเป็น อบต.เขาสงาขอมอด

- 1) ใบประกาศนียบัตร โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับดี ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ประจำปี พ.ศ.2546
- 2) รางวัลที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดลพบุรี ภาคกลาง ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ประจำปี พ.ศ.2546
- 3) รางวัลที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดลพบุรีภาคกลางของกรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ประจำปี พ.ศ.2547
- 4) รางวัลชมเชย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพยายามในการจัดเก็บภาษี ประจำปี พ.ศ.2547
- 5) รางวัลที่ 3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดีเด่นแบบระดับอำเภอ ของอำเภอเมืองลพบุรี ประจำปี พ.ศ.2548
- 6) รางวัลชมเชย องค์กรบริหารส่วนตำบลดีเด่นทางด้านการจัดการศึกษาของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี พ.ศ. 2547
- 7) รางวัลที่ 1 องค์กรบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ระดับดีเด่น ตามหลักธรรมาภิบาล ของกรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ประจำปี พ.ศ.2548 ตาม โครงการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการที่ดี
- 8) รางวัลดีเด่น กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ประกาศเกียรติคุณ

ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด
เป็นศูนย์เด็กเล็กน่ายุติเตนระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ.2548

- 9) รางวัลพระปกเกล้า   องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใส
และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี พ.ศ.2548
จากสถาบันพระปกเกล้า
- 10) รางวัลที่ 1   องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ที่มีการบริหารจัดการที่ดี
ตามหลักธรรมาภิบาล ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย ประจำปี พ.ศ.2549 ตามโครงการองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการที่ดี
- 11) รางวัลพระปกเกล้า   องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใส
และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี พ.ศ.2549
จากสถาบันพระปกเกล้า
- 12) รางวัลดีเด่น   องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี
ประจำปี 2549 จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างสุขภาพ
ร่วมกับมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ
- 13) รางวัลที่ 1   องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี
ตามหลักธรรมาภิบาล ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย ประจำปี 2550
- 14) รางวัลพระปกเกล้า   องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใส
และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี พ.ศ.2550
จากสถาบันพระปกเกล้า
- 15) รางวัลดีเด่น   องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานดีเด่นระดับจังหวัดใน
การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยประจำปี 2551

- 16) รางวัลพระปกเกล้า องคักรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใส
ทองคำ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี พ.ศ.2551
จากสถาบันพระปกเกล้า (3 ปีติดต่อกัน)
- 17) รางวัลศูนย์ อปพร. ศูนย์ อปพร.ดีเด่น ระดับเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ประจำปี
ดีเด่น 2551 จากศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกลาง
กระทรวงมหาดไทย
- 18) รางวัลดีเด่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดกลาง ดีเด่น ประจำปี 2551
จากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต
- 19) รางวัลศูนย์ อปพร. ศูนย์ อปพร.ดีเด่นระดับเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ประจำปี
ดีเด่น 2552 จากศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกลาง
กระทรวงมหาดไทย
- 20) รางวัลศูนย์ อปพร. ศูนย์ อปพร.ดีเด่น ระดับเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ประจำปี
ดีเด่น 2553 จากศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกลาง
กระทรวงมหาดไทย
- 21) รางวัลพระปกเกล้า องคักรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใส
และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี พ.ศ.2553
จากสถาบันพระปกเกล้า

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประภาพร ศรีสถิตธรรม (2543) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการจัดการ สิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดราชสีมา มีวัตถุประสงค์ใน การศึกษา 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อม ใน ชุมชนเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชนตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคม 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ความเข้าใจ ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน และ 4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ระดับการ มีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับสูง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อ การการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง การเป็นสมาชิกกลุ่มที่มีกิจกรรม เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ความถี่ในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การได้รับการฝึกอบรม เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ธีรยุทธ์ สูดเสมอใจ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสัชนาลัย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้สุทธิต่อปี และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแห่งนี้ ปัจจัยที่ไม่มี ผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก ได้แก่ เพศ สถานภาพ สมรส อาชีพ และระยะเวลาอาศัยในชุมชน

วีระชัย เสงฎีกุล (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและปัจจัยที่มีต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยอ้ออำเภอลอง จังหวัดแพร่ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปร่วมรับฟังการปราศรัยหรือฟังนโยบาย ของนักการเมือง อยู่ในระดับมาก 3) เปรียบเทียบประชาชนที่มีลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมี ความคิดเห็นต่อปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

อนุกุล ศรีปัจฉิม (2550) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า 1)ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้านสาธารณสุข และด้านส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง 2)ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน 3)ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานและความสำคัญในการดำเนินขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณและให้ข้อเสนอแนะในการใช้งบประมาณ ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจ

นฤชิต ชูช่วย (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีระดับการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากน้อยไปมาก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 2) ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศ อาชีพ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการอาชีพ รับจ้างหรือลูกค้ำมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพเกษตรกร อาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า การศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลยางตลาด แตกต่างกัน การศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการศึกษาระดับประถมศึกษามีส่วนร่วมมากกว่าการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

กวิณา คำก้อน (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเทศบาลตำบลห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการ

ค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเทศบาลตำบลห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมพบว่า ประชาชนมีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเทศบาลห้วยผึ้ง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าเพศชายมีส่วนร่วมมากกว่าเพศหญิง อายุ และระดับการศึกษาของประชาชนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉัฐปราชัย ชัยสินคุณานนท์ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสานตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสานตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา และด้านการริเริ่มการพัฒนา และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนการพัฒนา ด้านการดำเนินการพัฒนา และด้านการประเมินผลการพัฒนา 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสานตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ที่มีเพศ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชน ที่มีเพศ ระดับการศึกษา รายได้ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน การมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชน ที่มีอาชีพ แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการริเริ่มการพัฒนา ด้านการวางแผนการพัฒนา ด้านการดำเนินการพัฒนา และด้านการประเมินผลการพัฒนา การมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Fitzgerald and Robert (1980: 109) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริหารและการมีส่วนร่วมในเมืองเทนนิสซี ผลการวิจัยพบว่า โดยเชื้อชาติ เพศ อายุ รายได้ ของประชาชน มีความคิดเห็นว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

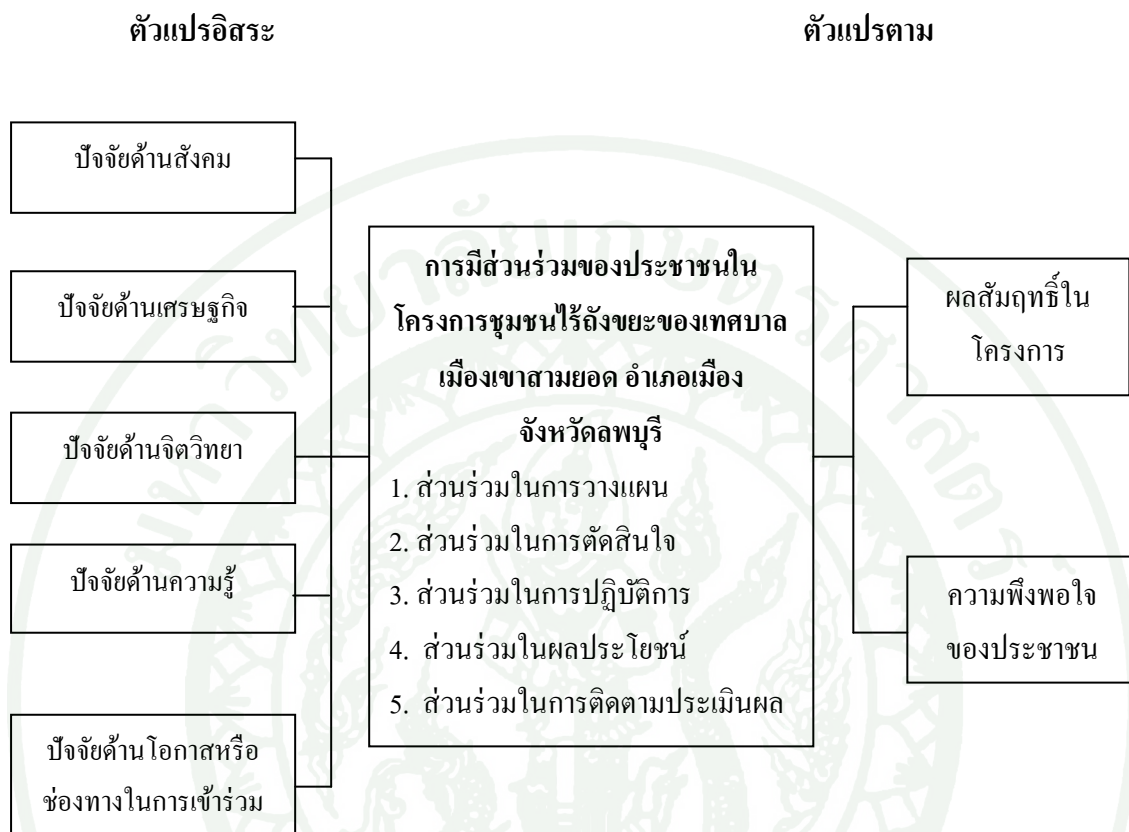
Graff (1989: 163) ได้ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการของโรงเรียน พบว่ามีทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

Erwin (2000: 230) ได้ศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม พบว่ากระบวนการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ไขปัญหาของตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของประชาชนใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชน แก้ไขหาร่วมกัน การใช้วิทยาการที่เหมาะสม และการสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

OStrow (2002) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนและความคิดเช่นนี้ทำให้เขาประสบความสำเร็จ จะทำให้เกิดการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ สาธารชนให้การสนับสนุนอย่างเต็มใจและทำให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยที่เข้มแข็งแต่ถ้าไม่สามารถทำได้จะส่งผลให้สาธารณะมีความไม่พึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน การศึกษาครั้งนี้ได้เห็นข้อมูลโดยการใช้วิธีการสังเกตการณ์ประชุมของคณะกรรมการโรงเรียน และสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 6 คน โดยเน้นการสำรวจความต้องการและความปรารถนาของผู้ปกครองที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่า เมื่อใดที่ผู้ปกครองนักเรียนเลือกเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะทำให้พวกเขาเข้าร่วมด้วยความพึงพอใจหรือเต็มใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ถ้าผู้นำทางการศึกษาไม่ยอมรับ หรือไม่รับรู้เพียงกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต้องทำให้โรงเรียนเกิดความแตกแยกไปจากสาธารณชนซึ่งจะส่งผลการสนับสนุนการจัดการศึกษาของสาธารณชนลดน้อยลงไปด้วย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการการมีส่วนร่วม แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ สามารถสรุปแนวคิดทฤษฎีและนำมากำหนดตัวแปรในการศึกษาดังกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี นั้นสามารถตั้งสมมติฐานสำหรับการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ และเพศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

สมมติฐานที่ 2 การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

สมมติฐานที่ 3 การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอ จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการในการศึกษาตามขั้น ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในที่เข้าร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ซึ่งอาศัยอยู่เขตการปกครองของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 3,094 ครัวเรือนโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรในการเข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ

e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (โดยในการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ .50)

จากสูตรแทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{3,094}{1 + (3,094) \times 0.05^2}$$

$$n = 354$$

ดังนั้นตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 354 ตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง

1. ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling)

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}{\text{ในแต่ละชุมชน} \quad \text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทของชุมชน	ประชากร (ครัวเรือน)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)
ชุมชนอ่อนนุช	207	24
ชุมชนเอราวัณ	248	28
ชุมชนสันติสุข	242	28
ชุมชนเทพเทวี	261	30
ชุมชนลพบุรีวิลด์เจ้าสัว	250	29
ชุมชนโพธิ์ทองพัฒนา	66	7
ชุมชนรวมใจพัฒนา	188	21
ชุมชนศรีละโว้พัฒนา	235	27
ชุมชนศรีรัตนชัย	210	24
ชุมชนร่วมสวัสดี	147	17
ชุมชนศรีอนันต์บ้านสองหลัง	234	27
ชุมชนมิตรสัมพันธ์	216	25
ชุมชนบ้านเย็น	163	19
ชุมชนเขาสยามยอดพัฒนา	69	8
ชุมชนศรีโพธิ์ทอง	109	12
ชุมชนเอราวัณสามัคคี	250	29
รวม	3,094	354

2. เมื่อดำเนินการแบ่งกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชุมชนดังแสดงตารางที่ 2 เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการนำเลขที่บ้านในแต่ละชุมชนทำการจับฉลากตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างคำนวณได้ในตารางที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประกอบการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1.1 ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่แบบสอบถามที่ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่แบบสอบถามที่ประกอบด้วย อาชีพ และรายได้ของประชาชน ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 1.3 ปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนในประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับหรือผลตอบแทนที่จะได้รับโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่าตอบ (Rating Scale) ลักษณะคำถาม แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคาดหวัง	คะแนน
มีความคาดหวังมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีความคาดหวังมาก	ให้ 4 คะแนน
มีความคาดหวังปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีความคาดหวังน้อย	ให้ 2 คะแนน

มีความคาดหวังน้อยที่สุด

ให้ 1 คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การใช้น้ำหนักแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{3} \\ &= 1.66 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีความคาดหวังสูง

ค่าเฉลี่ย 2.67-3.66 หมายถึง มีความคาดหวังปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00-2.66 หมายถึง มีความคาดหวังต่ำ

ส่วนที่ 1.4 ปัจจัยด้านความรู้ ได้แก่แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความรู้ของโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่เข้าร่วม ซึ่งเป็นลักษณะประเมินค่ามาตราส่วนประเมินคำตอบ (Rating Scale) ลักษณะคำถาม แบ่งออกเป็น 2 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ใช่ ให้ 1 คะแนน

ไม่ใช่ ให้ 0 คะแนน

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความความระดับคะแนนได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{1-0}{2} \\ &= 0.50 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 0.51 – 1.00 หมายถึง มีความรู้สูง

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.50

หมายถึง มีความรู้ต่ำ

ส่วนที่ 1.5 ปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม ได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย ส่วนร่วมในการวางแผน ส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ส่วนร่วมในผลประโยชน์ และส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มีลักษณะแบบสอบเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าตอบ (Rating Scale) ลักษณะคำถาม แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม	คะแนน
มีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีส่วนร่วมมาก	ให้ 4 คะแนน
มีส่วนร่วมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การใช้น้ำหนักแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{3} = 1.66 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมสูง

ค่าเฉลี่ย 2.67-3.66 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00-2.66 หมายถึง มีส่วนร่วมต่ำ

ส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าตอบ (Rating Scale) ลักษณะคำถาม แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับผลสัมฤทธิ์	คะแนน
มีผลสัมฤทธิ์มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีผลสัมฤทธิ์มาก	ให้ 4 คะแนน
มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีผลสัมฤทธิ์น้อย	ให้ 2 คะแนน
มีผลสัมฤทธิ์น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การใช้น้ำหนักแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{3} = 1.66 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์สูง

ค่าเฉลี่ย 2.67-3.66 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00-2.66 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าตอบ (Rating Scale) ลักษณะคำถาม แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
พึงพอใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
พึงพอใจมาก	ให้ 4 คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
พึงพอใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การใช้น้ำหนักแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{3} = 1.66 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง มีความพึงพอใจสูง
ค่าเฉลี่ย 2.67-3.66	หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00-2.66	หมายถึง มีมีความพึงพอใจต่ำ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ไปทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. หาคความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเสนอคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ขอคำถามแต่ละข้อว่าตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้ดีขึ้น เพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ทำการศึกษา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ไปทดสอบโดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์ของผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามความคาดหวังของประชาชนต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสامขุด เท่ากับ .822

2.1.2 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอ จังหวัดลพบุรี เท่ากับ .848

2.1.3 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุด เท่ากับ .933

2.1.4 แบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด เท่ากับ .819

2.1.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด เท่ากับ .838

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่เข้าร่วม

โครงการชุมชนไร้ถังขยะที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามชุมชนต่างๆ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากตัวแทนครัวเรือนละ 1 คน จนครบจำนวนที่ได้ทำการสุ่มไว้ในขั้นที่ 3

2) ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ชี้แจงการทำวิจัยให้ทราบ และวิธีการกรอกข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล และรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองเมื่อกรอกข้อมูลสมบูรณ์

3) ผู้วิจัยจะทำการตรวจความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของชุดแบบสอบถาม มาลงรหัส (Code) ตามเกณฑ์และระดับการวัดตัวแปรของข้อคำถามในเครื่องมือแต่ละส่วน แล้วจึงนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากหนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย เอกสารต่างๆ และระบบสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจำนวน 354 ชุด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับที่ได้รับกลับคืนมา ใส่หมายเลขในแบบสอบถาม

2. จัดทำรหัสข้อมูลของตัวแปรในแบบสอบถามแต่ละตัว

3. กรอกข้อมูลตามรหัสลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดจากการกรอกข้อมูล

5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) เพื่อใช้อธิบายแบบสอบถามส่วนที่ 1 ปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วมใน โครงการชุมชนไร้ถังขยะเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านโครงการที่จะเข้าร่วม และปัจจัยด้านโครงการของช่องทางในการเข้าไปมีส่วนร่วม

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้อธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จาก ส่วนที่ 2 ส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ตอนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้อธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จาก ส่วนที่ 2 ส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี แบบสอบถามส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

2.1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear Regression Analysis) สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลและสามารถพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนระหว่างแบบสอบถามส่วนที่ 2 ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี กับแบบสอบถามส่วนที่ 2 ส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

2.2 ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) เพื่อให้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแบบสอบถามส่วนที่ 2 ส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีกับ

แบบสอบถามส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี และส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอดอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมือง เขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านความรู้ และปัจจัยโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม

ส่วนที่ 1.1 ปัจจัยด้านสังคม

ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลปัจจัยด้านสังคม

(n=354)		
ข้อมูลปัจจัยด้านสังคม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	195	55.08
หญิง	159	44.92
อายุ		
20 – 30 ปี	62	17.51
31 – 40 ปี	164	43.33
41 – 50 ปี	91	25.71
51 – 60 ปี	37	10.45
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	68	19.21
มัธยมศึกษาตอนต้น	123	34.75
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	69	19.49
อนุปริญญา/ปวส.	38	10.73
ปริญญาตรี	56	15.82

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n=354)

ข้อมูลปัจจัยด้านสังคม	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	99	27.97
สมรส	202	57.06
หม้าย/หย่าร้าง/แยกอยู่	53	14.97
ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน		
1 – 5 ปี	49	13.84
6 – 10 ปี	53	14.97
11 – 15 ปี	85	24.01
16 – 20 ปี	106	29.94
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	61	17.23

จากตารางที่ 3 สามารถอธิบายข้อมูลด้านปัจจัยสังคมของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 55.08 และเพศหญิง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 44.92

2. อายุ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 46.33 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 อายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 17.51 และ อายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.45

3. ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 34.75 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 ประถมศึกษา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.21 ปริญญาตรี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.82 และ อนุปริญญาตรี/ปวส. จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.73 ตามลำดับ

4. สถานภาพ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 57.06 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 27.97 และหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.97 ตามลำดับ

5. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนนี้ ระหว่าง 16 -20 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 29.97 รองลงมา ระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.04 ระยะเวลาที่อาศัยตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 17.73 ระหว่าง 6 -10 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.97 และ 1- 5 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.84

ส่วน 1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

(n=354)		
ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ	50	14.12
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	35	9.89
พนักงานบริษัทเอกชน	39	11.02
ธุรกิจส่วนตัว	91	25.71
รับจ้างทั่วไป	42	11.86
เกษตรกร	97	27.40
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	139	39
10,001 – 20,000 บาท	147	41.53
20,001 – 30,000 บาท	48	13.56
30,001 – 40,000 บาท	20	5.65

จากตารางที่ 4 สามารถอธิบายปัจจัยด้านเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 รับราชการ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 14.12 รับจ้างทั่วไป จำนวน 42 คน คิดเป็น 11.86 พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 11.02 และพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.89

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 41.53 รองลงมามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 39.27 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001- 30,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.65

ส่วน 1.3 ปัจจัยด้านจิตวิทยา

ปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความคาดหวังของประชาชนในประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับหรือผลตอบแทนที่จะได้รับโครงการชุมชนไร่ถึงขะ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังของประชาชนต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการชุมชนไร่ถึงขะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี

ข้อความ				(n=354)		ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	$\bar{x}$	S.D.	
1. ท่านสามารถคาดหวังให้โครงการชุมชนไร่ถึงขะแก้ไขปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยได้อย่างยั่งยืน	118 (33.33)	137 (38.70)	99 (27.97)	4.05	0.78	สูง
2. ท่านสามารถคาดหวังให้โครงการชุมชนไร่ถึงขะสามารถแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนให้ลดลงร้อยละ 50 ของปริมาณขยะทั้งหมด	96 (27.12)	163 (46.05)	95 (26.84)	4.00	0.74	สูง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=354)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
3. ท่านสามารถคาดหวังให้ทุกครัวเรือนได้รับประโยชน์จากโครงการชุมชนไร้ถังขยะทุกครัวเรือนในเขตเทศบาล	111 (31.36)	141 (39.83)	102 (28.81)	4.03	0.78	สูง
4. ท่านสามารถคาดหวังให้ถนนในชุมชนของท่านปราศจากถังขยะ	146 (41.24)	70 (19.77)	138 (38.98)	4.02	0.90	สูง
5. ท่านสามารถคาดหวังให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้รับประโยชน์จากการมีคุณภาพชีวิตที่ดี จากการจัดการขยะของชุมชน	136 (38.42)	70 (19.77)	148 (41.81)	3.97	0.90	สูง
ภาพรวม				4.01	0.51	สูง

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีภาพรวมของความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับหรือผลตอบแทนที่จะได้รับโครงการชุมชนไร้ถังขยะ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01

ส่วนที่ 1.4 ปัจจัยด้านความรู้

ปัจจัยด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้เกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

(n=354)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีค่าขวัญในการรณรงค์โครงการคือ “ชุมชนเขาสามยอก ปลอดถังขยะ รณรงค์ลดภาวะโลกร้อน”	327 (92.37)	27 (7.63)	0.92	0.27	สูง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(n=354)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
2. แนวคิดและความเป็นมาของ โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เกิดจาก ปัญหาสภาวะโลกร้อน ปัญหาขยะในพื้นที่ที่มีปริมาณมาก ไม่มีสถานที่ทิ้งขยะในอนาคต	348 (98.31)	6 (1.69)	0.98	0.13	สูง
3. พิธีลงนามข้อตกลงระหว่างเทศบาลเมืองเขาสองยอดและชุมชนในการลดปริมาณขยะและส่งเสริมถึงขยะให้กับเทศบาลเมืองเขาสองยอด จัดขึ้นเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2552	344 (97.18)	10 (2.82)	0.97	0.17	สูง
4. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เริ่มตั้งแต่ปี 2550 - 2556	347 (98.02)	7 (1.98)	0.98	0.14	สูง
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 500,000 บาท	346 (97.74)	8 (2.26)	0.98	0.15	สูง
6. โครงการชุมชนไร้ถังขยะเป็นการจัดการขยะโครงการแยกขยะเพื่อขาย ทำน้ำหมักชีวภาพ ทำขยะหอม และทำดินดำคาวน	339 (95.76)	15 (4.24)	0.96	0.20	สูง
7. ประกาศปฎิญญาดอนแก้วเป็นการจุดประกายให้กับผู้นำชุมชนในเรื่องชุมชนไร้ถังขยะ	337 (95.20)	17 (4.80)	0.95	0.21	สูง
8. โครงการชุมชนไร้ถังขยะ เป็นการรณรงค์ให้ชุมชนใช้ถังขยะขนาดเล็กเพื่อทิ้งขยะที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์และไม่สามารถทำลายได้ ทดแทนถังขยะใบใหญ่	330 (93.22)	24 (6.78)	0.93	0.25	สูง
9. นางสายใจ เลิศวิริยะประภา นายชยกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขาสองยอด เป็นผู้ริเริ่มโครงการชุมชนไร้ถังขยะ	330 (93.22)	24 (6.78)	0.93	0.25	สูง
10. โครงการชุมชนไร้ถังเป็นการเปลี่ยนแปลงการใช้ถังขยะขนาด 200 ลิตร/ครัวเรือนเป็นขนาด 30 ลิตร/ครัวเรือนแทน	328 (92.66)	26 (7.34)	0.93	0.26	สูง
รวม			0.95	0.09	สูง

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขอม อําเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีภาพรวมของความรู้เกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.95

ส่วนที่ 1.5 ปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม

ปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรม

ตารางที่ 7 แสดงข้อมูลปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม

(n=354)

ข้อมูลปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน		
ประธานชุมชน	31	8.76
เจ้าหน้าที่เทศบาล	47	13.28
สมาชิกสภาเทศบาล	18	5.08
คณะกรรมการชุมชน	76	21.47
ไม่มีตำแหน่ง	182	51.41
การเข้าร่วมกิจกรรม		
ไม่เข้าร่วมกิจกรรม	64	18.08
เข้าร่วมกิจกรรม	290	81.92

จากตารางที่ 7 สามารถอธิบายปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วมของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 51.41 รองลงมามีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนเป็นคณะกรรมการชุมชน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.47 เจ้าหน้าที่เทศบาล จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.28 ประธานชุมชน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.76 และสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.08

การเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 81.92 และไม่เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.08

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยุด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี

การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยุด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี ได้แก่ ส่วนร่วมในการวางแผน ส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ส่วนร่วมในผลประโยชน์ ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยุด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี

ข้อความ			ระดับ
	X	S.D.	
1. ส่วนร่วมในการวางแผน	3.95	0.45	สูง
2. ส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.00	0.45	สูง
3. ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	4.03	0.48	สูง
4. ส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.98	0.42	สูง
5. ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	3.97	0.46	สูง
ภาพรวม	3.99	0.35	สูง

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยุด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยุด อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 โดยแยกเป็นส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และส่วนร่วมในการวางแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกด้าน

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชน
ไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในการ
วางแผน

(n=354)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ท่านเคยเข้าร่วมฟังบรรยายการสรุปปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนที่เทศบาลจัดขึ้น	89 (25.14)	162 (45.76)	103 (29.10)	3.96	0.74	สูง
2. ท่านเคยเข้าร่วมกับเทศบาลในสำรวจและค้นหาสาเหตุของปัญหาขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมากขึ้นในพื้นที่	86 (24.29)	191 (53.95)	77 (21.75)	4.03	0.68	สูง
3. ท่านเคยเข้าร่วมกับเทศบาลในการวางแผนเพื่อจัดทำโครงการในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นและปัญหาไม่มีสถานที่ทิ้งขยะในอนาคต	78 (22.03)	154 (43.50)	122 (34.46)	3.88	0.74	สูง
4. ท่านเคยเข้าร่วมในการประชุมเพื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของแผนตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล	74 (20.90)	182 (51.41)	98 (27.68)	3.93	0.69	สูง
5. ท่านเคยเข้าร่วมการรับฟังบรรยายการนำเสนอนโยบายและแผนงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล	75 (21.19)	197 (55.65)	82 (23.16)	3.98	0.67	สูง
ภาพรวม				3.95	0.45	สูง

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 การเคยเข้าร่วมกับเทศบาลในสำรวจและค้นหาสาเหตุของปัญหาขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมากขึ้นในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.03 รองลงมา ข้อ 5 การเคยเข้าร่วมการรับฟังบรรยายการนำเสนอ นโยบายและแผนงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล 3.98 และ การเคยเข้าร่วมในการประชุมเพื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของแผนตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.93 ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกข้อ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ
ชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วม
ในการตัดสินใจ

(n=354)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ท่านเคยเข้าร่วมในการตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะ	99 (27.97)	166 (46.89)	89 (25.14)	4.03	0.73	สูง
2. ท่านเคยเข้าร่วมการตัดสินใจเลือกแนวทางในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล	90 (25.42)	173 (48.87)	91 (25.71)	4.00	0.72	สูง
3. ท่านเคยเข้าร่วมการตัดสินใจเพื่อพิจารณางบประมาณค่าใช้จ่ายตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล	100 (28.25)	172 (48.59)	82 (23.16)	4.05	0.72	สูง
4. ท่านเคยเข้าร่วมการตัดสินใจเพื่อพิจารณาเลือกชุมชนนำร่องในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะ	93 (26.27)	162 (45.76)	99 (27.97)	3.98	0.74	สูง
5. ท่านเคยเข้าร่วมการตัดสินใจเพื่อพิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล	107 (30.23)	126 (35.59)	121 (34.18)	3.96	0.80	สูง
ภาพรวม				4.00	0.45	สูง

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 การเคยเข้าร่วมการตัดสินใจเพื่อพิจารณางบประมาณค่าใช้จ่ายตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.05 รองลงมา คือ ข้อ 1 การเคยเข้าร่วมในการตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และ ข้อ 5 การเคยเข้าร่วมการตัดสินใจเพื่อพิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.96 ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกข้อ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ
ชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วม
ในการปฏิบัติการ

(n=354)

ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	$\bar{x}$	S.D.	ระ ดับ
1. ท่านเคยเข้าร่วมพิธีลงนามข้อตกลงระหว่างเทศบาลเมืองเขาสามขยดและชุมชนในการลดปริมาณขยะและส่งคืนถังขยะให้กับเทศบาลเมืองเขาสามขยด	144 (32.20)	156 (44.07)	84 (23.73)	4.08	0.74	สูง
2. ท่านเคยเข้าร่วมฟังคำบรรยายการให้ความรู้การจัดทำน้ำหมักชีวภาพ การจัดทำขยะหอม จากวิทยากรของเทศบาล	89 (25.14)	159 (44.92)	106 (29.94)	3.95	0.74	สูง
3. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมการสร้างเครือข่ายลดปริมาณขยะลดภาวะโลกร้อนของเทศบาล	98 (27.68)	165 (46.61)	91 (25.71)	4.02	0.73	สูง
4. ท่านมีการจัดการขยะในบ้านของตนเองตามขั้นตอนที่เทศบาลกำหนด	85 (24.04)	182 (51.41)	87 (24.58)	3.99	0.70	สูง
5. ท่านเคยดำเนินกิจกรรมตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ	127 (35.88)	134 (37.85)	93 (26.27)	4.10	0.78	สูง
ภาพรวม				4.03	0.48	สูง

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่า 4.03 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 5 การเคยดำเนินกิจกรรมตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.10 รองลงมา คือ ข้อ 1 การเคยเข้าร่วมพิธีลงนามข้อตกลงระหว่างเทศบาลเมืองเขาสามขยดและชุมชนในการลดปริมาณขยะและส่งคืนถังขยะให้กับเทศบาลเมืองเขาสามขยด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และข้อ 2 การเคยเข้าร่วมฟังคำบรรยายการให้ความรู้การจัดทำน้ำหมักชีวภาพ การจัดทำขยะหอม จากวิทยากรของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกข้อ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในผลประโยชน์

ข้อความ				(n=354)		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ท่านมีความรู้ในการจัดการขยะภายในบ้านเรือน	108 (30.51)	140 (39.55)	106 (29.94)	4.01	0.78	สูง
2. ท่านมีรายได้จากการคัดแยกขยะไปจำหน่าย	85 (24.01)	195 (55.08)	74 (20.90)	4.03	0.67	สูง
3. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	74 (20.90)	175 (49.44)	105 (29.66)	3.91	0.71	สูง
4. ท่านได้รับแนวคิดในการจัดการขยะในครัวเรือนและในชุมชนของท่าน	101 (28.53)	151 (42.66)	102 (28.81)	4.00	0.76	สูง
5. ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากกิจกรรมและโครงการชุมชนไร้ถังขยะโดยปราศจากปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษจากกลิ่นขยะเหม็นเน่า	90 (25.40)	157 (44.40)	107 (30.20)	3.95	0.75	สูง
ภาพรวม				3.98	0.42	สูง

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 การมีรายได้จากการคัดแยกขยะไปจำหน่าย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.03 รองลงมาคือ ข้อ 1 การมีความรู้ในการจัดการขยะภายในบ้านเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และ ข้อ 3 การสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.91 ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกข้อ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ
ชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วม
ในการติดตามประเมินผล

(n=354)

ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	$\bar{x}$	S.D.	ระ ดับ
1. ท่านให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ	91 (25.71)	160 (45.20)	103 (29.10)	3.97	0.74	สูง
2. ท่านได้เข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะ	87 (24.58)	166 (46.89)	101 (28.53)	3.96	0.73	สูง
3. ท่านได้เข้าร่วมเสนอความคิดเห็นต่อเจ้าหน้าที่ของโครงการว่า ขั้นตอนดำเนินงานขั้นตอนใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข	80 (22.60)	166 (46.90)	108 (30.50)	3.92	0.73	สูง
4. ท่านได้ร่วมพูดคุยกับกรรมการชุมชนถึงผลการดำเนินงานของโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ	97 (27.40)	149 (42.09)	108 (30.51)	3.97	0.76	สูง
5. ท่านได้ศึกษาผลการดำเนินงานของโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ	93 (26.27)	178 (50.28)	83 (23.45)	4.03	0.71	สูง
ภาพรวม				3.97	0.46	สูง

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่า 3.97 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 5 การได้ศึกษาผลการดำเนินงานของโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.03 รองลงมาคือ ข้อ 1 การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ กับข้อ 4 ท่านได้ร่วมพูดคุยกับกรรมการชุมชนถึงผลการดำเนินงานของโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และ ข้อ 3 การได้เข้าร่วมเสนอความคิดเห็นต่อเจ้าหน้าที่ของโครงการว่า ขั้นตอนดำเนินงานขั้นตอนใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.92 ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกข้อ

ส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ข้อความ						ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	$\bar{x}$	S.D.	
1. ชุมชนสามารถส่งคืนถังขยะใบใหญ่แก่เทศบาลได้ทั้งหมดทุกชุมชน	90 (25.42)	180 (50.85)	84 (23.73)	4.02	0.70	สูง
2. เทศบาลสามารถลดความถี่ในการเก็บขยะมาเป็นอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 วันตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้	113 (31.92)	153 (43.22)	88 (24.86)	4.07	0.75	สูง
3. โครงการชุมชนไร้ถังขยะสามารถลดปริมาณขยะของแต่ละชุมชนได้ร้อยละ 33	88 (24.86)	163 (46.05)	103 (29.10)	3.96	0.73	สูง
4. โครงการชุมชนไร้ถังขยะสามารถลดค่าใช้จ่ายการดำเนินงานจัดการขยะได้ร้อยละ 30	90 (25.42)	169 (47.74)	95 (26.84)	3.99	0.72	สูง
5. ชุมชนสามารถสร้างรายได้จากการจัดการขยะในปี 2555 ได้จำนวน 238,032 บาท เกินจำนวนเป้าหมายของรายได้ที่ตั้งไว้	110 (31.07)	149 (42.09)	95 (26.84)	4.04	0.76	สูง
ภาพรวม				4.01	0.55	สูง

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เห็นว่ามีผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาพรวม อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 เทศบาลสามารถลดความถี่ในการเก็บขยะมาเป็นอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 วันตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.07 รองลงมาคือข้อ 5 ชุมชนสามารถสร้างรายได้จากการจัดการขยะในปี 2555 ได้จำนวน 238,032 บาท เกินจำนวนเป้าหมายของรายได้ที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และข้อ 3 โครงการชุมชนไร้ถังขยะสามารถลดปริมาณขยะของแต่ละชุมชนได้ร้อยละ 33 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.96 ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกข้อ

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยุด
อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของประชาชนในโครงการ
ชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ข้อความ				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง			
1. ท่านมีความพึงพอใจต่อปริมาณขยะที่ลดลง ภายหลังการดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ	86 (24.29)	157 (44.35)	111 (31.36)	3.93	0.74	สูง
2. ท่านมีความพึงพอใจรายได้ที่ได้รับจากการจัดการ ขยะตามโครงไร้ถังขยะ	83 (23.45)	174 (49.15)	97 (27.40)	3.96	0.71	สูง
3. ท่านมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตาม โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล	73 (20.62)	189 (53.39)	92 (25.99)	4.05	0.68	สูง
4. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลลัพธ์จากการทำน้ำหมัก ชีวภาพและการทำขยะหอมเพื่อไว้ใช้ใน ครัวเรือน	111 (31.36)	133 (37.57)	110 (31.07)	4.00	0.79	สูง
5. ท่านมีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนของ สภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชนหลังจากการ ดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ	111 (31.36)	155 (43.79)	88 (24.88)	3.94	0.75	สูง
ภาพรวม				3.98	0.41	สูง

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาพรวม อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.05 รองลงมาคือ ข้อ 4 ความพึงพอใจต่อผลลัพธ์จากการทำน้ำหมักชีวภาพและการทำขยะหอมเพื่อไว้ใช้ในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และข้อ 1 ความพึงพอใจต่อปริมาณขยะที่ลดลงภายหลังการดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.93 ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกข้อ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านความรู้ และปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ในการหาตัวพยากรณ์ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อความเข้าใจในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ สมมติฐานที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่

x_1 แทน เพศ

x_2 แทน อายุ

x_3 แทน ระดับการศึกษา

x_4 แทน สถานภาพสมรส

x_5 แทน ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน

x_6 แทน อาชีพ

x_7 แทน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

x_8 แทน ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทน

x_9 แทน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ

x_{10} แทน ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน

x_{11} แทน การเข้าร่วมกิจกรรม

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

y_1 แทน การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมือง
เขาสامขอม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

การวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร
ทั้งหมด 11 ตัวแปร กับตัวแปรตามโดยรวม ดังสัญลักษณ์ที่แสดงมาข้างต้นนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อดู
ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 11 ตัวแปร กับตัวแปรตาม ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ 16
ดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามโดย
รวม

(n=354)

ตัวแปรอิสระ	r	P
X_1	-.699	.000**
X_2	.929	.000**
X_3	.032	.549
X_4	.023	.665
X_5	.923	.000**
X_6	-.015	.783
X_7	.019	.722
X_8	.629	.000**
X_9	.604	.000**
X_{10}	-.785	.000**
X_{11}	.630	.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 16 พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ทั้งในทางบวกและในทางลบหลายตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 กล่าวคือ

1. ตัวแปรที่เกี่ยวกับเพศนั้น พบว่า เพศ (X_1) มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในทางลบ ซึ่งหมายความว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่เป็นเพศชาย มีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะสูง ส่วนประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่เป็นเพศหญิง มีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะต่ำ

2. ตัวแปรที่เกี่ยวกับ อายุ พบว่า อายุ (X_2) มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในทางบวก ซึ่งหมายความว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ยิ่งอายุมากก็จะยิ่งมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สูงขึ้นเท่านั้น

3. ตัวแปรเกี่ยวกับระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน พบว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน (X_3) มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในทางบวก ซึ่งหมายความว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ยิ่งอยู่อาศัยในชุมชนนานมากก็จะยิ่งมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สูงขึ้นเท่านั้น

4. ตัวแปรเกี่ยวกับความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ พบว่า ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการมีความสัมพันธ์ (X_4) มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในทางบวก ซึ่งหมายความว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ยิ่งมีความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการมากก็จะยิ่งมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สูงขึ้นเท่านั้น

5. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ (X_9) มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีในทางบวก ซึ่งหมายความว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ย่อมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการสูงก็จะยังมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีสูงขึ้นเท่านั้น

6. ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน พบว่า ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน (X_{10}) มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีในทางลบ ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรม (X_{11}) มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีในทางบวก ซึ่งหมายความว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน มีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีต่ำ ส่วนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ มีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีสูง

ตารางที่ 17 แสดงตัวแปรที่มีประสิทธิภาพเข้าสมการถดถอย หรืออธิบายระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ตัวแปรพยากรณ์	R	R2	R2change	F
(X_2)	.929	.864	.864	2233.942***
(X_2) (X_5)	.959	.920	.056	244.233***
(X_2) (X_5) (X_{10})	.963	.928	.008	37.780***
(X_2) (X_5) (X_{10}) (X_9)	.964	.930	.003	13.201***
(X_2) (X_5) (X_{10}) (X_9) (X_8)	.966	.933	.003	14.014***
(X_2) (X_5) (X_{10}) (X_9) (X_8) (X_1)	.967	.934	.001	7.957***

*** $P < .001$

จากตารางที่ 17 พบว่า

1. ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพเข้าสมการถดถอย หรืออธิบาย ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี พบว่ามี 6 ตัวแปร ได้แก่

1.1 อายุ (X_2)

1.2 ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน (X_3)

1.3 ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน (X_{10})

1.4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ (X_9)

1.5 ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ (X_8)

1.6 เพศ (X_1)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดตัวแปรกับระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีของประชาชนอยู่ในระดับสูง ($R = .967$) แสดงว่าตัวแปรทั้งหมดดังกล่าว มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีในระดับสูง

2. ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายหรือพยากรณ์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้ร้อยละ 93.4 ($R^2 = .934$)

3. อายุ สามารถพยากรณ์ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ ($R^2 = .864$) แสดงว่า อายุ สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอดได้ร้อยละ 86.64 ($R^2 \text{ change} = .864$)

4. เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนเข้าไป สัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .920 ($R^2 = .920$) แสดงว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอดได้ร้อยละ 5.6 ($R^2 \text{ change} = .056$)

5. เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนเข้าไป สัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .928 ($R^2 = .928$) แสดงว่า ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไว้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยอดได้ร้อยละ 0.8 ($R^2 \text{ change} = .008$)

6. เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเข้าไป สัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .930 ($R^2 = .930$) แสดงว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไว้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยอดได้ 0.3 ($R^2 \text{ change} = .003$)

7. เมื่อเพิ่มตัวแปร ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการเข้าไป สัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .933 ($R^2 = .933$) แสดงว่า ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไว้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยอดได้ร้อยละ 0.3 ($R^2 \text{ change} = .003$)

8. เมื่อเพิ่มตัวแปร เพศเข้าไป สัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .934 ($R^2 = .934$) แสดงว่า เพศ สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไว้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยอดได้ร้อยละ 0.1 ($R^2 \text{ change} = .001$)

9. ค่า $F = 7.957$ และค่า $\text{Signif } F =$ ซึ่งมีค่าน้อยต่ำกว่า .05 ที่กำหนดในการทดสอบ แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรตามเกิดขึ้นจริงในกลุ่มตัวอย่าง

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ และเพศ มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไว้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งหมายความว่า “อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ และเพศ มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไว้ถึงขยะของเทศบาลเมืองเขาสยามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี”

ตารางที่ 18 แสดงรูปสมการพยากรณ์และตัวแปรที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการ
ชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ตัวแปรพยากรณ์	B	SE.B	Beta	t
1. อายุ (X_2)	.177	.012	.437	14.676***
2. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน(X_5)	.092	.009	.333	10.041***
3. ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน(X_{10})	-.031	.006	-.121	-5.650***
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ(X_9)	.060	.015	.070	4.066***
5. ความคาดหวังต่อผลประโยชน์ หรือผลตอบแทนจากโครงการ(X_8)	.049	.012	.069	3.923***
6. เพศ(X_1)	-.041	0.14	-.057	-2.821***
ตัวแปรพยากรณ์	B	SE.B	Beta	t
(ค่าคงที่)	3.039	.081		
R = .967 R ² = .934 Standard Error = 0.9141 Overall F = 7.957				

*** P < .001 ** P < .01 * P < .05

จากตารางที่ 18 สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรทั้งหมดคือ อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ และเพศ กับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีอยู่ในระดับสูง (R = .967)

2. ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายหรือพยากรณ์ความแปรปรวนของระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้ร้อยละ 93.4 (R² = .934)

3. ผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ตัว มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. ตัวแปรพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการอธิบาย ความแปรปรวนระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มากที่สุด ได้แก่ อายุ (Beta = .437) ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน (Beta = .333) ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน (Beta = *.121) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ (Beta = .070) ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ (Beta = .069) และเพศ (Beta = -.057)

5. ได้สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี = 3.039 (ค่าคงที่) +.177(X₂) +.092(X₃)-.031(X₁₀)+.060(X₉)+.049(X₈)-.041(X₁)

6. ได้สมการทำนายที่เป็นคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี = .437(X₂) +.333(X₃)-.021(X₁₀)+.070(X₉)+.069(X₈)-.057(X₁)

จากการวิเคราะห์ ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งเห็นปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีด้วยกัน 6 ตัวแปร ได้แก่

1. อายุ
2. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน
3. ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ

5. ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ

6. เพศ

และทั้ง 6 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชน ไร่ถึงขะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้ถึงร้อยละ 93.4

สมมติฐานที่ 2 การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชน ไร่ถึงขะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชน ไร่ถึงขะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เป็นรายด้าน และ โดยรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชน ไร่ถึงขะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด	ผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชน ไร่ถึงขะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด	
	r	P
1. ส่วนร่วมในการวางแผน	.522	.000*
2. ส่วนร่วมในการตัดสินใจ	.353	.000*
3. ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	.773	.000*
4. ส่วนร่วมในผลประโยชน์	.375	.000*
5. ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	.680	.000*
รวม	.701	.000*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชน ไร่ถึงขะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชน ไร่ถึงขะของเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งหมายถึง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชน ไร่ถึงขะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชน ไร่ถึงขะของเทศบาล”

สมมติฐานที่ 3 การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เป็นรายด้าน และโดยรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์	ความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์	
	r	P
1. ส่วนร่วมในการวางแผน	189	.000*
2. ส่วนร่วมในการตัดสินใจ	234	.000*
3. ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	237	.000*
4. ส่วนร่วมในผลประโยชน์	291	.000*
5. ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	243	.000*
รวม	305	.000*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งหมายถึง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล”

ข้อวิจารณ์

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี” ครั้งนี้ ผลการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งหมด 3 สมมติฐานหลัก แบ่งเป็น 11 สมมติฐานย่อย ปรากฏผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 สมมติฐานหลัก 6 สมมติฐานย่อย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านความรู้ และปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

1. เพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่เข้าร่วมของโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่เป็นเพศชายมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สูงกว่า ประชาชนที่เป็นเพศหญิง ดังนั้น เพศจึงมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมต่างจังหวัดหรือชนบท เพศชายจะถูกคาดหวังให้มีบทบาทตั้งแต่ในการเป็นผู้นำครอบครัว ผู้นำกลุ่มต่างๆ เช่น กิจกรรมด้านการมีส่วนร่วมของส่วนรวมในด้านต่างๆ ได้แก่ ผู้เป็นผู้นำในการวางแผนเป็นผู้นำในการตัดสินใจ ผู้นำในการทางปฏิบัติ และผู้ในการติดตามตรวจสอบประเมินผลของกิจกรรมต่างๆ ดังนั้นจึงประชาชนที่เป็นเพศชายย่อมมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะสูงกว่าประชาชนที่เป็นเพศหญิง ซึ่งการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กวินา คำก้อน (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเทศบาลห้วยผึ้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าเพศชายมีส่วนร่วมมากกว่าเพศหญิง อายุ

2. อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่มีอายุมากย่อมมีประสบการณ์ในร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม อีกทั้งสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ตนเองและครอบครัว ดังนั้นจึงเห็นความสำคัญและส่งผลต่อเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง

จังหวัดลพบุรี ย่อมทำให้อายุมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอนุกุลศรีปัจฉิม (2550) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคายที่แตกต่างกัน

3. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชนมาเป็นระยะเวลานาน มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะสูงกว่าประชาชนที่อาศัยในชุมชนมาเป็นเวลาน้อยกว่า ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ประชาชนที่อาศัยในชุมชนมาเป็นเวลา ทางเทศบาลได้เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในโครงการอื่นๆ ที่สร้างประโยชน์แก่ชุมชนมาก่อน ดังนั้นเมื่อมีโครงการชุมชนไร้ถังขยะเกิดขึ้น ประชาชนที่อาศัยในชุมชนมานานจึงเห็นความสำคัญเพื่อร่วมในแก้ไขปัญหายขยะ จึงมีส่วนร่วมในโครงการมากกว่ากลุ่มที่อาศัยในชุมชนมาเป็นระยะเวลาน้อยกว่า จึงส่งผลทำให้ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนไร้ถังขยะมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ จึงเป็นตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธีรยุทธ สุดเสมอใจ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสัชนาลัย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในชุมชนที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสัชนาลัยที่แตกต่างกัน

4. ความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

ความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ยิ่งประชาชนมีความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการชุมชนไร้ถังขยะมากเท่าใด การมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะยิ่งมากขึ้นเท่านั้น สาเหตุเป็นเช่นนี้เพราะว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะเห็นความสำคัญของโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่สามารถแก้ไขปัญหายขยะ สามารถสร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะ รวมทั้งเห็นประโยชน์ในด้านอื่นๆ

อีกมากมาย ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของประภาพร ศรีสถิตธรรม (2543) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม :ศึกษาเฉพาะกรณีของชุมชน ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

5. ความรู้ในโครงการมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

ความรู้ในโครงการมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ยิ่งประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในโครงการมากเท่าใด การมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะยิ่งมากขึ้นเท่านั้น สาเหตุเป็นเช่นนี้เพราะว่า การที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะมีความรู้ในโครงการ จะมีผลทำให้เกิดความตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ดังนั้น การที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะมีความรู้ในโครงการมาก ยิ่งมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอดมากตาม ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของประภาพร ศรีสถิตธรรม (2543) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม :ศึกษาเฉพาะกรณีของชุมชน ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

6. ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการทดสอบสมมติฐานเมืองเขาสองยอด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ประชาชนที่ตำแหน่งในชุมชนที่มีความโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่เทศบาล ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเป็นอย่างดี เพื่อถ่ายทอดและประสานงานแก่ผู้นำชุมชนต่างๆในการรณรงค์ให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด ดังนั้นย่อมต้องมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะมากตามไปด้วย ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของประภาพร ศรีสถิตธรรม (2543) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีของชุมชน ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา

พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีตำแหน่งต่างกันในแต่ละเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะมาก ย่อมก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ โดยสามารถส่งคืนถังขยะใบใหญ่แก่เทศบาลได้ทั้งหมดทุกชุมชน ลดความถี่ในการเก็บขยะเป็นอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 วัน สามารถลดปริมาณขยะของแต่ละชุมชนได้ร้อยละ 33 ลดค่าใช้จ่ายการดำเนินงานจัดการขยะได้ร้อยละ 30 และสร้างสร้างรายได้จากการจัดการขยะในปี 2555 ได้จำนวน 238,032 บาท

สมมติฐานที่ 3 การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก สามารถลดปริมาณขยะภายหลังการดำเนินการโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ได้รับผลลัพธ์และรายได้จากการจัดการขยะ รวมทั้งมีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชนภายหลังจากการดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการชุมชนไร้ถัง ขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอดอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 3) เพื่อศึกษาปัจจัยการที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอดกับผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامยอด จำนวน 354 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างไปทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สำหรับสถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 354 คน พบว่า

1. ปัจจัยด้านสังคม เพศ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.08 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.33 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 34.75 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 57.06 มีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนนี้ ระหว่าง 16 -20 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.97

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 27.40 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.53

3. ปัจจัยด้านจิตวิทยา ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีภาพรวมของความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับหรือผลตอบแทนที่จะได้รับโครงการชุมชนไร้ถังขยะ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01

4. ปัจจัยด้านความรู้ มีภาพรวมของความรู้เกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.95

5. ปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 51.41 เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ คิดเป็นร้อยละ 81.92

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

โดยภาพรวมประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 เมื่อแยกพิจารณาในด้านต่างๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการของประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03

2. ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ของประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

3. ระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98

4. ระดับการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ของประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97

5. ระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนของประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอด จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ความคาดหวังต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ และเพศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะในเทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

2. การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ ความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จัดว่าอยู่ในระดับสูง ซึ่งถือว่าเป็นความสำเร็จอย่างหนึ่ง ในการดำเนินโครงการของเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอ จังหวัดลพบุรี สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วม ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี นี้ประกอบไปด้วย 6 ปัจจัย ด้วยซึ่งทั้ง 6 ปัจจัยนี้ควรจะนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ดังจะได้เสนอเป็นข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวกับ เพศ จากงานวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านเพศ โดยเฉพาะเพศชายมีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขอยดมากกว่าเพศหญิง กล่าวคือ เพศชาย จะมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีมากกว่าเพศหญิง ดังนั้นเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ควรเปิดโอกาสให้ผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนมากขึ้น ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะ เพื่อประชาชนที่เข้าร่วมโครงการที่เป็นสตรีให้มีความกระตือรือร้น ในการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะมากขึ้น

2. ปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวกับ อายุ จากงานวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านอายุ โดยเฉพาะประชาชนที่เข้าโครงการที่มีอายุมาก มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขา

ตามยอดมากกว่าประชาชนเข้าร่วมโครงการที่มีอายุน้อยกว่า กล่าวคือ ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีมากกว่าประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยดที่มีอายุน้อยกว่า ดังนั้นเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะประชาชนที่อายุยังน้อย ควรได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะ และเปิดโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ในการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลมากขึ้น ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่มีอายุน้อยมีความตื่นตัวและให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะมากขึ้น

3. ปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวกับ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน จากงานวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่เข้าร่วมโครงการที่มีอาศัยในชุมชนมาเป็นระยะเวลานานมีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยดมากกว่าประชาชนที่เข้าร่วมโครงการที่อาศัยในชุมชนมาเป็นระยะเวลาน้อยกว่า กล่าวคือ ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยดที่มีอาศัยในชุมชนมาเป็นระยะเวลานานมีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยดมากกว่าประชาชนที่เข้าร่วมโครงการที่อาศัยในชุมชนมาเป็นระยะเวลาน้อยกว่า ดังนั้น เทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีการเปิดอบรมให้ความรู้ โดยเฉพาะประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่อาศัยในชุมชนมาระยะเวลาไม่นาน ให้มีความกระตือรือร้น เห็นประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ และเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะมากขึ้น

4. ปัจจัยด้านจิตวิทยา เกี่ยวกับ ความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนในโครงการ จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านนี้มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะเป็นลำดับที่ 5 กล่าวคือ จากการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยดของประชาชนเกิดขึ้นจากแรงจูงใจในด้านความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับมาก ดังนั้นเทศบาลเมืองเขาสามขยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ควรมีการเปิดอบรมให้ความรู้ในการจัดการขยะอย่างเป็นรูปธรรม จัดกิจกรรมตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะมากขึ้น

5. ปัจจัยด้านความรู้ เกี่ยวกับ ความรู้เกี่ยวกับโครงการ จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านนี้มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขยดของประชาชนมาเป็นลำดับที่ 4 สำหรับปัจจัยด้านนี้สะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับโครงการสามารถทำให้

โครงการชุมชนไร้ถังขยะประสบความสำเร็จ ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากปัจจัยด้านนี้ ดังนั้นเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ควรที่จะเสริมสร้างและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะให้กับประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเป็นประจำและต่อเนื่อง โดยวิธีการฝึกอบรม สัมมนา และการดูงานในจังหวัดอื่นๆ ที่การดำเนินงานตามโครงการประสบความสำเร็จ และมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

6. ปัจจัยด้าน โอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านนี้มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะเป็นลำดับที่ 3 กล่าวคือ จากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่เข้าร่วม โครงการที่มีตำแหน่งหน้าที่ ได้แก่ ประธานชุมชน เจ้าหน้าที่เทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล และคณะกรรมการชุมชนมากกว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ดังนั้นเทศบาลเมืองเขาสามขอยด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ควรมีการเปิดอบรมให้ความรู้ และเปิด โอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมใน โครงการชุมชนไร้ถังขยะแก่ ประชาชนที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน เพื่อให้ประชาชนที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนเกิดความรู้ มีความกระตือรือร้น และให้ความสำคัญในการเข้าร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตการศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีเนื้อหาครอบคลุมไปถึงโครงการอื่นๆ เช่น งานพัฒนาคุณภาพชีวิต และงานพัฒนาเยาวชน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการชุมชนในเทศบาลที่ดีในอนาคต

2. ควรขยายขอบเขตประชากรที่ใช้ในการศึกษาให้รวมไปถึงผู้บริหารของเทศบาล เนื่องจากเป็นผู้ริเริ่มโครงการ โดยการใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและการจัดการขยะต่อไปในอนาคต

3. การเพิ่มตัวแปรอิสระ (X) จากปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขอยด จาก 6 ตัว ให้เพิ่มมากขึ้น เช่น ปัจจัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ปัจจัยด้านการเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะ เป็นต้น เพื่อสร้างแบบจำลอง (Model) การมีส่วนร่วมโดยการทดสอบ Path Analysis

4. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาในพื้นที่โครงการที่ประสบปัญหา และยังไม่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เห็นความแตกต่างระหว่างพื้นที่ที่โครงการประสบหาและพื้นที่ที่โครงการประสบความสำเร้จ และนำข้อมูลที่ได้ไปหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาก็การมีส่วนร่วมในโครงการต่อไปในอนาคต

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กวีนา คำก้อน. 2552. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยผึ้ง
อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กิริติ บุญเจือ. 2525. สารานุกรมปรัชญา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ลิขิต ชีรเวคิน. 2530. วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จำเนียร ไหมปียะ. 2543. ความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.2535 ของประชากรในเขตจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. 2539. การบริหารงานพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
โอเดียน สโตร์.
- ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์. 2538. ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารกรุงเทพ จำกัด
(มหาชน) สาขาเฉพาะกรณีสาขาท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี. ภาคนิพนธ์รัฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณัชปราชย์ ชัยสินคุณานนต์. 2554. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลสามัคคี อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ถวิลวดี บุรีกุล. 2551. การมีส่วนร่วม แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ. สถาบันพระปกเกล้า.

ธีระยุทธ์ สุดเสมอใจ. 2550. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

เทศบาลเมืองเขาสامยอ อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี. 2555. ข้อมูลทั่วไป. (Online).

<http://khaosamyod.net>, 15 สิงหาคม 2555.

ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์. 2543. การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สุริรัตน์ โรจน์ประทีภย์. 2539. ความพึงพอใจงานของข้าราชการในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ทศพร ศิริสัมพันธ์. 2543. “การบริหารผลการดำเนินงาน (Performance Management)”. รวมบทความวิชาการ 100 ปี รัฐประศาสนศาสตร์ไทย. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ สาขารัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤชิต ชูช่วย. 2551. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ประภาพร ศรีสถิตย์ธรรม. 2543. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม: ศึกษาเฉพาะกรณีของชุมชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.

พระปกเกล้า, สถาบัน. 2555. รายงานการวิจัย การศึกษาเพื่อพัฒนาดัชนีวัดผลการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542.

พิน กงพล. 2542. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ.

ไพศาล หวังพานิช. 2526. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

พิมพ์ใจ สายวิภู. 2541. ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติต่อความปลอดภัยในการทำงานของ นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา 124 (24 สิงหาคม 2550):112 -116.

ลิขิต ชีรเวทิน. 2530. การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิระชัย เสงษ์ภูิกุล. 2550. ความรู้ความเข้าใจและปัจจัยในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยอ้อ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารและการพัฒนาประชาคม, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

วัลลภา ชายหาด. 2532. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณะด้านรักษาความ สะอาดของกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มณีวรรณ ตันไทย. 2533. พฤติกรรมการให้บริการของเจ้าหน้าที่กองควบคุมยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาต่อประชาชนที่มาติดต่อ. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภกนิษฐ์ พลไพรินทร์ และ เกศินี จุฑาวิจิตร. 2540. เทคนิคการประมวลผล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพร่พิทยา.
- ศิริกุล กลวิวัฒน์. 2546. การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างไร.บทความ วารสารพัฒนาชุมชน. 4(2) : 9-21; มิถุนายน.
- สงวน พรชัยศิริอรุณ. 2543. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลบางไทรต อ.เมือง จ.สมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุมาลี จันทร์ชะลอ. 2542. การวัดและการประเมินผล. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
- สัมพันธ์ อุปลา. 2541. การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทุมพร ทองอุไทย. 2533. การเขียนโครงการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฟีนีพับบลิชซิ่ง.
- อมร รักษาศักดิ์. 2529. การพัฒนานโยบาย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐประศาสนศาสตร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อนุกุล ศรีปัจจฉิม. 2550. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อรคิน รพีพัฒน์. 2547. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การศึกษา นโยบายสาธารณสุข.

อรทัย ก๊กผล. 2548. **Best Practices ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

อรญาณี สุนทรักษ์. 2546. **ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้และเจตคติต่อหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) นมพร้อมดื่มพาสเจอร์ไรส์ ของพนักงานในสถานประกอบการผลิตนมพร้อมดื่มพาสเจอร์ไรส์ขนาดเล็ก ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของโรงงานแปรรูปนมพร้อมดื่มขนาดกลางและขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. 2545. **เทคโนโลยีการศึกษา : หลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ**. การผลิตเอกสารและตำรา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อันวา แดงโกเมน. 2550. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทำอิฐ อำเภอบางแก้ว จังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

Aday, L.A. and R.M. Anderson. 1981. **Equity of access to medical care : Concentratual and emprirical overview**. Medical care, 19 (12), 4-56.

Adler, A. 1929. **Position in Family Influences Life Style**. International Journal of Individual Psychology.

Bloom, B. 1975. **Taxonomy of Educational Objectives Handbook I : Cognitive Domain**. New York: David McKay Company, Inc.

Bryant, C. and L. G. White. 1984. **Managing rural development with small farmer participation** . New Jersey: Kumarian Press.

Beal, G. M. 1956. **Rural Sociology**. New York: Longman.

Canadian International Development Agency. 1999. **Results Based Management in CIDA : An Introductory Guide to Concept and Principles** (Online).
http://www.acdicida.gc.ca/cida_ind.nsf. September 19,2012

Cohen, J. M. and N. T. Uphoff. 1980. **Rural Participation: Concepts and Measures for Project Design, Implementation and Evaluation**. In Rural Development Monograph No. 2 The Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University, January

Cormick, C.A. 1947. **Leadership**. New York: Harmonds Worth.

Erwin, W. 2000. **Partiction Management : Concept. Theory, and Implementation**. Atlanta, Ga: Georgia State University.

Fitzgerald, M. R. and F.D. Robert. 1980. **Chitizen Evaluation and urban Management : Service Delivery in and Era of Protest**. Public Administration Review.

Good, Carter. 1973. **Dictionary of Education**. Education. Edited by Carter V. Good. New York: McGraw – Hill book Company, Inc.

Graff, R.C. 1989. **Community Attitudes Toward Education and of Participation in School Affairs**. Dissatation Abstracts International.

Hamston, D. R. and R. A. Webber. 1975. **Organizational. Behavior and the Practice of Management**. Scott: Foresman and Company.

Hay, D. G. 1951. June. **Social Participation of Individuals in Four Rural Community of the Northeast**. *Rural Sociology*, 29: 256.

International Labour Office. 1997. **Participation by Employers' and Workers' Organization Economic and Social Planning**. Geneva: International Labour Office.

Koufman, H.F. 1949. **Participation Organized Activities in Selected Kentucky Localities**. 4 Agricultural Experiment Station Bulletins. March.

Keith, D. 1972. **Human Behavior of World-Man Relation and Organization Behavior**. New York: Mc Graw-Hill.

Lowdermilk, M. and W. L. Robert. 1984. **Towards and Participatory strategy for Integrated Rural Deployment**. Rural Sociology 46,4 : 694-700. อังโน อนงค์ พัฒนจักร. 2539. การมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ กรณีศึกษาหมู่บ้านห้วยม่วง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Maslow, A.H. 1968. **Motivation and Personality**. 2nd ed. New York: Harper & Row.

McClosky, H. 1968. **Political Participation**. International Encyclopedia of The Social Science.12:Unpaged.

Morse, N. C. 1958. **Satisfaction in the White Collar Job**. Michigan: University of Michigan Press.

Ostrow, L.A. 2002. **Parent Participation : Salvadoran and Guatemalan Immigrants Involvement in their Children s School**. Dissertation.

Rosenberg, M. J. and C. I. Hovland. 1960. **Attitude Organization and Change**. New Haven: Yale University.

Reven, B. H. and J. Z. Rubin. 1983. **Social psychology**. New York: John Wiley & Sons.

Reeder, W. W. 1974. **Some Aspects of the Informance Social Pagation of Farm Fleilies.**

New York State Coenell Univerity.

Shelly, M. W. 1975. **Responding to social change.** Strondsburg, Penn Powden,

Hutohison & Rose.

United Nation. 1981. **Development of international economic and social affairs:** Popular

participation as a strategy for promoting community level action and national development report of the meeting or the adhoc group of experts held at UN.

Midquarter from May 22-26, New York: United Nation.

World Health Organization. 1978. **Report of the International Conference on Primary**

Health Care. Geneva: W.H.O.

White, A. T. 1982. **Why Community Participation. Adiscnt Co. Community Participation :**

Current issue and Lesson Learned. New York: Children s Fund.

Wikstrom, S. and R. Normann. 1994. **Knowledge & Value a new perspective on**

corporate transformation. New York: Routlede.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย
การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด
อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสامขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามขุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ข้อมูลแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะในภาพรวม ขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามโปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายชนวัฒน์ มานะตีกานนท์
นักศึกษาปริญญาโท
คณะรัฐศาสตร์ สาขาบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมือง
เขาสامยอ อําเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1.1 ปัจจัยด้านสังคม

1. เพศของประชาชน

1. เพศชาย

2. เพศหญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา

2. มัธยมศึกษาตอนต้น

3. มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.

4. อนุปริญญา/ปวส.

5.ปริญญาตรี

6. สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานภาพสมรส

1. โสด

2. สมรส

3. หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

5. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนนี้.....ปี

ส่วนที่ 1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

6. ท่านประกอบอาชีพอะไร

1. รับราชการ

2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ

3. พนักงานบริษัทเอกชน

4. ธุรกิจส่วนตัว

5. รับจ้างทั่วไป

6. เกษตรกร

7. นักเรียน/นักศึกษา

8. อื่น ๆ โปรดระบุ

7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งหมดของครอบครัวท่าน.....บาท/เดือน

ส่วนที่ 1.3 ปัจจัยด้านจิตวิทยา (ความคาดหวังของประชาชนต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยุดอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี)

ข้อความ	ระดับความคาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ท่านสามารถคาดหวังให้โครงการชุมชนไร้ถังขยะแก้ไขปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยได้อย่างยั่งยืน					
9. ท่านสามารถคาดหวังให้โครงการชุมชนไร้ถังขยะ สามารถแก้ไขปริมาณขยะในชุมชนให้ลดลงร้อยละ 50 ของปริมาณขยะทั้งหมด					
10. ท่านสามารถคาดหวังให้ทุกครัวเรือนได้รับประโยชน์จากโครงการชุมชนไร้ถังขยะทุกครัวเรือนในเขตเทศบาล					
11. ท่านสามารถคาดหวังให้ถนนในชุมชนของท่านปราศจากถังขยะ					
12. ท่านสามารถคาดหวังให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้รับประโยชน์จากการมีคุณภาพชีวิตที่ดี จากการจัดการขยะของชุมชน					

ส่วนที่ 1.4 ปัจจัยด้านความรู้ (ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
13. โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีคำขวัญในการรณรงค์โครงการคือ “ชุมชนเขาสามยุด ปลอดถังขยะ รณรงค์ลดภาวะโลกร้อน”		
14. แนวคิดและความเป็นมาของโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เกิดจาก ปัญหาสภาวะ โลกร้อน ปัญหาขยะในพื้นที่มีปริมาณมาก ไม่มีสถานที่ทิ้งขยะในอนาคต		
15. พิธีลงนามข้อตกลงระหว่างเทศบาลเมืองเขาสามยุดและชุมชนในการลดปริมาณขยะและส่งคืนถังขยะให้กับเทศบาลเมืองเขาสามยุด จัดขึ้นเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2552		
16. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยุด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เริ่มตั้งแต่ปี 2550 - 2556		

17.	งบประมาณในการดำเนินโครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 500,000 บาท		
18.	โครงการชุมชนไร้ถังขยะเป็นการจัดการขยะ โครงการแยกขยะเพื่อขาย ทำน้ำหมักชีวภาพ ทำขยะหอม และทำดินดำควน		
19.	ประกาศปฎิญญาคอนแก้วเป็นการจูงประกายให้กับผู้นำชุมชนในเรื่องชุมชนไร้ถังขยะ		
20.	โครงการชุมชนไร้ถังขยะ เป็นการรณรงค์ให้ชุมชนใช้ถังขยะขนาดเล็กเพื่อทิ้งขยะที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์และไม่สามารถทำลายได้ ทดแทนถังขยะใบใหญ่		
21.	นางสายใจ เลิศวิริยะประภา นายยกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขาสงาขยด เป็นผู้ริเริ่มโครงการชุมชนไร้ถังขยะ		
22.	โครงการชุมชนไร้ถังเป็นการเปลี่ยนแปลงการใช้ถังขยะขนาด 200 ลิตร/ครัวเรือนเป็นขนาด 30 ลิตร/ครัวเรือนแทน		

ส่วนที่ 1.5 ปัจจัยด้านโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม

23. ท่านมีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับ โครงการชุมชนไร้ถังขยะใดบ้าง

1. ประธานชุมชน
  2. เจ้าหน้าที่เทศบาล
 3. สมาชิกสภาเทศบาล
  4. คณะกรรมการชุมชน
 5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

24. ท่านเคยเข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะหรือไม่

1. เคยเข้าร่วมกิจกรรม
  2. ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในเทศบาลเมืองเขาสถมยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

คำถาม ท่านมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสถมยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

5 = มีส่วนร่วมมากที่สุด   4 = มีส่วนร่วมมาก
3 = มีส่วนร่วมปานกลาง   2 = มีส่วนร่วมน้อย
1 = มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ข้อความ		ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
1. ส่วนร่วมในการวางแผน						
1.1	ท่านเคยเข้าร่วมฟังบรรยายการสรุปปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนที่เทศบาลจัดขึ้น					
1.2	ท่านเคยเข้าร่วมกับเทศบาลในสำรวจและค้นหาสาเหตุของปัญหาขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมากขึ้นในพื้นที่					
1.3	ท่านเคยเข้าร่วมกับเทศบาลในการวางแผนเพื่อจัดทำโครงการในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นและปัญหาไม่มีสถานที่ทิ้งขยะในอนาคต					
1.4	ท่านเคยเข้าร่วมในการประชุมเพื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของแผนตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล					
1.5	ท่านเคยเข้าร่วมการรับฟังบรรยายการนำเสนอนโยบายและแผนงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล					
2. ส่วนร่วมในการตัดสินใจ						
2.1	ท่านเคยเข้าร่วมในการตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะ					
2.2	ท่านเคยเข้าร่วมการตัดสินใจเลือกแนวทางในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล					
2.3	ท่านเคยเข้าร่วมการตัดสินใจเพื่อพิจารณางบประมาณค่าใช้จ่ายตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล					
2.4	ท่านเคยเข้าร่วมการตัดสินใจเพื่อพิจารณาเลือกชุมชนนำร่องในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะ					
2.5	ท่านเคยเข้าร่วมการตัดสินใจเพื่อพิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการในการจัดทำโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล					

ข้อความ		ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
3. ส่วนร่วมในการปฏิบัติการ						
3.1	ท่านเคยเข้าร่วมพิธีลงนามข้อตกลงระหว่างเทศบาลเมืองเขาสงาเขตและชุมชนในการลดปริมาณขยะและส่งคืนถังขยะให้กับเทศบาลเมืองเขาสงาเขต					
3.2	ท่านเคยเข้าร่วมฟังคำบรรยายการให้ความรู้การจัดทำน้ำหมักชีวภาพ การจัดทำขยะหมอม จากวิทยากรของเทศบาล					
3.3	ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมการสร้างเครือข่ายลดปริมาณขยะลดภาวะโลกร้อนของเทศบาล					
3.4	ท่านมีการจัดการขยะในบ้านของตนเองตามขั้นตอนที่เทศบาลกำหนด					
3.5	ท่านเคยดำเนินกิจกรรมตาม โครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ					
4. ส่วนร่วมในผลประโยชน์						
4.1	ท่านมีความรู้ในการจัดการการขยะภายในบ้านเรือน					
4.2	ท่านมีรายได้จากการคัดแยกขยะไปจำหน่าย					
4.3	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
4.4	ท่านได้รับแนวคิดในการจัดการขยะในครัวเรือนและในชุมชนของท่าน					
4.5	ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากกิจกรรมและโครงการชุมชนไร้ถังขยะโดยปราศจากปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษจากกลิ่นขยะเหม็นนำ					
5. ส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล						
5.1	ท่านให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ					
5.2	ท่านได้เข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะ					
5.3	ท่านได้เข้าร่วมเสนอความคิดเห็นต่อเจ้าหน้าที่ของโครงการว่า ขั้นตอนดำเนินงานขั้นใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข					
5.4	ท่านได้ร่วมพูดคุยกับกรรมการชุมชนถึงผลการดำเนินงานของโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ					
5.5	ท่านได้ศึกษาผลการดำเนินงานของโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างสม่ำเสมอ					

**ตอนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสงาเขต อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี**

คำถาม ผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

กำหนดให้ 5=มากที่สุด 4=มาก 3=ปานกลาง 2=น้อย 1=น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับผลสัมฤทธิ์				
	5	4	3	2	1
1. ชุมชนสามารถส่งคืนถังขยะใบใหญ่แก่เทศบาลได้ทั้งหมดทุกชุมชน					
2. เทศบาลสามารถลดความถี่ในการเก็บขยะมาเป็นอย่างดีน้อยกว่าสัปดาห์ละ 2 วันตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้					
3. โครงการชุมชนไร้ถังขยะสามารถลดปริมาณขยะของแต่ละชุมชนได้ร้อยละ 33					
4. โครงการชุมชนไร้ถังขยะสามารถลดค่าใช้จ่ายการดำเนินงานจัดการขยะได้ร้อยละ 30					
5. ชุมชนสามารถสร้างรายได้จากการจัดการขยะในปี 2555 ได้จำนวน 238,032 บาท เกินจำนวนเป้าหมายของรายได้ที่ตั้งไว้					

**ตอนที่ 4 ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสงาเขต
อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี**

คำถาม ท่านมีความพึงพอใจเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ข้างล่างนี้มากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

กำหนดให้ 5=มากที่สุด 4=มาก 3=ปานกลาง 2=น้อย 1=น้อยที่สุด

ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสงาเขต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีความพึงพอใจต่อปริมาณขยะที่ลดลงภายหลังการดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ					
2. ท่านมีความพึงพอใจรายได้ที่ได้รับจากการจัดการขยะตามโครงไร้ถังขยะ					
3. ท่านมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล					
4. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลลัพธ์จากการทำน้ำหมักชีวภาพและการทำขยะหอมเพื่อใช้ในครัวเรือน					
5. ท่านมีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนของสภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชนภายหลังจากการดำเนินโครงการชุมชนไร้ถังขยะ					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเทศบาลเมืองเขาสامยอด อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบก่อนเก็บข้อมูลจริงกับประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลแกลง จังหวัดระยอง ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 ราย และนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อพิจารณาว่าจะสามารถยอมรับข้อความแต่ละข้อได้หรือไม่ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและสังคมศาสตร์ ดังนี้

ตารางผนวกที่ 1 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ปัจจัยด้านความคาดหวังของประชาชนต่อผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสามยอก จังหวัดลพบุรี

No.	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	16.63	8.102	.417	.842
2	16.33	7.264	.768	.750
3	16.40	7.214	.694	.765
4	16.57	7.909	.431	.841
5	16.60	6.041	.835	.713
Total				.822

ตารางผนวกที่ 2 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้
ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสองยอด จังหวัดลพบุรี

No.	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	8.60	1.283	.978	.780
2	8.57	1.495	.793	.808
3	8.53	1.844	.352	.849
4	8.53	1.775	.501	.838
5	8.53	1.775	.501	.838
6	8.53	1.775	.501	.838
7	8.53	1.844	.352	.849
8	8.57	1.495	.793	.808
9	8.57	1.564	.666	.822
10	8.53	2.051	.562	.877
Total				.848

ตารางผนวกที่ 3 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ
ชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสงาเขต จังหวัดลพบุรี

No.	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	98.93	140.133	.372	.933
2	99.10	136.024	.591	.930
3	99.03	135.275	.746	.928
4	99.73	140.133	.396	.933
5	99.53	134.878	.628	.929
6	99.83	140.075	.502	.931
7	99.17	139.178	.503	.931
8	99.10	135.817	.640	.929
9	99.60	143.145	.320	.933
10	99.07	133.651	.754	.927
11	99.20	139.407	.407	.933
12	99.10	137.748	.566	.930
13	98.97	134.033	.870	.926
14	99.20	131.683	.787	.927
15	99.30	133.252	.712	.928
16	99.07	133.651	.614	.930
17	99.20	140.441	.352	.933
18	99.03	135.689	.720	.928
19	99.20	134.303	.588	.930
20	99.20	130.648	.767	.927
21	98.90	138.438	.490	.931

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

No.	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
22	98.90	135.059	.731	.928
23	98.83	141.730	.327	.933
24	99.17	135.523	.641	.929
25	99.63	138.516	.444	.932
Total				.933

ตารางผนวกที่ 4 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสวนขอดี จังหวัดลพบุรี

No.	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	16.90	7.128	.398	.841
2	16.57	6.461	.812	.743
3	16.63	6.378	.704	.760
4	16.83	6.557	.444	.838
5	16.93	4.961	.820	.711
Total				.819

ตารางผนวกที่ 5 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการ
ชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมืองเขาสงาเขต จังหวัดลพบุรี

No.	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	16.80	7.752	.362	.875
2	16.43	6.875	.839	.770
3	16.53	6.671	.717	.786
4	16.67	6.713	.523	.842
5	16.77	5.151	.886	.724
Total				.838

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ - สกุล	นายชนวัฒน์ มานะติกานนท์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 25 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2528
สถานที่เกิด	จังหวัดระยอง
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ประกอบธุรกิจส่วนตัว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	17/8 - 9 ถนนสุขุมวิท 53 ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี